

UNIVERSITETET I BERGEN, Programutvalg for farmasi

Innkalling til møte i Programutvalg for farmasi møte III, 2023

Tid: onsdag 20. september 2023, kl. 13:15 – 15:00

Sted: rom 437, AHH

I	Godkjenning av innkalling og saksliste
II	Godkjenning av referat 24. mai 2023 (Godkjent på e-post)
	Orienteringssaker
	Saker fra studentene:
	Emneevalueringer gjennomført: FARM260 , EXPHIL (se 2 vedlegg)
	Årlig egenvurdering vår 2023: FARM301A
	Ny studieforskrift fra 1. januar 2024
	Opptakstall, kullstørrelser og uteksaminerte 2023
	Opptak høst 2023: Tilbud: 82, Ja-svar: 51, Møtt (per 23. august): 46
	Kull 2023: 49 Kull 2022: 27 Kull 2021: 36 Kull 2020: 17 Kull 2019: 25
	Uteksaminert 2023: 16
	EPN – frist for endringer for emnebeskrivelser våren 2024 er 15. oktober
	Status internasjonalisering, NORPART, utveksling 5. studieår (masteroppgaver)
	Nytt PUF-medlem fra Biomedisin
	Eventuelt

Neste møte: neste møte 29. november

Referat møte i Programutvalg for farmasi, 24. mai 2023

Til stede: Lone Holst, Reidun Kjome, Håvard Røkke (for Lars), Anne Berit Samuelsen, Quynh Le, Emmet McCormack, Torgils Fossen, Nora Tvedten (student)

I Godkjenning av innkalling og sakliste. Godkjent.

II Godkjenning av referat fra 22. februar Godkjent på e-post etter sist møte.

5/23	<p>Oppfølging fra 1/23 og 2/23: Endring i emnebeskrivelse FARM290 og FARM293</p> <p>Kommentar fra Anne Berit Samuelsen: Er beskrivelsen detaljert nok til at studentene vet hva de skal kunne til eksamen? Bør det være mer konkret? Også for innpassingssøknader. Håvard oppklarer at de primært bruker Rang & Dale's Pharmacology, og at det som gjennomgås på forelesninger er pensum. Studentene mener det er ok hvis det fremgår på et eller annet vis hva som forventes.</p> <p>Vedtak: Programutvalget godkjenner vedlagt endringer i emnebeskrivelsene.</p>
6/23	<p>Oppretting av nytt valgemenne: FARM331 Digital Tools for Presentations and Project Planning.</p> <p>Vedtak: programutvalget godkjenner FARM331 som et mulig valgemenne for Integrert masterprogram for farmasi</p>
7/23	<p>Institutt for biomedisin ønsker å endre karakterskala i emnet FARM280 fra A-F til bestått/ikke bestått, fra og med høsten 2023.</p> <p>Programutvalget svarer enstemmig at hvis innholdet i emnet ikke er egnet til studentene som tar det, bør løsningen være å endre emnet, heller enn å maskere svake resultater. Særlig skeptisk til at strykgrensen ikke endres.</p> <p>Vedtak: Programutvalget ønsker ikke å endre karakterskala fra A-F til bestått/ikke bestått.</p> <p>Oppfølging: videreformidle programutvalgets tilbakemelding Institutt for biomedisin.</p>
8/23	<p>Oppfølging av Rethos: Innmelding av medlemmer til arbeidsgrupper ifm RETHOS læringsmål. Gruppene skal kartlegge og utvikle undervisning i digitale kompetanse, bærekraft og innovasjon på tvers av studieprogrammene på fakultetet.</p> <p>Programutvalget melder inn Reidun (med Emmet som backup) for innovasjon, og spør Mirey (med Lars som backup) for digital kompetanse og Bengt Erik om bærekraft.</p>

Orienteringssaker

Saker fra studentene: ingen saker

Emneevalueringer gjennomført: [FARM150](#). Kommentarer om høy strykprosent, og mange svake karakterer. Ikke klar forklaring på hvorfor, noen veldige aktive studenter. None språkproblemer.

Enighet i programutvalget om at man ikke kan stryke studenter som svarer på en blanding av norsk og engelsk hvis de svarer rett
Tas til etterretning.

Årlig egenvurdering: [FARM290](#), [FARM103](#) (begge H 2022). Tas til etterretning.

Studieforskriften er revidert og skal opp som sak i universitetsstyret i juni. Den nye forskriften må gjennomgås og fakultetet må revidere/justere utfyllende reglement. Vi tar saken opp igjen til høsten.

Søkertall for opptak, H2023: 77 førsteprioritetssøkere.
Tas til etterretning

EPN – frist for endringer for emnebeskrivelser våren 2024 er 15. oktober
Tas til etterretning

Mentorordningen – nye stillinger lyst ut, pluss stilling som mentorkoordinator

Studiekvalitetsmelding for Det medisinske fakultet for 2022 (1 vedlegg)
Tas til etterretning

Eventuelt: ingen saker

Forslag til møtedatoer for høsten 2023:

onsdag 20.september og onsdag 29.november, begge kl. 13.15–15.00

Emneansvarsrapport MO høst 2022-vår 2023

[Espen Gamlund 1.8.2023]

Høsten 2022

Denne høsten ble det nye undervisningsopplegget *Godt Forberedt III* prøvd ut ved MO. Dette opplegget kommer delvis på plass gjennom et ønske om at studentene møter bedre forberedt til undervisningen, spesielt til seminarundervisningen. Studentene har i evalueringer etterlyst et mer helhetlig undervisningsopplegg. Det nye opplegget er derfor skreddersydd for å imøtekomme studentenes ønske om et slikt helhetlig undervisningsopplegg hvor de forskjellige delene – pensum, forelesninger, seminarer, forstudie og seminaroppgave – henger bedre sammen. Kjernen i det nye undervisningsopplegget er *læringsmodulene*. Det er én modul for hver uke, og hver modul består av en rekke elementer som studentene skal gjennomføre. Noen har status som frivillige, slik som leseoppgave, mens andre har status som obligatoriske arbeidskrav, slik som quiz og innleveringsoppgave. Innleveringsoppgaven kombineres med hverandrevurdering, som er et annet nytt element i det nye opplegget. Studentene skriver en kort innleveringsoppgave (maks 200 ord) hvor de besvarer et oppgitt spørsmål hentet fra temaet for ukens læringsmodul. På neste seminar bytter de oppgave med en medstudent, og leser og vurderer hverandres oppgaver. Dette er gjerne etterfulgt av en plenumsdiskusjon. Forstudien, muntlige presentasjoner og seminaroppgaven er uforandret i det nye undervisningsopplegget.

Hvordan har så dette nye undervisningsopplegget fungert? På den positive siden har vi antagelig lykkes ganske godt med å lage et mer helhetlig opplegg, slik studentene har ønsket seg. For det første er hver uke viet et tema fra pensum, og læringsmodulene bidrar til å tydeliggjøre dette. For det andre går ukens tema klart igjen i pensum, forelesninger, seminarer, på en slik måte at det skapes en helhetlig sammenheng hver uke.

På den negative siden ser det dessverre ikke ut til at studentene møter nevneverdig bedre forberedt nå sammenlignet med tidligere. Evalueringene forsterker inntrykket av at de ikke bruker så mye tid på exphil. Riktignok må de hver uke bestå en quiz, og de må skrive en kort oppgave, så i den forstand gjør de nå forberedelsesarbeid som de tidligere ikke gjorde. Men de legger antagelig liten innsats i disse arbeidskravene, og gjerne så lite de kan. En grunn til å mistenke det er at hverandrevurderingene bare har fungert sånn passe, og plenumsdiskusjonene bekrefter vel at studentene ikke har investert all verdens tid i å forberede seg. Et annet og muligens mer alvorlig problem er at studentene i stadig mindre grad synes å forberede seg til undervisning gjennom å lese pensum. Oppmøte på forelesninger har også vært dalende utover i semesteret det siste året. I tillegg oppleves det frafall fra seminarene mot slutten av semesteret, når studentene har bestått sine arbeidskrav og oppfylt sine oppmøtekrav.

Det er altså i sum flere bekymringsfulle tendenser med hensyn til undervisningsopplegget på MOSEM. Vi skal imidlertid være forsiktige med å tilskrive disse negative trendene til det nye *Godt Forberedt*-opplegget. Flere av de samme tendensene ser vi tross alt på de andre exphil-variantene. Likevel må vi spørre oss hva vi kan forbedre med det

nåværende undervisningsopplegget, som kanskje kan bøte på noen av de utfordringene vi ser. Det kommer jeg tilbake til mot slutten.

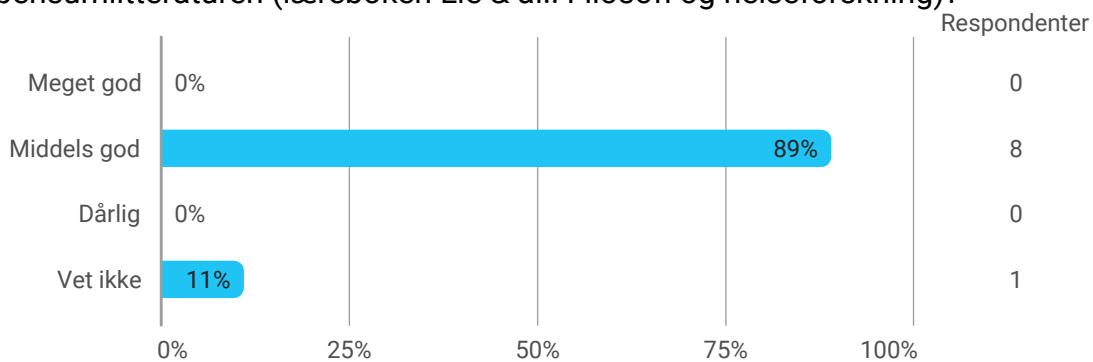
Våren 2023

Denne våren ble MOSEM (og MOEKS) avholdt kun for farmasistudenter ettersom farmasi har ønsket å flytte sin exphilundervisning fra høsten og til våren. Det var kun én seminargruppe dette semesteret. Famasistudenten fikk nøyaktig det samme undervisningsopplegget som studentene fikk høsten 2022. Eneste forskjell var at de fikk en hybridløsning for forelesningene: noen digitale og noen fysiske. Dette var et prosjekt som dels var motivert av et ønske om å samle erfaring om hva studentene foretrekker når de får valget mellom fysiske og digitale forelesninger. Under pandemien fikk de som kjent kun digitale forelesninger, og nå etter pandemien er policyen ved Universitetet i Bergen at all undervisning som en hovedregel skal være fysisk. Det viste seg imidlertid ganske raskt at oppmøtet på de fysiske forelesningene var altfor dårlig til å forsvare den ressursbruken det er at en foreleser forbereder forelesninger for kun en liten håndfull studenter. Det ble derfor bestemt omtrent halvveis i semesteret at de resterende forelesningene ble digitale videoforelesninger tidligere laget av Hallvard Fossheim. Erfaringene fra dette semesteret med hensyn til resten av undervisningen var for øvrig de samme som for høsten før.

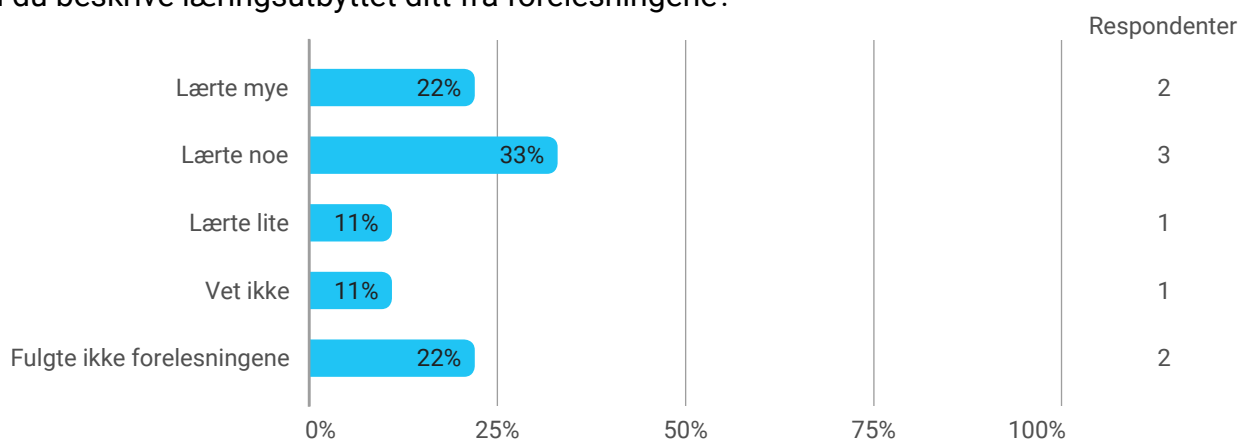
Plan for høsten 2023

Det er ikke mulig å gjøre de helt store endringene i undervisningsopplegget for høsten 2023. Alt som handler om arbeidskrav, må for eksempel videreføres. Men det er likevel mulig å tenke på noen justeringer som vil kunne bidra til å løse noen av de utfordringene som er skissert ovenfor. Når det gjelder læringsmodulene, går det an å justere kravene til å få bestått de ukentlige innleveringsoppgavene studentene skal levere. Hvis det blir mer krevende å gjøre oppgavene, vil studentene måtte høyne innsatsen for å få bestått. Hvis de får underkjent en eller flere av innleveringsoppgavene, betyr det at de må henge med lenger ut i semesteret for å bestå læringsmodulene og få gå opp til eksamen. Kanskje gjør det at de forbereder seg mer til undervisningen. I beste fall bidrar dette også til bedre oppmøte på forelesningene. Planen er å lage nye innleveringsoppgaver til flere av læringsmodulene, som både krever at studentene i større grad leser pensum enn de gjør i dag, og som det er mer krevende å bestå sammenlignet med de oppgavene vi har brukt til nå.

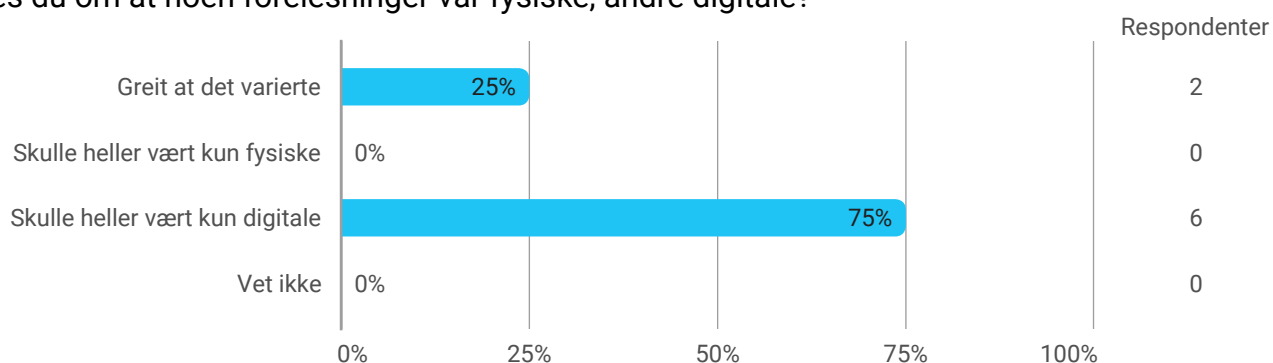
Hvordan vurderer du pensumlitteraturen (læreboken Lie & al.: Filosofi og helseforskning)?

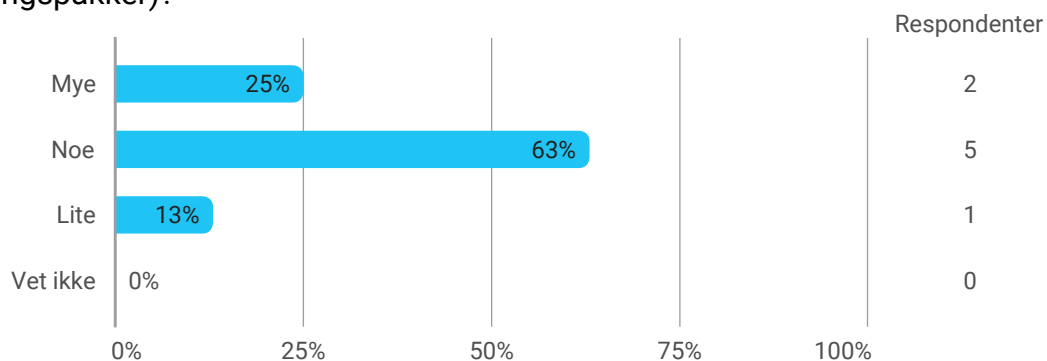
Hvordan vil du beskrive læringsutbyttet ditt fra forelesningene?

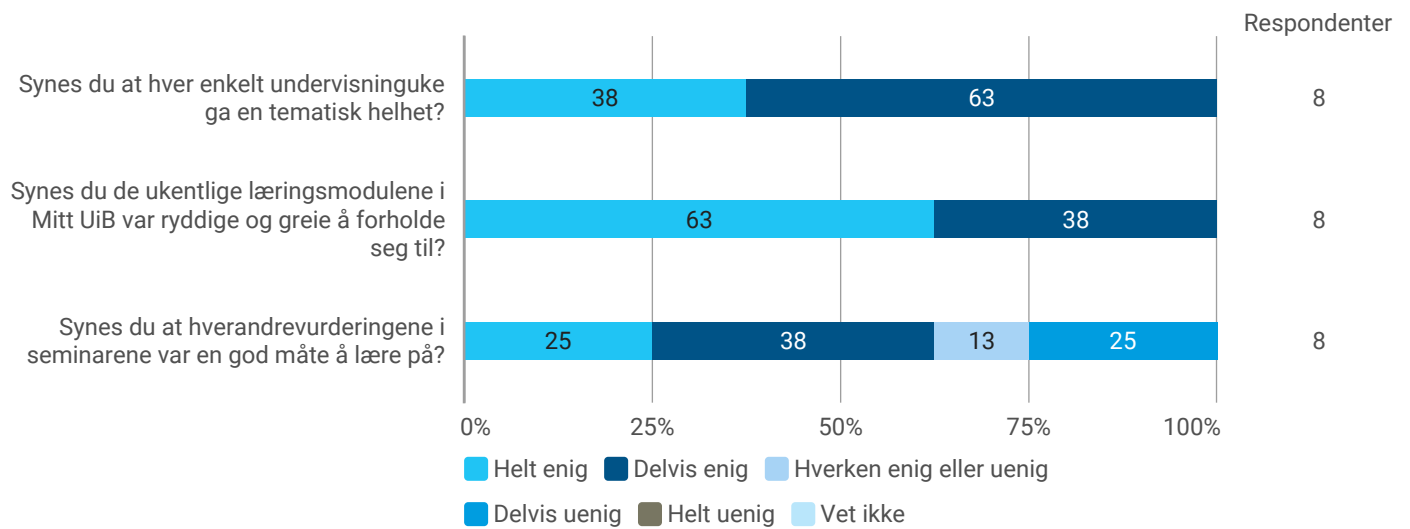
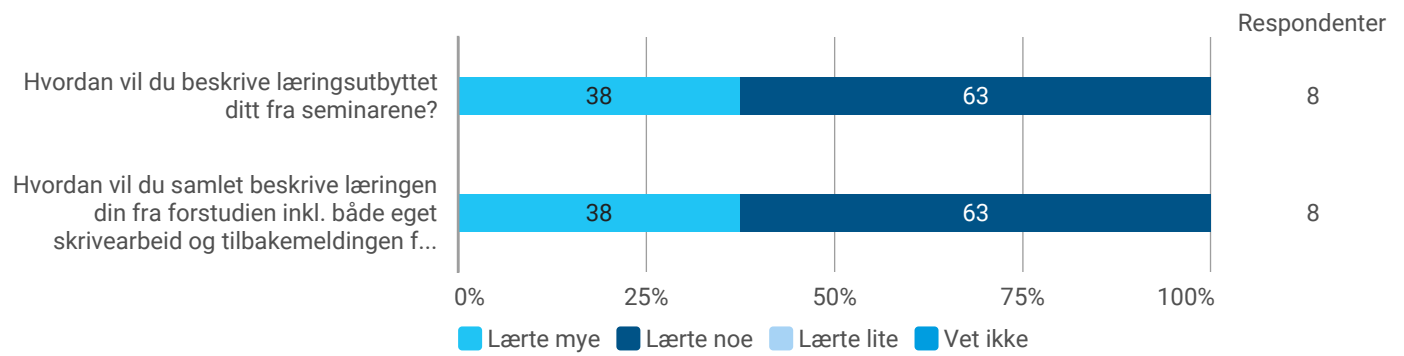

Hva synes du om at noen forelesninger var fysiske, andre digitale?

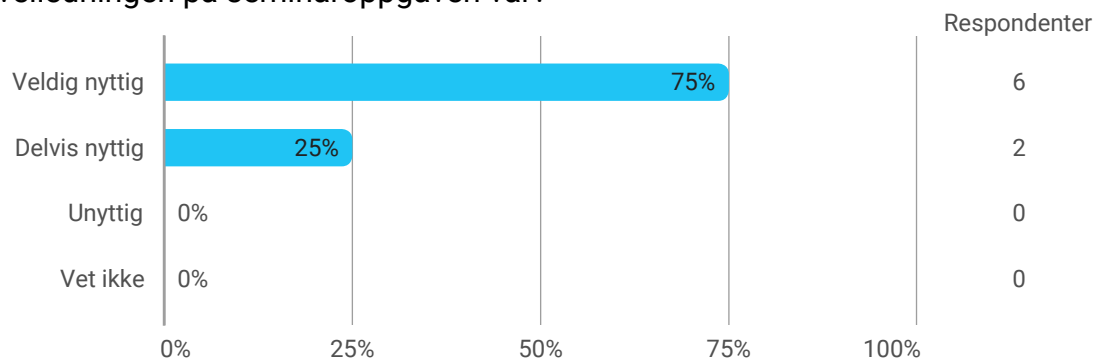

Hvor mye forberedte du deg til seminarene (inkl. vært på forelesning, lest relevante deler av pensum, jobbet med læringspakker)?

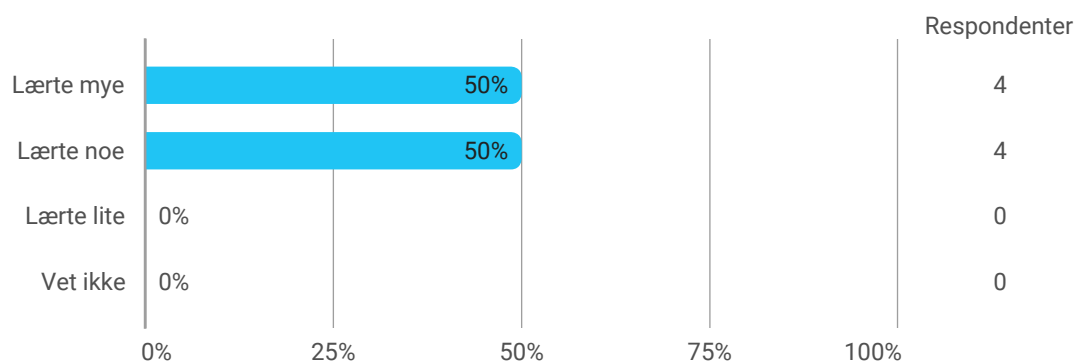

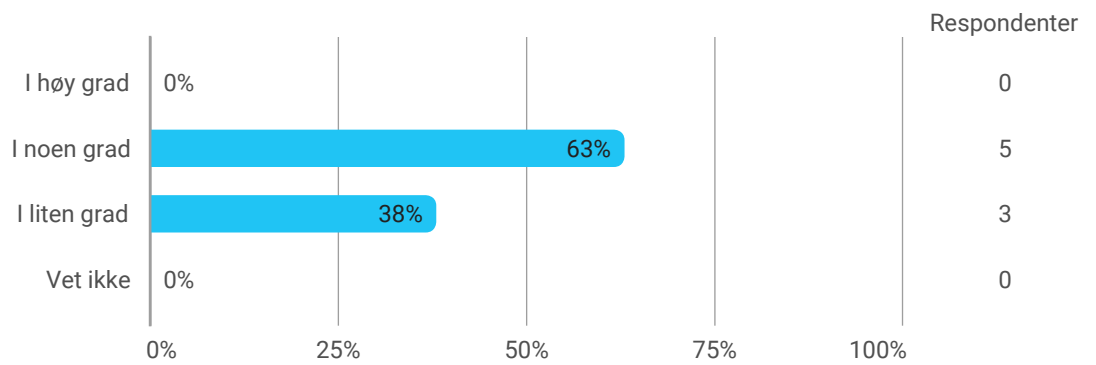
Hvor nyttig synes du veiledningen på seminaroppgaven var?

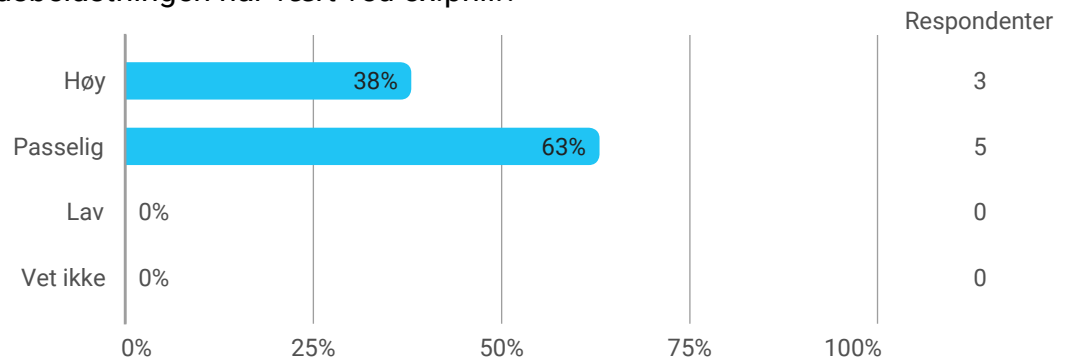
Hvordan vil du beskrive det samlede læringsutbyttet ditt fra prosessen med å skrive seminaroppgaven?

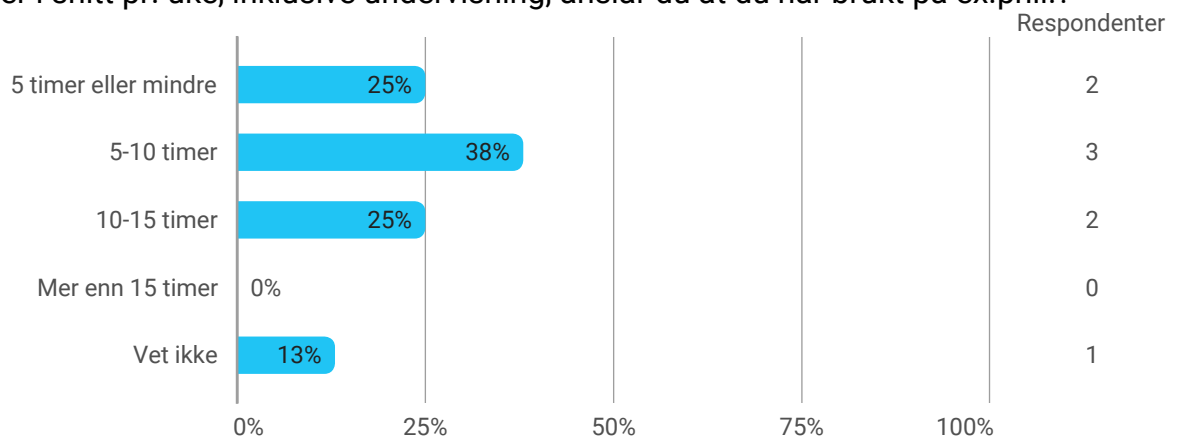
Synes du det er faglig sammenheng mellom ex.phil. og andre emner i førstesemesteret ved Det medisinsk-odontologiske fakultet?

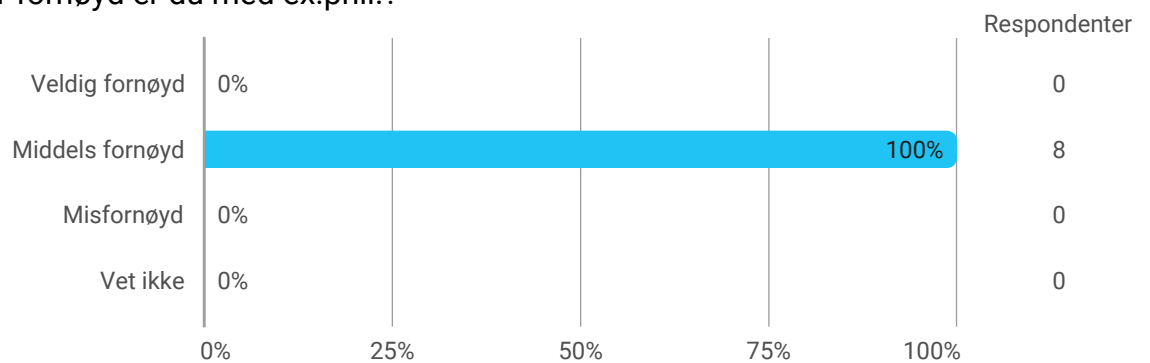
Hvordan synes du arbeidsbelastningen har vært ved ex.phil.?

Hvor mange timer i snitt pr. uke, inklusive undervisning, anslår du at du har brukt på ex.phil.?

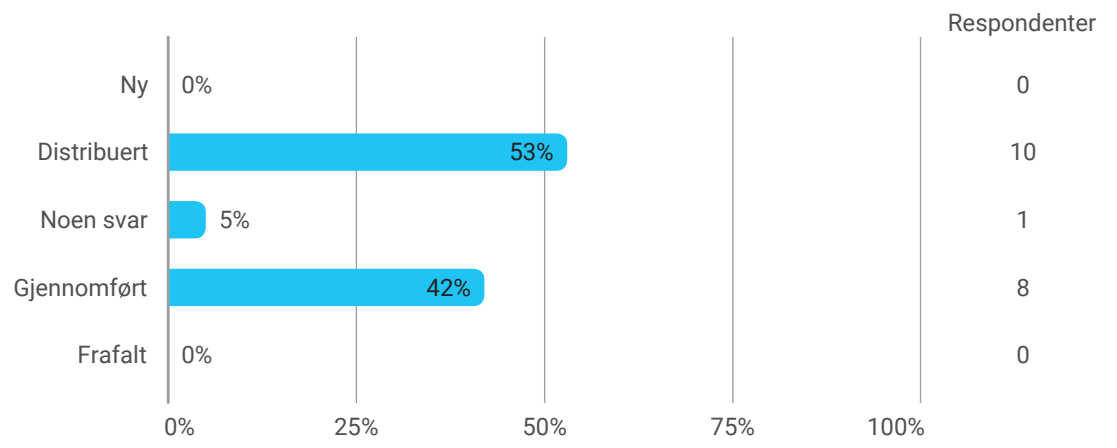
Sett under ett, hvor fornøyd er du med ex.phil.?

Fritekst: Her vil vi gjerne ha dine kommentarer til ex.phil. ved Det medisinsk-odontologiske fakultet!

- Tilbakemelding på forstudien kunne vært bedre. Ønsket å vite hva som var bra og hva som kunne vært bedre.

Samlet status

Fakulteta

Referanse

2022/162-KNKN

Dato

22.06.2023

Til Orientering: Ny studieforskrift

Vi ønsker å gjere dykk merksame på at styret ved Universitetet i Bergen (UiB) i sitt førre møte 15. juni 2023 vedtok ei ny studieforskrift for UiB. Den skal gjelde frå 1. januar 2024 og er lagt ved dette notatet.

Det er nødvendig at kvart fakultet går gjennom sine lokale regelverk, og ser til at regelverka er forankra i den nye forskrifta. Sjølv om den nye forskrifta i hovudsak vidarefører og forenkler, så er det også enkelte endringar. For nærare informasjon, sjå [Rapport frå Arbeidsgruppa](#) (lenke direkte til PDF).

Studieavdelinga har også laga ein forskriftspegel, som også er lagt ved her. Med utgangspunkt i den noverande forskrifta kan ein sjå kor den tilsvarande regelen kan finnast i den nye forskrifta, dersom han framleis eksisterer.

Ta kontakt med Knut Knapskog på Studieavdelinga dersom de har spørsmål. Studieforskrifta skal vere tema for eit møte i regi av [KUSK](#) 15. september.

Beste helsing

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Knut Knapskog
rådgivar

Vedlegg

- 1 Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen
- 2 Forskriftspegel

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen

Kapittel 1. Føremål og verkeområde

§ 1-1 Føremål

(1) Studia ved Universitetet i Bergen skal:

- a) vere forskningsbaserte og legge til rette for studentaktiv læring,
- b) ha møteplassar mellom studentar og fagleg tilsette, og sørge for at studentane blir integrerte i fagmiljøa,
- c) gi opplæring i akademisk redegheheit, yringsfridom og fagkritikk,
- d) gi den digitale kompetansen som er relevant for fagområdet og
- e) gi eit godt grunnlag for læring heile livet.

(2) Eit klårt og tilgjengeleg regelverk er viktig for at studentane skal verte kjend med dei rettar og pliktar ein har som student ved universitetet, og for å sikre lik praksis på dei ulike fakulteta.

(3) Universitetet i Bergen ønsker å legge til rette for utvikling og utprøving av lærings-, undervisnings- og eksamensformer som fremjar betre læring.

§ 1-2 Verkeområde

(1) Forskrifta fastset hovudreglane for studium ved Universitetet i Bergen, innanfor rammene av universitets- og høgskulelova og sentrale forskrifter frå departementet. Utfyllande reglar er fastsette av dei einskilde fakulteta.

(2) Forskrifta gjeld for alle studium ved Universitetet i Bergen med unntak for ph.d.-utdanninga og etterutdanning.

§ 1-3 Delegasjon

Organa som har avgjerslemyndigheit etter denne forskrifta, har høve til å delegere myndigheita vidare til underordna organ så lenge det ikkje er presisert at avgjersla må treffast av organet sjølv.

Kapittel 2. Organisering av studia

§ 2-1. Organisering

(1) Studia er organiserte i studieprogram og emne.

(2) Studieplanar og emneskildringar skal vere i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket som er fastsett av departementet, med studietilsynsforskrifta og med reglar og retningslinjer frå universitetet.

§ 2-2 Studieprogram

(1) Eit studieprogram er ei samling emne som inngår i ein heilskap med eit definert læringsutbytte. Studieprogram som ikkje er årsstudium, skal føre til ei grad.

(2) Kvart studieprogram skal ha ein studieplan som inneheld:

- a) namnet på studieprogrammet og eventuelle studieretningar,
- b) talet på studiepoeng,
- c) opptakskrav,
- d) mål og innhald,
- e) kva for kunnskap, ferdigheiter og kompetanse studentane skal tileigne seg (læringsutbytteskildring),
- f) læringsaktivitetar og undervisingsformer,
- g) kva for emne som er obligatoriske og valfrie, med emneskildringar,
- h) eventuelle minstekrav til frie studiepoeng, til dømes fagleg nivå, omfang og innhald,
- i) høve til og plassering av utveksling og
- j) eventuelle reglar om rekkefølge på emna på programmet.

§ 2-3 Emne

(1) Eit emne er den grunnleggande studieeininga.

(2) Kvart emne skal ha ei emneskildring som inneheld:

- a) namnet til emnet,
- b) talet på studiepoeng,
- c) eventuelle forkunnskapskrav,
- d) mål og innhald,
- e) kva for kunnskap, ferdigheiter og kompetanse studenten skal tileigne seg (læringsutbytteskildring),
- f) undervisingssemester, -former, -omfang og -språk, og andre læringsaktivitetar
- g) obligatorisk oppmøte og obligatoriske aktivitetar,
- h) eksamensform og -semester, og vurderingsuttrykk og
- i) andre særskilde reglar for emnet dersom dei finst, til dømes avgrensing i tilgang til undervisning, hjelpemiddel og formelle krav til eksamen.

(3) Talet på studiepoeng for eit emne skal vere deleleg med fem. Dette gjeld ikkje for integrerte masterprogram eller for profesjonsstudia. Også i andre tilfelle kan det gjerast unntak dersom faglege grunnar talar for det, og verken omsynet til studentane sin valfridom eller ønske om tverrfaglege studium gjer det utilrådeleg.

(4) Eitt studiepoeng utgjer 1/60 av eit heilt studieår og inneber om lag 25-30 arbeidstimar for studentane.

Kapittel 3. Oppretting mv. av studieprogram, studieretningar og emne

§ 3-1 Oppretting, nedlegging og endring

(1) Universitetsstyret sjølv opprettar og legg ned studieprogram på over 60 studiepoeng.

(2) Fakultetet sjølv opprettar og legg ned:

- a) årsstudium,
- b) studieretningar og
- c) emne.

(3) Vesentlege endringar i studieprogram ved eit fakultet må godkjennast av universitetsstyret. Endringar som i realiteten inneber oppretting eller nedlegging av eit heilt fagområde blir alltid rekna som vesentlege.

(4) Fakultetet sjølv vedtar andre endringar i studieprogramma, studieretningane og emna.

(5) Vedtak etter andre og fjerde avsnitt som gjeld studieprogram og -retningar skal rapporterast til universitetsdirektøren.

(6) Organet som legg ned eit studieprogram, ei studieretning eller eit emne skal vedta ei overgangsordning for undervising og eksamen. Studentar på slike studieprogram skal få høve til å fullføre studiet i samsvar med overgangsordninga.

(7) Mindre endringar i eksisterande studieprogram, studieretningar og emne kan delegerast til organet som er ansvarleg for programmet (programstyret).

§ 3-2 Emnekodar

(1) Alle emne skal ha ein tresifra kode, etter følgjande system:

- a) 100-emner er begynneremne,
- b) 200-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på bachelornivå ,
- c) 300-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på masternivå
- d) 600-emne er vidareutdanningsemne, medan
- e) 900-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på ph.d.-nivå.

(2) Firesifra kodar kan nyttast dersom det ikkje er fleire aktuelle emnekodar att. Systemet i første avsnitt gjeld for dei tre første siffera.

(3) Examen philosophicum, norskkurs og emne på odontologi-, tannpleie- og medisinstudiet kan fråvike frå første avsnitt.

(4) Emnekodane samsvarer med syklusane i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, men slik at både 100-emne og 200-emne høyrer til første syklus (bachelornivå).

§ 3-3 Felles studieprogram og fellesgrader

(1) Eit felles studieprogram er eit samarbeid mellom Universitetet i Bergen og ein eller fleire andre institusjonar, der alle institusjonane bidrar til programmet, men berre éin av dei tildeler graden.

(2) Ein fellesgrad er eit felles studieprogram der graden blir tildelt i fellesskap av dei deltakande institusjonane.

(3) Universitetsstyret opprettar sjølv felles studieprogram og fellesgrader. Studieprogrammet eller grada er regulert i eigen avtale.

Kapittel 4. Studierett

§ 4-1 Opptak til studium

(1) Fakultetet har ansvaret for opptaket. Ansvaret kan delegerast til Studieavdelinga og Samordna opptak. Opptaket er regulert i [Forskrift om opptak til Universitetet i Bergen](#).

§ 4-2 Studierett

(1) Studentar som er tatt opp ved Universitetet i Bergen har studierett på det studieprogram eller dei emna som opptaket gjeld. Dette gir rett til:

- a) å melde seg til undervising og følge henne, få rettleiing mv., i samsvar med emneskildringa og studieplanen,
- b) å nytte andre ressursar, i samsvar med emneskildringa og studieplanen,
- c) tilgang til lokale, lesesalar mv., i samsvar med fakulteta sine reglement,
- d) eksamen i samsvar med kapittel 7 og
- e) individuell utdanningsplan, jf. § 4-6.

(2) Kortvarige studierettar som ikkje er knytte til eit studieprogram gir studenten rett til å undervisings- og eksamensmelde seg til utvalde emne i eitt eller to semester.

§ 4-3 Forventingane og pliktene til studenten

(1) Studenten er forventa å:

- a) oppfylle krav til akademisk redegheheit og integritet,
- b) delta i undervisinga,
- c) aktivt medverke i sin eigen studiekvardag og den akademiske fellesskapen,
- d) setje seg inn universitetet sine reglar og retningslinjer,
- e) halde seg oppdatert på kunngjeringar på program- og emnesidene på UiB sine digitale læringsplattformer, og på epostar frå universitetet og
- f) aktivt medverke i student- og universitetsdemokratiet.

(2) Studenten pliktar å:

- a) delta i eventuelt obligatorisk studiestartsmøte,
- b) semesterregistrere seg,
- c) betale eventuell studieavgift og
- d) kvart semester oppdatere og stadfeste utdanningsplanen.

(3) Fristen for andre avsnitt bokstav b og d er høvesvis 1. september og 1. februar.

(4) Brot på pliktene i andre avsnitt kan føre til tap av studieretten, sjå § 4-5.

(5) Studenten må stille med berbar datamaskin til bruk i undervising og eksamen.

§ 4-4 Semesteravgift

(1) Plikta til å betale semesteravgift følger av [Forskrift om studentsamskipnader](#) § 17.

(2) Alle skal betale semesteravgift i dei semestera dei er eksamensmelde. Det same gjeld studentar som er tekne opp på studieprogram som er normert til 15 studiepoeng eller meir per semester, sjølv om dei ikkje er eksamensmelde.

(3) Første avsnitt gjeld ikkje:

- a) for innvekslingsstudentar som etter avtale er fritakne frå semesteravgifta,
- b) for tilsette som tar emne med nær tilknytning til stillinga, inkludert pedagogisk opplæring, eller
- c) dersom fritak frå semesteravgift går fram av emneskildringa eller anna regelverk.

(4) Fritak etter tredje avsnitt gjeld berre når det er klarert med samskipnaden.

(5) Studentar som er tekne opp til studium normert til under 15 studiepoeng per semester, kan velje om dei vil betale semesteravgift dei semestera dei ikkje er eksamensmelde.

(6) Studentar i permisjon etter § 5-2 kan velje om dei vil betale semesteravgift. Eksamensmelde studentar må betale semesteravgift sjølv om dei har permisjon.

§ 4-5 Tap av studierett

(1) Fakultetet kan trekke tilbake studieretten dersom studenten:

- a) ikkje oppfyller krava etter § 4-3 (2) eller § 4-4,
- b) gir melding om at hen ønsker å avslutte studiet,
- c) får opptak til eit anna studieprogram ved UiB, og det ikkje er gode faglege grunnar til at fleire studierettar finst parallelt,
- d) ikkje består noko studiepoenggivande emne i to semester på rad,
- e) på slutten av studieåret har eit etterslep på meir enn halvparten av normert progresjon for studieprogrammet,
- f) har gjort maksimalt tal eksamensforsøk i obligatoriske emne utan bestått resultat eller
- g) har fullført studieprogrammet eller emnet som opptaket gjeld.

(2) Vedtak etter bokstavane d og e i første avsnitt skal ta omsyn til innvilga permisjonar, pausar, deltidstudium og gyldig fråvær til eksamen eller obligatoriske aktivitetar, og vedtak om utestenging. Fakultetet kan alltid trekke tilbake studieretten for studentar som ikkje har produsert studiepoeng dei siste seks semestera, med mindre studenten har hatt permisjon i heile perioden, jf. § 5-2.

(3) For kliniske og utøvande/skapande studieprogram kan fakultetet i studieplanen og/eller utfyllande reglar fastsette at studieretten kan trekkast tilbake dersom studenten er meir enn to år forsinka samanlikna med normal progresjon.

(4) Den sentrale klagenemnda kan vedta utestenging og dermed midlertidig tap av studieretten, jf. [universitets- og høgskulelova](#) §§ 4-7 (1) og (2) og 4-8 (3).

§ 4-6 Utdanningsplan

(1) Alle som er tatt opp til eit studieprogram på 60 studiepoeng eller meir skal ha ein utdanningsplan. Andre studentar skal ha ein forenkla utdanningsplan dersom fakultetet fastset dette i utfyllande reglar.

(2) Utdanningsplanen er ein avtale mellom studenten og Universitetet i Bergen som regulerer

rettar og plikter overfor kvarandre. Utdanningsplanen fastset studieløpet fram til studieprogrammet er fullført.

(3) Utdanningsplanen skal innehalde:

- a) namnet på studieprogrammet,
- b) kva for emne studenten tar sikte på å fullføre; semester, rekkefølge, orientering om framgangsmåte ved endring av utdanningsplanen og val av ikkje-obligatoriske emne,
- c) tidlegare utdanning som skal inngå i graden,
- d) eventuell planlagt utveksling,
- e) tilvisingar til regelverk som studenten skal kjenne til og følge, inkludert denne forskrifta, fakultetet sine reglar, sørviserklæringer, og studieplanen og
- f) orientering om verknaden av manglande oppfølging av utdanningsplanen, jf. § 4-5.

(4) Fakultetet skal varsle alle studentar som har eit etterslep på 30 studiepoeng eller meir om at utdanningsplanen må oppdaterast. Varselet skal sendast ut på eit fast tidspunkt kvart år. Fakultetet og studenten skal i fellesskap avgjere kva for endringar som må gjerast.

Kapittel 5. Tilpassing av studia og fråvær

§ 5-1 Søknad

(1) Fakultetet handsamar søknader om:

- a) permisjon,
- b) pause frå studia,
- c) deltidsstudium,
- d) utsett studiestart,
- e) andre endringar i studieprogresjonen jamført med utdanningsplanen,
- f) tilrettelegging av studia,
- g) gyldig fråvær og
- h) godkjenning av tidlegare utdanning og realkompetanse.

(2) Fakultetet kan vedta utfyllande reglar om deltidsstudium og utsett studiestart.

(3) Avgjersle etter første avsnitt bokstav d, og bokstav f og g som gjeld saleksamen, kan delegerast til Studieavdelinga.

§ 5-2 Permisjon

(1) Studentar har rett til permisjon:

- a) i høve svangerskap, fødsel og omsorg til barn i samsvar med [universitets- og høgskulelova § 4-3 d](#),
- b) ved sjukdom som ikkje gjer det mogeleg å halde fram studia,
- c) dersom sambuar mv. eller barn er alvorleg sjuke,
- d) i høve utføring av tenesteplikt etter [forsvarslova § 17](#),
- e) i høve verv i studentpolitiske organ og andre tyngande politiske verv eller
- f) når andre særskilde forhold talar for, til dømes toppidrett.

(2) Permisjon inneber at den ytre ramma for studieretten blir utvida i tid tilsvarande som permisjon, medan studieretten blir haldt ved like. Permisjonar blir innvilga for eitt eller to

semester om gongen.

(3) Etter permisjonen har studenten rett til å ta opp att studia der hen slapp, så langt det gjer seg gjere. Utdanningsplanen skal oppdaterast for å ta høgde for permisjonen.

(4) Søknad om permisjon må meldast til fakultetet så snart råd, og skal dokumenterast på høveleg måte.

(5) For permisjonssøknader etter første avsnitt bokstav a til c inneber dokumentasjonsplikta fråsegn frå lege, eller anna helsepersonell som nemnd i [Forskrift om unntak frå legeerklæringsvilkåret](#). Dokumentasjon knytt til permisjonssøknad etter bokstav b og c skal gjere greie for helsetilstanden og stadfeste at gjennomføringa av studia er umogleg eller urimeleg å vente.

§ 5-3 Pause frå studia

(1) Studentar på bachelorprogram, integrerte masterprogram og profesjonsstudia har rett til pause frå studia utan grunngeving i to semester.

(2) Pause inneber at studieretten knytt til det aktuelle studieprogrammet blir suspendert. Pause blir innvilga for eitt eller to semester om gongen og studieretten blir utvida tilsvarende i tid.

(3) Fakultetet kan i utfyllande reglar vedta at:

- a) inntil 60 studiepoeng må vere oppnådde før studenten får pause frå studia og
- b) retten til pause frå studia ikkje gjeld dei fire siste semestera på integrert masterprogram

(4) Retten til pause frå studia gjeld ikkje for studentar på studieprogram i utøvande og skapande kunst, musikk og design.

(5) Søknadsfristen for søknader etter denne føresegna er ved fristen for semesterregistrering.

§ 5-4 Tilrettelegging av undervising og eksamen

(1) Studentar med funksjonsnedsetjing eller andre særskilte behov har rett til eigna individuell tilrettelegging av lærestad, undervising, læremidlar og eksamen i samsvar med [universitets- og høgskulelova](#) § 4-3 c.

(2) Føremålet med tilretteleggingstiltaka er at studentane får same høve til å gjennomføre studia, og at dei blir prøvd likt. Universitetet skal gjennom dialog og rettleiing forsøke å finne eigna tiltak.

(3) Universitetet skal ikkje innvilge tilretteleggingstiltak som inneber reduksjon av faglege krav.

(4) Universitetet skal ikkje avslå eit tiltak av økonomiske eller administrative omsyn, med mindre det aktuelle tiltaket inneber ein uforholdsmessig byrde for universitetet.

(5) Ein student som krev tilrettelegging av undervising eller eksamen må søke fakultetet så

tidleg som råd. Behovet skal dokumenterast på høveleg måte, og dette inneber som hovudregel fråsegn frå helsepersonell eller annan ekspertise.

(6) Studentar med langvarige funksjonsnedsetjingar eller særskilte behov treng som hovudregel ikkje legge ved dokumentasjon til kvar søknad.

§ 5-5 Gyldig fråvær

(1) Fråvær som skuldast desse forholda er gyldig:

- a) eigen sjukdom som gjer gjennomføringa av undervising eller eksamen umogleg eller urimeleg å krevje,
- b) sjukdom hjå barn som studenten har omsorg for, innanfor dei avgrensingane som følger av [arbeidsmiljøloven § 12-9](#),
- c) dødsfall i nær familie eller hjå andre studenten har eit nært forhold til, for ein periode på inntil to veker frå dødsfallet,
- d) gravferd ol. til personar i nær familie eller som studenten har eit nært forhold til,
- e) lovpålagt oppmøte annan stad og
- f) andre forhold som gjer det heilt urimeleg å krevje at studenten gjennomfører.

(2) Grunnlag for gyldig fråvær må dokumenterast på eigna måte. Sjukdom ol. skal dokumenterast med erklæring frå lege, eller anna helsepersonell som nemnd i [Forskrift om unntak frå legerklæringsvilkåret](#). Dokumentasjonen skal gjere greie for sjukdomen, kva dagar som er vurderte, og stadfeste at gjennomføringa av undervising eller eksamen var umogleg eller urimeleg å vente.

(3) Dokumentasjon for gyldig fråvær skal leverast så snart som råd, og seinast to veker etter at den obligatoriske undervisningsaktiviteten eller eksamenen vart avslutta.

§ 5-6 Rettar ved gyldig fråvær

(1) Studentar med gyldig fråvær frå obligatorisk undervisningsaktivitet har rett til ny gjennomføring før eksamen i emnet, dersom det er praktisk mogleg og ikkje inneber ein uforholdsmessig byrde for fakultetet.

(2) Studentar med gyldig fråvær frå førre vanlege eksamen i eit emne har rett til ny eksamen (kontinuasjoneksamen). Kontinuasjoneksamen skal haldast så tidleg som råd og har som føremål at studenten kan oppretthalde studieprogresjonen trass i sjukdom mv.

(3) Kontinuasjoneksamen kan innebere utsett leveringsfrist, ny eksamensdato og andre tiltak som sikrar føremålet.

(4) Fakultetet fastset nærare reglar om kontinuasjoneksamen i utfyllande reglar og/eller emneskildringa. Fakultetet kan vedta at kontinuasjoneksamen skal skje på eit bestemt tidspunkt for einskilde studieprogram og emne, dersom omsynet til studentane sin samla progresjon talar for det. Fakultetet kan vedta at retten til kontinuasjoneksamen etter andre avsnitt ikkje gjeld for studentar som allereie har bestått resultat i emnet.

(5) Gyldig fråvær til eksamen tel ikkje som forsøk, jf. § 8-2.

§ 5-7 Prinsipp for godkjenning

- (1) Studentar på studieprogram over 60 studiepoeng kan søke om godkjenning av tidlegare utdanning og av realkompetanse som del av deira studium.
- (2) Grunnlaget for vurderinga av godkjenning er emneskildring eller studieplan, inkludert den kunnskapen, ferdigheiter og kompetanse studenten skal oppnå. Fakultetet kan ikkje godkjenne fleire studiepoeng enn det aktuelle emnet ved fakultetet har.
- (3) Studenten som søker godkjenning må informere om kva for grader hen har frå høgare utdanning, eventuelt stadfeste at hen ikkje har nokon grad frå før.
- (4) Godkjenningsvedtaket skal sikre at studenten ikkje får dobbel utteljing for den same kunnskapen, ferdigheitene og kompetansen. Ved overlapp skal talet studiepoeng reduserast tilsvarande.
- (5) Fakultetet kan ikkje godkjenne fleire studiepoeng enn omfanget på utdanninga eller realkompetansen tilseier.

§ 5-8 Godkjenning av europeisk høgare utdanning

- (1) Fakultetet skal godkjenne når søknadsgrunnlaget er norske akkrediterte studium dersom vilkåra er oppfylte, jf. [universitets- og høgskulelova § 3-5 e](#). Det same gjeld for studium frå ein stat som er part til Lisboakonvensjonen, med mindre det er betydelege skilnader mellom utdanningane, jf. [universitets- og høgskulelova § 3-5 \(3\)](#).
- (2) Fakultetet skal godkjenne examen philosophicum frå akkreditert norsk institusjon.
- (3) Studieplanen kan setje minstekrav for dei frie studiepoenga, jf. § 2-2 (2) h.
- (4) Når studenten søker om godkjenning for obligatoriske emne på studieprogrammet skal fakultetet vurdere mot emneskildringar.
- (5) Det humanistiske fakultetet avgjer søknad om godkjenning av examen philosophicum dersom søknadsgrunnlaget er anna enn examen philosophicum ved akkreditert norsk institusjon.

§ 5-9 Godkjenning av annan utdanning og av realkompetanse

- (1) Fakultetet kan velje å handsame søknader om godkjenning av annan utdanning og realkompetanse, jf. [universitets- og høgskulelova §§ 3-5 \(1\), 3-5 a, 3-5 b og 3-5 f](#).
- (2) Godkjenning etter første avsnitt må knytast til ei vurdering av kunnskap, ferdigheiter og kompetanse på enkeltemne.

Kapittel 6. Undervisinga

§ 6-1 Studieåret

- (1) Studieåret er på ti månader og delt inn i eit haust- og eit vårsemester.

(2) Undervising og eksamen i eit emne skal gjennomførast innanfor det semesteret det høyrer til. Fakultetet kan gjere unntak i studieplanar for studieprogram der undervisinga er organisert i bolkar.

(3) Det er undervisings- og eksamensfri

- a) frå 23. desember til 2. januar
- b) på heilagdag.

(4) Det kan gjerast unntak frå tredje avsnitt for konsertar, utstillingar, tokt, feltarbeid, praksis og liknande, inkludert førebuingar.

(5) Heimeeksamen skal normalt ikkje gå over heilagdag. Dersom heimeeksamen går over heilagdag, skal lengda forlengast tilsvarande.

(6) Det er undervisings- og eksamensfri mellom semestera, med mindre faglege omsyn talar for det motsette. Likevel slik at desse aktivitetane kan gjennomførast mellom semestera:

- a) undervising og eksamen i samband med forkurs som kvalifiserer for studieprogram,
- b) språkkurs,
- c) feltarbeid,
- d) praksis,
- e) vidareutdanning og
- f) kontinuasjonseksamenar, jf. § 5-6 (2).

(7) Litteraturlister og timeplanar for emna skal publiserast på universitetet sine nettsider innan 1. juli for haustsemesteret og 1. desember for vårsemesteret.

§ 6-2 Generelt om undervisinga

(1) Undervisinga ved Universitetet skal vere forskningsbasert. Ho skal vere eigna for at studentane tileignar seg det forventede læringsutbyttet.

(2) Undervisinga kan avlysast i emne med for få studentar. Fakultetet skal sjå til at slik avlysing ikkje verkar inn på høvet til å fullføre studieprogrammet på normert tid.

§ 6-3 Undervisingsstad

(1) Undervisinga skal anten finne stad i universitetet sine lokale, sjukehusa og andre tilknytte institusjonar, forskingsstasjonar og forskingsfartøy, eller på universitetet sine digitale læringsplattformer.

(2) Fakultetet kan vedta unntak frå første avsnitt i anten emneskildringa eller i studieplanen dersom unntaket er fagleg grunnleggjande. Praksis blir gjennomført på praksisstaden; feltarbeid blir gjennomført i felt.

§ 6-4 Undervisningsspråk

Undervisinga på obligatoriske emne på eit bachelorprogram skal som hovudregel vere på norsk. Unntak krev fagleg grunnleggjande og må vere i tråd med universitetet sine språkpolitiske retningslinjer.

§ 6-5 Tilgang til undervisning

(1) Undervisninga ved Universitetet i Bergen er i utgangspunktet offentlig.

(2) Undervisningslokala og UiB sine digitale læringsplattformer skal vere universelt utforma, jf. [likestillings- og diskrimineringsloven §§ 17 og 18](#).

(3) Høvet til å følge undervisninga i eit emne kan avgrensast heilt eller delvis til studentar som er tatt opp på eit studieprogram eller eit einskild emne, dersom det er naudsynt på grunn av undervisninga sin art, eller det er fastsett studieavgift for emnet.

(4) Fakultetet kan setje tak på talet på studentar på eit emne dersom faglege, pedagogiske eller organisatoriske grunnar tilseier det. Slike avgrensingar skal gå fram i emneskildringa. Fakultetet vedtar utfyllande reglar om rangering av studentar.

(5) Fakultetet kan vedta andre avgrensingar av tilgangen til undervisning for studentar som:

- a) tidlegare har følgd undervisninga og er innanfor perioden skildra i § 6-6 (3),
- b) har bestått resultat i emnet eller
- c) allereie har fått rettleiing i emne som gjeld bachelor- eller masterprosjekt.

§ 6-6 Obligatorisk undervisningsaktivitet

(1) Obligatoriske undervisningsaktivitetar er alle dei aktivitetane som i emneskildringa er sett som vilkår for eksamen.

(2) Obligatoriske aktivitetar verkar ikkje inn på karakterfastsetjinga i emnet, men må bli godkjente for at studenten har høve til å ta eksamen, jf. § 7-3 (1).

(3) Godkjente obligatoriske aktivitetar er gyldige i tre semester, med mindre emneskildringa definerer ein annan periode. Fakultetet kan i emneskildringa fastsetje at fleire obligatoriske aktivitetar skal vurderast som ein heilskap, slik at dei alle må vere godkjente for å vere gyldige etter denne føresegna.

§ 6-7 Særskild om bachelor- og masteremne

(1) Studenten har rett til rettleiing i samband med bachelor- og masterprosjekt.

(2) Fakultetet regulerer forma og omfanget av rettleiing i samband med bachelor- og masterprosjekt i:

- a) eigen kontrakt mellom rettleiar, student og representant for fakultetet, og/eller
- b) studieplanen og emneskildringa.

Kapittel 7. Eksamen

§ 7-1 Føremål

(1) «Eksamen» er eit koplingsord til all prøving som verkar inn på karakteren i emnet, inkludert innleveringar og mappevurderingar. Namnet legg ingen føringar for pedagogisk eller fagleg innretning.

(2) Føremålet med eksamen er dels å gi studentar tilbakemelding som fremjar læring og dels å etterprøve den kunnskapen, dei ferdigheitene og den kompetansen studentane skal ha tileigna seg i løpet av emnet.

§ 7-2 Form

(1) Fakultetet fastset eksamensforma i emneskildringa. Eksamensoppgåva skal utformast med utgangspunkt i læringsutbyttet i emnet.

(2) Eksamen kan vere éin del, eller vere oppbygd av fleire delar (deleksamen). I sistnemnde tilfelle skal delane vere vekta etter ein på førehand fastsett brøk.

(3) Mappevurdering er samansett av fleire arbeid. Sensuren kan gjerast på grunnlag av heile mappa eller utvalde arbeid. Emneskildringa skal fastsetje korleis eit eventuelt utval av arbeida skal gjerast.

(4) Alle eksamensarbeid kan supplerast med ein justerande munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen for alle eller eit utval av studentane. Justerande eksamen inneber at studenten blir prøvd etter at ein førebels karakter er sett, med høve til å bli justert opp eller ned med éin karakter.

(5) Ei mappevurdering har ikkje bestått resultat om ikkje alle arbeida er leverte. Det same gjeld for delane i ein deleksamen. Fakultetet kan vedta utfyllande reglar som gir unntak frå dette, til dømes ved gyldig fråvær knytt til ein del eller eit arbeid.

§ 7-3 Rett til eksamen

(1) Studenten har rett til eksamen i emne hen har meldt seg til, dersom hen har etterlevd pliktene i § 4-3 (2), og har fått godkjent alle obligatoriske undervisningsaktivitetar, jf. § 6-6.

(2) Fakulteta kan vedta utfyllande reglar om tvungen eksamensmelding i emne som etter utdanningsplanen skal fullførast på eit bestemt tidspunkt. Det same gjeld studentar på vidareutdanningsemne.

(3) Alle har rett til eksamen som privatist i eit emne som ikkje har obligatoriske undervisningsaktivitetar eller studieavgift, så lenge vedkomande oppfyller opptakskrava.

(4) Studentane sine rettar og pliktar i dette kapittelet gjeld tilsvarande for privatistar der dei passsar. Fakulteta vedtar avgift for privatistar.

§ 7-4 Gjennomføring av eksamen

(1) Så langt reglane høver med eksamensforma pliktar studentane å:

- a) svare i samsvar med dei formelle krava til eksamenen som står i eksamensoppgåva og emneskildringa,
- b) følge eksamensreglementet til fakultetet,
- c) ikkje nytte anna enn lovlege hjelpemiddel,
- d) legitimere seg på eigna måte,
- e) levere eksamenssvaret innanfor fristen og
- f) ikkje forstyrre andre og å rette seg etter meldingar frå eksamensvaktene.

(2) Fakultetet sjølv kan vedta utfyllande reglar for gjennomføringa av eksamen («eksamensreglement»). Studentane skal informerast om eksamensreglementa, og desse skal også vere lett tilgjengelege.

(3) Studentane skal få 15 minutt til å ordne tekniske aspekt ved leveringa på alle digitale saleksamenar («teknisk tid»), til dømes opplasting av dokument.

§ 7-5 Munnleg, praktisk, utøvande eller skapande eksamen

Munnlege, praktiske, utøvande og/eller skapande eksamenar skal vere offentlege.

Fakultetet kan gjere unntak av omsyn til gjennomføringa, av omsyn til personvernet til tredjepersonar, eller etter ønske frå studenten.

§ 7-6 Individuell eksamen eller gruppeeksamen

(1) Eksamen kan vere individuell eller i form av eit gruppearbeid.

(2) Ved gruppearbeid er utgangspunktet at sensuren er felles for studentane i gruppa. Fakultetet kan i emneskildringa fastsetje individuell vurdering av gruppearbeid.

§ 7-7 Språk

(1) Eksamensoppgåva skal givast på undervisingspråket. Dersom det er fleire undervisingspråk, skal språket til eksamensoppgåva regulerast i emneskildringa.

(2) Eksamensoppgåver på norsk skal ligge føre på både nynorsk og bokmål.

(3) Eksamenssvaret skal leverast på same språk som eksamensoppgåva. Eksamenssvar som kan leverast på norsk kan også leverast på svensk eller dansk. Fakultetet kan vedta i emneskildringa at det også er høve til å svare på engelsk og/eller norsk.

(4) Fakultetet kan i emneskildringa vedta at heile eller delar av eit eksamenssvar må leverast på eit bestemt språk. Fråvik frå første og andre avsnitt krev fagleg grunngiving og må vere i tråd med universitetet sine språkpolitiske retningslinjer.

(5) Føresegna gjeld så langt ho høver for munnlege, praktiske, utøvande og/eller skapande eksamenar.

§ 7-8 Eksamen i nedlagte emne

(1) Når eit emne er lagt ned skal det om naudsynt haldast eksamen dei to påfølgande semestera for studentar utan bestått resultat.

(2) Fakultetet kan vedta andre ordningar så lenge dei er minst like gode for studentane.

Kapittel 8. Eksamensforsøk

§ 8-1 Talet på forsøk

(1) Studentar har tre eksamensforsøk i kvart emne. Avgrensinga gjeld sjølv om emnet har skifta namn eller emnekode, og sjølv om studenten har fått nytt opptak.

(2) Bachelor- og masterprosjekt utan bestått resultat kan leverast på nytt éin gong. Bachelor- og masterprosjekt med bestått resultat kan ikkje leverast på nytt.

(3) Fakultetet kan i emneskildringa eller i utfyllande regelverk vedta at det ikkje er høve til meir enn to eksamensforsøk i emne som

- a) inneber praksis,
- b) inneber feltarbeid,
- c) inneber tokt eller
- d) er utøvande eller skapande.

(4) Fakultetet:

- a) kan i utfyllande reglar vedta unntak frå hovudregelen om tre forsøk for studentar som allereie har bestått resultat i emnet,
- b) kan gjere unntak i einskildtilfelle etter søknad frå studenten,
- c) skal fastsetje innleveringsfrist for ny levering av bachelor- og masterprosjekt utan bestått resultat etter andre avsnitt. Fristen kan ikkje vere kortare enn tre månader frå sensuren er kunngjort og ikkje lengre enn eitt år frå den opphavlege fristen og
- d) skal etter søknad tillate ny levering av bachelor- og masterprosjekt etter utestenging som følge av fusk, med mindre fusket er av ein karakter som gjer det umogleg. Fakultetet skal sjå til at fusket er retta opp. Studenten kan ikkje levere før etter utestengingsperioden er over, jf. [universitets- og høgskulelova § 4-8 \(3\)](#).

§ 8-2 Teljande forsøk

(1) Studenten bruker eit eksamensforsøk dersom hen:

- a) gjennomfører eksamen, uavhengig av om resultatet blir bestått,
- b) avbryt eksamen,
- c) ikkje møter til eksamen,
- d) trekker seg etter fristen eller
- e) fuskar eller forsøker å fuske

(2) Gyldig fråvær tel ikkje som eksamensforsøk, jf. § 5-6 (5).

(3) Trekkfristen til eksamen er 14 dagar. Fakultetet kan i utfyllande reglar vedta at det ikkje skal vere høve til å trekke eksamensmelding, eller ein annan frist.

§ 8-3 Avbroten eksamen

(1) Eksamen er avbroten dersom den er starta, og arbeidet ikkje vert levert innanfor fristen. Det same gjeld dersom eksamenen består av fleire delar og studenten ikkje leverer, møter opp, eller liknande på éin eller fleire av dei.

(2) Fakultetet kan i eksamensregelementet og/eller eksamensoppgåva vedta at brot på formelle krav til eksamen (ordgrenser mv.) skal reknast som ikkje levert.

(3) Eksamen startar når:

- a) oppgåva er utlevert eller ved førehandskontroll av hjelpemidlar for saleksamen,

- b) oppgåva er tilgjengeleg for studentane ved heimeeksamen eller
- c) den første oppgåva er tilgjengeleg for studentane ved mappevurdering

(4) For andre eksamensformer startar eksamen på det tidspunkt som er bestemt i emneskildringa eller i studieplanen.

§ 8-4 Kontinuasjoneksamen

(1) Når det blir haldt kontinuasjonseksamen for studentar med gyldig fråvær, jf. § 5-6 (2), kan alle studentar med avbrot eller ikkje bestått resultat frå førre vanlege eksamen melde seg opp. Fakultetet kan avgrense retten til å gjelde dei utan bestått resultat i emnet, og også gi andre studentar høve til å melde seg til kontinuasjonseksamen.

(2) Første avsnitt gjeld med dei avgrensingane følger av § 7-3 og føresegnene i kapitlet her.

Kapittel 9. Sensur og vurderingsuttrykk

§ 9-1 Generelt om sensur

(1) Fakultetet skal sørge for at studentane vert vurderte på ein upartisk og fagleg trygg måte. Sensor skal vurdere eksamenssvaret ut frå dei delane av læringsutbyttet som eksamensoppgåva legg opp til.

(2) Studenten kan ikkje trekke tilbake eksamenssvaret etter gjennomføring.

(3) Sensuren blir kunngjort på Studentweb. Kunngjeringa skal informere om retten til å få grunngeving og til å klage, jf. [universitets- og høgskulelova §§ 5-2 og 5-3](#), og fristane som gjeld. For eksamensformene nemnde i § 7-5 blir sensuren gitt munnleg og med ein gong.

(4) Sensuren skal vere anonym så langt det er fagleg og praktisk mogleg.

(5) Fakultetet skal sørge for at det vert laga sensorretteiing for alle eksamenar, og at ho blir gjort kjent for studentane. Sensorretteiinga blir utforma på det språket emneansvarleg vel.

(6) Sensor kan krevje at studentar som har levert uleselege handskrivne eksamenssvar, skal levere ein leseleg kopi. Fristen skal normalt vere to dagar.

§ 9-2 Vurderingsuttrykka

(1) Sensuren får uttrykk anten ved ugradert vurderingsuttrykk (bestått/ikkje bestått) eller gradert vurderingsuttrykk (A-F).

(2) Bestått resultat med ugradert vurderingsuttrykk vil seie at studenten har nådd læringsutbyttet i emnet.

(3) Ei ugradert vurdering blir markert med «bestått» eller «ikkje bestått». På bokmål «bestått» og «ikke bestått», og engelsk «pass» og «fail».

(4) Bestått resultat etter gradert vurderingsuttrykk blir uttrykt med karakterane A til E. Ikkje

bestått blir uttrykt med bokstaven F. Nemning og vurderingskriterier følger Universitets- og høgskulerådet sine kvalitative skildringar.

- A. Framifrå prestasjon som skil seg klart ut. Kandidaten syner særers god vurderingsevne og stor av grad av sjølvstende.
- B. Mykje god prestasjon. Kandidaten syner mykje god vurderingsevne og sjølvstende.
- C. Jamt god prestasjon som er tilfredsstillande på dei fleste områda. Kandidaten syner god vurderingsevne og sjølvstende på dei viktigaste områda.
- D. Akseptabel prestasjon med nokre vesentlege manglar. Kandidaten syner ein viss grad av vurderingsevne og sjølvstende.
- E. Prestasjonen tilfredsstillar minimumskrava, men heller ikkje meir. Kandidaten syner lita vurderingsevne og lite sjølvstende
- F. Prestasjon som ikkje tilfredsstillar dei faglege minimumskrava. Kandidaten syner både manglande vurderingsevne og sjølvstende.

§ 9-3 Karakterfastsetjing ved eksamen som har fleire delar

Ved deleksamen tar ein utgangspunkt i talverdiane A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. For kvar delkarakterar blir talet multiplisert med teljaren i vektingsbrøken. Produkta blir så summerte og delt på nemnaren (i vektingsbrøken). Dette blir så avrunda etter vanlege reglar.

§ 9-4 Gjennomsnittskaraktar

Når universitetet knyt rettsverknader til gjennomsnittskaraktarar tar ein utgangspunkt i talverdiane A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. For kvar karakter blir talet multiplisert med talet på studiepoeng. Produkta blir så summerte og delt på det samla talet på studiepoeng. Emne med ugradert vurderingsuttrykk skal ikkje teljast med.

§ 9-5 Sensurfristar

(1) Vanleg sensurfrist er første kvardag tre veker etter vurderinga blei avslutta, i samsvar med [universitets- og høgskulelova § 3-9 \(4\)](#).

(2) Studenten skal få melding om forseinkingar i sensuren og om vedtak om forlenga sensurfrist av universitetsstyret.

(3) Klagesensur skal handsamast utan ugrunna opphald. På emne med mange sensurklagar har fakultetet høve til å vente med å sende eksamenssvara til klagesensorane til klagefristen har gått ut for å sikre lik handsaming av klagane. Klage på formelle feil som kan få følger for fleire eller alle sensurklagane skal reknast som grunna opphald.

§ 9-6 Grunngeving

(1) Studenten har rett til å få grunngeving for karakterfastsettinga jf. [universitets- og høgskulelova § 5-3](#). Retten til grunngeving gjeld tilsvarende for klagesensur.

(2) Fristen for å be om grunngeving for sensuren er éi veke etter kunngjeringa. Fakultetet kan avgjere om grunngevinga skal vere skriftleg eller munnleg, og vedta ordningar for dette. For eksamensformene nemnde i § 7-3 må studenten be om grunngeving straks hen har fått karakteren.

§ 9-7 Klage på karakter og formelle feil

(1) Studenten kan klage på karakterfastsetjinga på den vanlege sensuren, dersom arbeidet lar seg etterprøve. Ved klage skal det gjerast ny sensur («klagesensur»). Klageretten og klagesensuren er individuell, også ved gruppearbeid. Studenten kan klage på formelle feil ved alle eksamenar.

(2) Fristen for å klage på karakterfastsetjinga er tre veker frå kunngjeringa. Det same gjeld klage på formelle feil ved eksamen. Dersom studenten har bede om grunngiving for sensuren, startar klagefristen når grunngiving er gitt. Dersom studenten klagar på karakterfastsetjinga, startar fristen for å klage på formelle feil først etter at sensurklagen er ferdig handsama.

(3) Ved deleksamen gjeld klageretten først når endeleg karakter er fastsett. Fakultetet kan gjere unntak i utfyllande reglar dersom studentane sin studieprogresjon elles vil kunne hindrast.

§ 9-8 Sensorane

(1) Fakultetet utnemner sensorar.

(2) I desse tilfella krevst det minst to sensorar:

- a) munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen der minst ein av sensorane som regel skal vere eksterne,
- b) sensur av masterprosjekt, der minst ein av sensorane må vere ekstern og
- c) klagesensur, der minst ein av sensorane må vere ekstern.

(3) Fakultetet kan i utfyllande reglar setje eigne reglar for talet på sensorar, så lenge dei er strengare enn første avsnitt. Dersom det ikkje er ekstern sensor på munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen, må ordninga godkjennast av fakultetet basert på ekstern fagfelle si evaluering av vurderingsordninga.

(4) Som ekstern sensor etter andre avsnitt reknar ein den som ikkje er tilsett i hovud- eller bistilling ved UiB på sensurtidspunktet og som heller ikkje har deltatt i undervisninga på emnet det aktuelle semesteret.

§ 9-9 Særskilt om klagesensur

(1) Ved klagesensur bør klagesensorane få ein revidert sensorrettleiing der den emneansvarlege gjer greie for erfaringane frå den opphavlege sensurrunden.

(2) Dersom det er fråvik på to karakterar eller meir mellom vanleg sensur og klagesensuren, skal fakultetet gjere ei ny vurdering, jf. uhl. § 5-3 (6). I denne deltek ein av dei opphavlege sensorane, ein av klagesensorane og ein tredje sensor utpeika av fakultetet.

§ 9-10 Protokoll

All sensur skal protokollførast og sensuren skal bli godkjent av alle sensorane.

Kapittel 10. Grader

§ 10-1 Tildeling

(1) Universitetet tildeler dei gradene som går fram av [Forskrift om grader og beskyttede titler](#).

(2) Grada er oppnådd når studenten oppfyller krava i den aktuelle studieplanen. Universitetet i Bergen tildeler ikkje grad dersom færre enn 60 studiepoeng av grunnlaget er avlagt her. For fellesgrader kan kravet vere lågare.

§ 10-2 Gjenbruk av studiepoeng i ny grad

(1) Dersom delar av grunnlaget for ei grad allereie inngår i tildelt grad, krevst det:

- a) for bachelorgrader minst 90 nye studiepoeng med ny spesialisering,
- b) for integrerte mastergrader minst 90 nye studiepoeng, inkludert eit nytt masterprosjekt og
- c) for andre mastergrader minst nye 60 studiepoeng, inkludert eit nytt masterprosjekt.

(2) Juridisk fakultet kan gjere unntak frå kravet om nytt masterprosjekt når studenten søker om godkjenning av femte studieår på masterprogrammet i rettsvitenskap på grunnlag av ein LLM-grad (Master of Laws) som inneheld eit skriftleg arbeid som fyller dei krav som gjeld for eit masterprosjekt i rettsvitenskap.

§ 10-3 Samansetjing av bachelorgrad

(1) Bachelorgrada blir tildelt på grunnlag av treårige studieprogram (180 studiepoeng), med desse minstekrava:

- a) examen philosophicum, 10 studiepoeng og
- b) spesialisering, minst 90 studiepoeng som inkluderer eit sjølvstendig arbeid på minst 10 studiepoeng. Kravet om sjølvstende er ikkje til hinder for at fakultetet kan fastsetje i emneskildringa at to eller fleire studentar kan eller skal samarbeide om eit bachelorprosjekt.

(2) Bachelorgrader i utøvande og skapande kunst, musikk og design er på 180 eller 240 studiepoeng. Dei blir tildelt på grunnlag av samansetjing vedtatt av fakultetet for kunst, musikk og design.

§ 10-4 Samansetjing av mastergrad

(1) Universitetet i Bergen gir mastergrader med den normerte studietida som går fram i [forskrift om grader og beskyttede titler](#) § 3 nr. 5 til 7. Samansetjinga skal vere i samsvar med [Forskrift om krav til mastergrad](#) §§ 3 til 7.

(2) Graden master kan berre tildelast studentar som har fullført eit masterprosjekt.

(3) Masterprosjektet skal vere eit sjølvstendig vitenskapleg eller kunstnarisk arbeid på mellom 30 og 60 studiepoeng, utarbeidd under rettleiing. Fakultetet kan i emneskildringa vedta at to eller fleire studentar kan samarbeide om masterprosjektet.

(4) Integrerte masterprogram skal ha krav om examen philosophicum. Masterprosjektet i eit integrert masterprogram kan vere på 20 studiepoeng, jf. Forskrift om krav til mastergrad § 6

(2).

§ 10-5 Gradene cand.med. og cand.psychol.

(1) Det medisinske fakultet tildeler graden candidata/candidatus medicinae (cand.med.) på grunnlag av studium normert tid seks år og med omfang på 360 studiepoeng.

(2) Det psykologiske fakultet tildeler graden candidata/candidatus psychologiae (cand.psychol.) på grunnlag av studieprogram med normert tid seks år og med omfang på 360 studiepoeng.

(3) Gradene etter denne føresegna skal inkludere examen philosophicum.

Kapittel 11. Gradsnamn

§ 11-1 Tillegg i namn for bachelorgrader

(1) Bachelorgrader får normalt namnet «Bachelor i [studieprogram]», engelsk «Bachelor of [programme name]».

(2) Bachelorgrader oppnådde på det matematisk-naturvitenskaplege fakultetet får normalt namnet «Bachelor i naturvitenskap», engelsk «Bachelor of Science».

(3) Tillegg i namnet til fellesgrader skal gå fram i studieplanen.

§ 11-2 Tillegg i namn for mastergrader

(1) Mastergrader får normalt namnet «Master i [studieprogram]»

(2) Mastergrader normert til to år på det medisinske fakultetet får namnet «Master i [fagområde – namn på fag]», engelsk «Master of Science in [discipline – subject].

(3) Mastergrader på grunnlag av integrert lektorutdanning får namnet «Master i [fag] med lektorkompetanse» engelsk:

«Master of Philosophy and Education. [Subject]», dersom det faglege tyngdepunktet er kultur- og samfunnsfag.

«Master of Science and Education. [Subject]», dersom det faglege tyngdepunktet er matematisk-naturvitenskapleg.

(4) Mastergrader med matematisk-naturvitenskapleg eller teknisk fagleg tyngdepunkt får normalt det engelske namnet «Master of Science in [programme name]».

(5) Fakultetet kan i studieplanen vedta at sivilingeniørutdanningar har tillegget «sivilingeniør», og også om eventuelle studieretningar skal gå fram i namnet.

(6) Mastergrader med fagleg tyngdepunkt i kultur- og samfunnsfag får normalt det engelske

namnet «Master of Philosophy in [programme name].»

(7) LLM-grad ved det juridiske fakultet har namnet «Master of laws (LLM) in [programme name]».

(8) Følgande grader har særskilde engelsk namn:

- a) Master i rettsvitenskap: «Master in Law»,
- b) Master i farmasi: «Master of Pharmacy»,
- c) Master i odontologi: «Master of Dentistry»,
- d) Mastergrader frå fakultet for kunst, musikk og design: «Master of/in [programme name]», alternativt «MA Fine Arts» eller «MA Design», dersom slikt namn er vedtatt i studieplanen og
- e) Erfaringsbaserte mastergrader: «Master of Arts in [programme name]»

(9) Fakultetet avgjer i studieplanen om engelskspråklege studieprogram berre skal ha engelsk namn.

(10) Namn på fellesgrader inkludert omsetjingar, skal gå fram av eige vedtak.

Kapittel 12. Vitnemål mv.

§ 12-1 Vitnemål

(1) Fakultetet sjølv lagar vitnemålet når grada er oppnådd, det vil seie når krava i studieplanen er oppfylte og karakterane er endelege.

(2) Vitnemålet blir gjort tilgjengeleg for studenten digitalt. Studenten kan éin gong få vitnemål på papir, når det er naudsynt for arbeid eller vidare studium.

(3) Vitnemålet skal utformast på nynorsk eller bokmål, eller på engelsk for engelskspråklege studieprogram.

§ 12-2 Utforminga av vitnemålet

(1) Vitnemålet skal innehalde:

- a) personalia,
- b) generell informasjon om studieprogrammet: Læringsutbytteskildring, innhald, organisering og målsetjing,
- c) namna, emnekodane, talet på studiepoeng, karakter og karakterfordeling, og når bestått resultat vart oppnådd for alle emne frå UiB som er grunnlag for grada,
- d) eventuelle delar som er godkjende i samsvar med §§ 5-7 til 5-9,
- e) skildring av karaktersystemet og
- f) Diploma Supplement, i tråd med retningslinjer frå NOKUT

(2) Vitnemålet skal elles utformast i tråd med Universitetsstyret sine retningslinjer.

§ 12-3 Karakterutskrift

(1) Alle som har oppnådd bestått resultat i eit emne ved universitetet, kan be om

karakterutskrift på nynorsk, bokmål eller engelsk.

(2) Karakterutskrifta skal innehalde anten alle emne personen har bestått resultat for ved universitetet, eller alle emne i eit einskild studieprogram.

(3) Karakterutskrifta skal innehalde:

- a) personalia,
- b) namna, emnekode, talet på studiepoeng, karakter og karakterfordeling, og tidspunktet det bestått resultatet vart oppnådd og
- c) ei skildring av karaktersystemet

(4) Karakterutskrifta blir gjort tilgjengeleg digitalt. Personar med dokumentert behov for karakterutskrift på papir skal få det.

§ 12-4 Autorisasjon av helsepersonell

Universitetet gir melding til Helsedirektoratet om oppnådde grader innanfor aktuelle helse- og sosialfag.

Kapittel 13. Overgangsregel og ikraftsetjing

§ 13-1 Ikraftsetjing

Forskrifta trer i kraft 1. januar 2024. Frå same tidspunkt skal Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen frå 16. februar 2012 nr. 872 opphevast.

§ 13-2 Overgangsreglar

Utfyllande reglar om krav til maksimal studietid, progresjon (inkludert gjentak av studieår) og rekkefølge, som er treffe med heimel i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen frå 16. februar 2012 nr. 872, kan gjelde til og med 31. mars 2024.

Dette er ein lovspegel som tar utgangspunkt i dagens (mai 2023) grads- og studieforskrift. I venstre kolonne er noverande forskrift, medan forslaget til ny studieforskrift er i høgre kolonne. Sidan det nye forslaget inneheld endringar i strukturen, så vil det bli gjentakningar, i nokon grad, i den høgre kolonnen.

Det vil også seie at føresegner som er heilt nye, i forslaget til ny studieforskrift, ikkje har nokon naturleg plass i dokumentet. Det gjeld til dømes § 1-1 og 4-3 (1) om høvesvis føremål og forventingar til studenten.

Kapittel 1. Virkeområde

§ 1-1. Virkeområde

(1) Forskriften gjelder studenter som har opptak til og er deltagere i flerårige, ettårige, mer kortvarige studier eller i enkeltemner, herunder også i ulike typer videreutdanningstilbud og i studieopphold tilknyttet utvekslingsavtaler.

(2) Forskriften gjelder også personer som avlegger eksamen etter lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (univl.) § 3-10, uten å være tatt opp som student, se § 4-9.

(3) For fellesgrader, både lavere og høyere grad, som tilbys i samarbeid med ett eller flere andre læresteder, kan det gjelde egne regler. Det samme gjelder for enkeltemner eller årsstudier som ikke inngår i en grad ved Universitetet i Bergen, samt for utdanninger som er særskilt organisert som videreutdanningstilbud.

(4) Forskriften gjelder ikke for doktorgradsutdanninger, likevel slik at i den grad doktorgradsutdanningen inkluderer emner, emnegrupper eller lignende som tilhører studieprogram på andre studienivå, gjelder reglene her også for doktorgradskandidater.

§ 1-2 Verkeområde

(1) Forskrifta fastset hovudreglane for studium ved Universitetet i Bergen, innanfor rammene av universitets- og høgskulelova og sentrale forskrifter frå departementet. Utfyllande reglar er fastsette av dei einskilde fakulteta.

(2) Forskrifta gjeld for alle studium ved Universitetet i Bergen med unntak for ph.d.-utdanninga og etterutdanning.

<p>For forskerutdanningen gjelder forskrift 23. juni 20031 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, godkjent av universitetsstyret. For graden doctor philosophiae (dr.philos.), gjelder forskrift 25. september 1997 nr. 4266 for graden doctor philosophiae vedtatt av Det akademiske kollegium.</p>	
<p>§ 1-2. Avvik fra deler av forskriften ved utprøving av nye eller alternative lærings-, undervisnings- og vurderingsformer</p> <p>I forbindelse med utprøving av nye eller alternative lærings-, undervisnings- og vurderingsformer kan fakultetene etter søknad gis anledning til å fravike bestemmelsene i kapittel 5–7 i forskriften her i en nærmere angitt prøveperiode. Det forutsettes at ethvert tiltak som nevnt blir evaluert. Regelen her gjelder fram til avslutningen av studieåret 2021–2022.</p>	<p>Denne føresegna er fjerna, men sjå likevel § 1-1 (3)</p>
<p>Kapittel 2. Grader [mange føresegner]</p>	<p>Sjå kapittel 11 om gradsnamn</p>
<p>§ 2-7. Krav om tilknytning: Antall studiepoeng avlagt ved Universitetet i Bergen for utstedelse av grad</p> <p>(1) Til graden bachelor ved Universitetet i Bergen må minst 60 studiepoeng være avlagt ved Universitetet i Bergen. Av de 60 studiepoengene som skal være avlagt ved UiB må emner på minst 30 studiepoeng være avlagt i det fagområdet som utgjør spesialiseringen. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet kan stille andre krav til emnesammensetning.</p> <p>(2) Til graden master ved Universitetet i Bergen må minst 60 studiepoeng, inkludert masteroppgave/masterprosjekt, være avlagt ved Universitetet i Bergen.</p>	<p>§ 10-1 Tildeling</p> <p>(1) Universitetet tildeler dei gradene som går fram av Forskrift om grader og beskyttede titler.</p> <p>(2) Grada er oppnådd når studenten oppfyller krava i den aktuelle studieplanen. Universitetet i Bergen tildeler ikkje grad dersom færre enn 60 studiepoeng av grunnlaget er avlagt her. For fellesgrader kan kravet vere lågare.</p>

<p>(3) Til gradene cand.med. og cand.psychol ved Universitetet i Bergen må emner av til sammen minst 60 studiepoengs omfang være avlagt ved Universitetet i Bergen.</p> <p>(4) Tilknytningskravet til Universitetet i Bergen kan være mindre enn 60 studiepoeng i forbindelse med fellesgrader.</p> <p>(5) Emner avlagt ved utenlandsk institusjon som del av en utvekslingsavtale med Universitetet i Bergen, kan ikke være med på å oppfylle tilknytningskravet.</p>	
<p>§ 2-8.Krav ved tildeling av ny grad som helt eller delvis inkluderer en tidligere tildelt grad</p> <p>(1) Ved tildeling av ny bachelorgrad kreves minst 90 studiepoeng i tillegg til den tidligere graden. Den nye graden må ha en annen spesialisering enn den tidligere graden, og være på minst 90 studiepoeng. Deler av denne kan være avlagt i tidligere grad. Minst 60 studiepoeng av den nye spesialiseringen må være avlagt ved Universitetet i Bergen.</p> <p>(2) Ved tildeling av ny mastergrad må minst 60 studiepoeng være avlagt i tillegg til den tidligere graden. De nye studiepoengene må inkludere en annen masteroppgave/et annet masterprosjekt enn den tidligere graden, og oppgaven/prosjektet skal være utarbeidet under veiledning av en eller flere personer oppnevnt eller godkjent av fakultetet.</p>	<p>§ 10-2 Gjenbruk av studiepoeng i ny grad</p> <p>(1) Dersom delar av grunnlaget for ei grad allereie inngår i tildelt grad, krevst det:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) for bachelorgrader minst 90 nye studiepoeng med ny spesialisering, b) for integrerte mastergrader minst 90 nye studiepoeng, inkludert eit nytt masterprosjekt og c) for andre mastergrader minst nye 60 studiepoeng, inkludert eit nytt masterprosjekt. <p>(2) Juridisk fakultet kan gjere unntak frå kravet om nytt masterprosjekt når studenten søker om godkjenning av femte studieår på masterprogrammet i rettsvitenskap på grunnlag av ein LLM-grad (Master of Laws) som inneheld eit skriftleg arbeid som fyller dei krav som gjeld for eit masterprosjekt i rettsvitenskap.</p>
<p>§ 2-9.Krav til innhold og sammensetning av grad i samarbeid med andre institusjoner</p>	

<p>(1) For grad som tildeles i samarbeid med andre institusjoner (fellesgrad), gjelder de samme kravene til innhold og sammensetning av graden som til grader utstedt av UiB alene.</p> <p>En fellesgrad er et samarbeid mellom to eller flere institusjoner, der alle deltakende institusjoner i fellesskap oppretter og driver et studieprogram. Deltakerne har felles ansvar for opptak, undervisning, veiledning og gradstildeling.</p> <p>(2) Rektor godkjenner samarbeidsavtaler med andre institusjoner ved etablering av studieprogram som leder fram til fellesgrader.</p>	<p>§ 3-3 Felles studieprogram og fellesgrader</p> <p>(1) Eit felles studieprogram er eit samarbeid mellom Universitetet i Bergen og ein eller fleire andre institusjonar, der alle institusjonane bidrar til programmet, men berre éin av dei tildeler graden.</p> <p>(2) Ein fellesgrad er eit felles studieprogram der graden blir tildelt i fellesskap av dei deltakande institusjonane.</p> <p>(3) Universitetsstyret opprettar sjølv felles studieprogram og fellesgrader. Studieprogrammet eller grada er regulert i eigen avtale.</p>
<p>§ 3-1. Studiestruktur og studieplan</p> <p>(1) Ved Universitetet i Bergen skal studiene organiseres i studieprogram og emner.</p> <p>(2) For hvert studieprogram skal det foreligge en studieplan. En studieplan er en beskrivelse av studieprogrammet med eventuelle studieretninger. Studieplanen gjør greie for hvordan programmet er bygget opp, hvordan emnene faglig hører sammen og som angir regler for studiet i samsvar med forskriften her.</p> <p>Studieplaner skal utformes i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20. mars 2009, forskrift 7. februar 2017 nr. 137 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) fastsatt av NOKUT, samt regler og retningslinjer fastsatt av universitetets organer.</p> <p>En studieplan består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programbeskrivelse for studieprogrammet 	<p>§ 2-1. Organisering</p> <p>(1) Studia er organiserte i studieprogram og emne.</p> <p>(2) Studieplanar og emneskildringar skal vere i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket som er fastsett av departementet, med studietilsynsforskrifta og med reglar og retningslinjer frå universitetet.</p> <p>§ 2-2 Studieprogram</p> <p>(1) Eit studieprogram er ei samling emne som inngår i ein heilskap med eit definert læringsutbyte. Studieprogram som ikkje er årsstudium, skal føre til ei grad.</p> <p>(2) Kvant studieprogram skal ha ein studieplan som inneheld:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) namnet på studieprogrammet og eventuelle studieretningar, b) talet på studiepoeng, c) opptakskrav, d) mål og innhald,

- eventuell(e) studieretningsbeskrivelse(r) for studieretning(er) innenfor studieprogrammet
- emnebeskrivelser for emnene som inngår i studieprogrammet.

(3) For tverrfakultære studieprogram må deltagende fakulteter godkjenne sin del av studieplanen.

(4) Studiepoeng angir mål på arbeidsomfang i studiet. 60 studiepoeng tilsvarer ett års fulltidsstudier. Dette utgjør normalt 1500–1800 arbeidstimer. Antallet studiepoeng for et emne skal normalt være delelig med 5. Normen kan fravikes dersom faglige grunner tilsier det.

Alle emner skal i hovedsak ha et tresifret nummer, der første siffer er enten 1 (100-emner), 2 (200-emner), 3 (300-emner), 6 (600-emner) eller 9 (900-emner). 100- og 200-emner inngår i studier i første syklus, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. 100-emner er begynneremner, 200-emner angir en fordypning eller spesialisering. 300- og 900-emner angir en høyere grad av fordypning eller spesialisering, for studier i andre og tredje syklus. 600-emner angir videreutdanningsemner.

Examen philosophicum og innføringsemner kan gis en nummerering som avviker fra reglene ovenfor. Det samme gjelder emner på profesjonsstudiene.

- e) kva for kunnskap, ferdigheiter og kompetanse studentane skal tileigne seg (læringsutbyteskildring),
- f) læringsaktivitetar og undervisningsformer,
- g) kva for emne som er obligatoriske og valfrie, med emneskildringar,
- h) eventuelle minstekrav til frie studiepoeng, til dømes fagleg nivå, omfang og innhald,
- i) høve til og plassering av utveksling og
- j) eventuelle reglar om rekkefølge på emna på programmet.

§ 2-3 Emne

(1) Eit emne er den grunnleggande studieeininga.

(2) Kvart emne skal ha ei emneskildring som inneheld:

- a) namnet til emnet,
- b) talet på studiepoeng,
- c) eventuelle forkunnskapskrav,
- d) mål og innhald,
- e) kva for kunnskap, ferdigheiter og kompetanse studenten skal tileigne seg (læringsutbyteskildring),
- f) undervisningssemester, -former, -omfang og -språk, og andre læringsaktivitetar
- g) obligatorisk oppmøte og obligatoriske aktivitetar,
- h) eksamensform og -semester, og vurderingsuttrykk og
- i) andre særskilde reglar for emnet dersom dei finst, til dømes avgrensing i tilgang til undervisning, hjelpemiddel og formelle krav til eksamen.

(3) Talet på studiepoeng for eit emne skal vere deleleg med fem. Dette gjeld ikkje for integrerte masterprogram eller for profesjonsstudia. Også i andre tilfelle kan det gjerast unntak dersom faglege grunnar talar for det, og verken omsynet til studentane sin

	<p>valfridom eller ønske om tverrfaglege studium gjer det utilrådeleg.</p> <p>(4) Eitt studiepoeng utgjer 1/60 av eit heilt studieår og inneber om lag 25-30 arbeidstimar for studentane.</p> <p>§ 3-2 Emnekodear</p> <p>(1) Alle emne skal ha ein tresifra kode, etter følgjande system:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 100-emner er begynnareemne, b) 200-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på bachelornivå , c) 300-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på masternivå d) 600-emne er vidareutdanningsemne, medan e) 900-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på ph.d.-nivå. <p>(2) Firesifra kodar kan nyttast dersom det ikkje er fleire aktuelle emnekodear att. Systemet i første avsnitt gjeld for dei tre første siffera.</p> <p>(3) Examen philosophicum, norskkurs og emne på odontologi-, tannpleie- og medisinstudiet kan fråvike frå første avsnitt.</p> <p>(4) Emnekodeane samsvarer med syklusane i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, men slik at både 100-emne og 200-emne høyrer til første syklus (bachelornivå).</p>
<p>§ 3-2.Oppretting, endring og nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner</p> <p>(1) Ved Universitetet i Bergen skal saker om oppretting og nedlegging</p>	<p>§ 3-1 Oppretting, nedlegging og endring</p> <p>(1) Universitetsstyret sjølv opprettar og legg ned studieprogram på</p>

<p>av studietilbud behandles slik:</p> <ol style="list-style-type: none"> Saker om studieprogram på 60 studiepoeng eller mer vedtas av universitetsstyret Saker om studieprogram på mindre enn 60 studiepoeng vedtas av fakultetet selv Saker om studieretninger vedtas av fakultetet selv Saker om emner vedtas av fakultetet selv Vedtak om oppretting, nedlegging og endring av navn på studieretninger skal meldes til universitetsdirektøren. <p>(2) Fakultetet selv kan endre studieprogram, studieretninger, emnegrupper og emner.</p> <p>(3) Saker som innebærer oppretting eller nedlegging av fagområder eller andre vesentlige endringer i studietilbudet skal behandles av universitetsstyret uavhengig av reglene i første og andre ledd.</p> <p>(4) Ved nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner skal vedtaksorganet fastsette overgangstid for undervisning og vurdering. Studenter som er tatt opp til studieprogram som vedtas nedlagt, har rett til å fullføre dette i samsvar med vedtak om overgangstid. Ved nedlegging av emner skal det normalt avholdes vurdering i emnet i ett eller to påfølgende semestre etter siste undervisningssemester.</p> <p>(5) Ved andre endringer i studieplanen beskrives overgangsordninger i studieplanen for å hindre at studentene blir unødig forsinket i studiet eller hvis fakultetet finner det nødvendig av andre grunner.</p> <p>(6) Samarbeidsavtaler med andre institusjoner ved etablering av felles studieprogram godkjennes av fakultetet ved dekan.</p> <p>Et felles studieprogram er et samarbeid mellom to eller flere institusjoner, der en av de deltakende institusjonene oppretter programmet og har det formelle ansvaret for driften og for å tildele</p>	<p>over 60 studiepoeng.</p> <p>(2) Fakultetet sjølv opprettar og legg ned:</p> <ol style="list-style-type: none"> årsstudium, studieretninger og emne. <p>(3) Vesentlege endringar i studieprogram ved eit fakultet må godkjennast av universitetsstyret. Endringar som i realiteten inneber oppretting eller nedlegging av eit heilt fagområde blir alltid rekna som vesentlege.</p> <p>(4) Fakultetet sjølv vedtar andre endringar i studieprogramma, studieretningane og emna.</p> <p>(5) Vedtak etter andre og fjerde avsnitt som gjeld studieprogram og -retningar skal rapporterast til universitetsdirektøren.</p> <p>(6) Organet som legg ned eit studieprogram, ei studieretning eller eit emne skal vedta ei overgangsordning for undervisning og eksamen. Studentar på slike studieprogram skal få høve til å fullføre studiet i samsvar med overgangsordninga.</p> <p>(7) Mindre endringar i eksisterande studieprogram, studieretningar og emne kan delegerast til organet som er ansvarleg for programmet (programstyret).</p>
--	---

<p>graden, men med omfattende bidrag fra de øvrige deltakerne.</p> <p>(7) Kvalitetshåndboka gir nærmere bestemmelser om vedtaksprosess og saksbehandling ved oppretting, endring og nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner.</p>	
<p>§ 3-3. Innpassing, fritak og godkjenning</p> <p>(1) Fakultetet avgjør søknad om bruk av annen/tidligere utdanning fra Universitetet i Bergen som skal inngå i grad som gis ved fakultetet.</p> <p>(2) Fakultetet avgjør søknad om innpassing av utdanning fra andre institusjoner som del av utdanning som skal inngå i grad ved fakultetet.</p> <p>(3) For utvekslingsstudier som skal inngå i en grad ved Universitetet i Bergen må det søkes om forhåndsgodkjenning.</p> <p>(4) Fakultetet avgjør søknad om fritak på realkompetansegrunnlag.</p> <p>(5) Fakultetet kan gi innpassing til videre studier på grunnlag av ekstern utdanning som dekker tilsvarende opptakskrav.</p> <p>(6) Studenter som består emner og/eller fagenheter som faglig dekker hverandre helt eller delvis, får redusert antall studiepoeng for de aktuelle emnene. Vedkommende fakultet gjør vedtak om slik reduksjon.</p> <p>(7) Fakultetet kan i særlige tilfeller gi godkjenning etter andre ledd helt eller delvis på grunnlag av kunnskaper som er dokumentert på annen måte enn ved karakterutskrift. Prøve til kontroll av de dokumenterte kunnskaper eller tilleggsprøve kan kreves avlagt. Fakultetet selv kan også kreve slik prøve for kontroll av kunnskaper som ikke kan dokumenteres med verifiserbare dokumenter.</p>	<p>§ 5-8 Godkjenning av europeisk høgare utdanning</p> <p>(1) Fakultetet skal godkjenne når søknadsgrunnlaget er norske akkrediterte studium dersom vilkåra er oppfylte, jf. universitets- og høgskulelova § 3-5 e. Det same gjeld for studium frå ein stat som er part til Lisboakonvensjonen, med mindre det er betydelege skilnader mellom utdanningane, jf. universitets- og høgskulelova § 3-5 (3).</p> <p>(2) Fakultetet skal godkjenne examen philosophicum frå akkreditert norsk institusjon.</p> <p>(3) Studieplanen kan setje minstekrav for dei frie studiepoenga, jf. § 2-2 (2) h.</p> <p>(4) Når studenten søker om godkjenning for obligatoriske emne på studieprogrammet skal fakultetet vurdere mot emneskildringar.</p> <p>(5) Det humanistiske fakultetet avgjer søknad om godkjenning av examen philosophicum dersom søknadsgrunnlaget er anna enn examen philosophicum ved akkreditert norsk institusjon.</p> <p>§ 5-9 Godkjenning av annan utdanning og av realkompetanse</p> <p>(1) Fakultetet kan velje å handsame søknader om godkjenning av annan utdanning og realkompetanse, jf. universitets- og høgskulelova §§ 3-5 (1), 3-5 a, 3-5 b og 3-5 f.</p> <p>(2) Godkjenning etter første avsnitt må knytast til ei vurdering av kunnskap, ferdigheiter og kompetanse på enkeltemne.</p>

<p>(8) Fakultetet kan i studieplan eller utfyllende regler gi bestemmelser om innpassing, fritak og godkjenning for bestemte grader, studieprogram, eller emner ved fakultetet.</p>	
<p>§ 3-4.Fritak og innpassing av examen philosophicum og innføringsemner</p> <p>(1) Dersom det søkes om faglig fritak for examen philosophicum, skal vedtak treffes av Det humanistiske fakultet.</p> <p>(2) Bachelorgrader fra annen institusjon uten krav om examen philosophicum, gir fritak for krav om examen philosophicum i forbindelse med opptak til videre studier.</p> <p>(3) Examen philosophicum avlagt ved en annen institusjon, godkjennes i grad ved Universitet i Bergen. Innføringsemner avlagt ved en annen institusjon, må i grad godkjennes av fakultetet. I disse tilfellene godkjennes tilsvarende antall studiepoeng de avlagte emnenes studiepoeng.</p> <p>(4) Bare ett av de emner som er fastsatt til å utgjøre examen philosophicum, kan inngå med studiepoeng i en grad. Tilsvarende kan inntil 20 studiepoeng innføringsemner inngå med studiepoeng i en grad.</p>	<p>Sjå § 5-8, ovanfor.</p>
<p>§ 4-1.Generelt om opptak og opptaksbehandling</p> <p>(1) Fakultetene har ansvar for opptak. Dette er likevel ikke til hinder for at fakultetene kan delegerer saksforberedelse og avgjørelse til andre organer, herunder til Samordna opptak og til Studieadministrativ avdeling.</p> <p>(2) For opptak til grunnutdanninger gjelder forskrift om opptak til universiteter og høyskoler og forskrift om krav til mastergrad, begge</p>	<p>§ 4-1 Opptak til studium</p> <p>(1) Fakultetet har ansvaret for opptaket. Ansvaret kan delegerast til Studieavdelinga og Samordna opptak. Opptaket er regulert i Forskrift om opptak til Universitetet i Bergen.</p>

fastsatt av Kunnskapsdepartementet, samt reglene her.

(3) Det kan fastsettes minstekrav til ferdigheter i norsk og engelsk for søkere som har hele eller deler av sitt opptaksgrunnlag fra et land utenfor Norden.

(4) Søker som får tilbud om opptak til studier må innen fastsatt frist akseptere tilbud om studieplass. Den som aksepterer tilbud om studieplass får utdanningsplan og blir dermed student, se for øvrig § 4-1-2.

(5) Ved søknad om opptak til studier med krav til dokumentasjon må søker levere dette innen fastsatt frist. Studenter som ikke fremviser de forespurte originaldokumentene for kontroll kan miste studieretten.

(6) Opptak kan være begrenset av regler om progresjon og vurderingsgjentak, jf. § 4-6 og § 6-8. Fakultetet kan fastsette at opptak til studier på nytt, ikke skal være mulig.

§ 4-1-1. Om opptak og opptaksbehandling til masterprogram

(1) For opptak til masterprogram gjelder reglene i forskrift om krav til mastergrad, reglene i kapitlet her, reglement for opptak av internasjonale søkere til Universitetet i Bergen og regler i studieplanen eller i utfyllende regler. For opptak til masterprogram som er grunnutdanning, jf. § 2-5 nr. 2a, § 2-5 nr. 3, § 2-5 nr. 4, gjelder også forskrift om opptak til høyere utdanning.

(2) De alminnelige opptakskravene for masterprogram er:

- bachelorgrad eller tilsvarende (herunder cand.mag.-grad)
- en fagenhet og en spesialisering på til sammen minst 80 studiepoeng
- andre faglige krav som måtte være fastsatt i studieplanen for det aktuelle masterstudiet, så som krav om selvstendig arbeid i bachelorgraden eller annet opptaksgrunnlag.

<p>§ 4-1-2.Om opptak til kortvarige studier</p> <p>(1) Fakultetet har anledning til å gi opptak til kortvarige studier uten utdanningsplan av inntil 60 studiepoeng, dette gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fakultetet kan gi egne kandidater rett til å studere i inntil ett år i forlengelsen av fullført grad • fakultetet kan gi studenter fra andre utdanningsinstitusjoner i Norge, rett til å ta enkeltemner ved fakultetet i inntil ett år • fakultetet kan gi innvekslingsstudenter på avtaler og program, samt gjestestudenter, rett til delstudier i inntil ett år, jf. reglement for opptak av internasjonale søkere til Universitetet i Bergen. <p>(2) For opptakene gjelder egne frister og dokumentasjonskrav.</p>	
<p>§ 4-2.Utdanningsplan</p> <p>(1) Utdanningsplanen er en kontrakt mellom studenten og institusjonen som skal foreligge ved studiestart og skal oppdateres og bekreftes av studenten hvert semester for å være gyldig, jf. § 4-4-3.</p> <p>(2) Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten og om studentens ansvar og forpliktelser overfor institusjonen og medstudentene. Utdanningsplanen er også grunnlag for grad og vitnemål, jf. kap. 8.</p> <p>(3) En utdanningsplan kan maksimalt være gyldig det doble av studieprogrammets normerte studietid, i tillegg til eventuelt innvilgede rettighetsbaserte permisjoner.</p> <p>(4) Hver student skal som hovedregel ha én utdanningsplan. Ved overgang eller opptak til nytt studieprogram termineres som hovedregel den eksisterende utdanningsplanen, med mindre det gis</p>	<p>§ 4-6 Utdanningsplan</p> <p>(1) Alle som er tatt opp til eit studieprogram på 60 studiepoeng eller meir skal ha ein utdanningsplan. Andre studentar skal ha ein forenkla utdanningsplan dersom fakultetet fastset dette i utfyllande reglar.</p> <p>(2) Utdanningsplanen er ein avtale mellom studenten og Universitetet i Bergen som regulerer rettar og plikter overfor kvarandre. Utdanningsplanen fastset studieløpet fram til studieprogrammet er fullført.</p> <p>(3) Utdanningsplanen skal innehalde:</p> <p style="margin-left: 20px;">a) namnet på studieprogrammet,</p>

<p>permisjon fra opprinnelig studieprogram. Søkere som allerede fyller kravet til en grad vil ikke innvilges internovergang til et annet bachelorprogram.</p> <p>(5) For studenter som er tatt opp til studietilbud som har et omfang på mindre enn 60 studiepoeng, kan det fastsettes en forenklet utdanningsplan.</p> <p>§ 4-2-1.Rettigheter ved gyldig utdanningsplan</p> <p>(1) Gyldig utdanningsplan gir studenten rett til å delta i undervisning i samsvar med studieplanen for programmet eller emnebeskrivelsen for det enkelte emne, herunder plikt til å delta i undervisning, obligatoriske undervisningsaktiviteter og annet som ifølge studieplanen eller emnebeskrivelsen er obligatorisk.</p> <p>(2) Gyldig utdanningsplan gir studenten rett til veiledning og til å bruke andre ressurser i samsvar med studieplanen eller emnebeskrivelsen, utdanningsplanen og eventuelle andre regler gitt av vedkommende fakultet, herunder lesesaler, datamaskiner osv.</p> <p>(3) Gyldig utdanningsplan gir studenten rett til å bli vurdert i samsvar med studieplanen eller emnebeskrivelsen og reglene her.</p> <p>§ 4-2-2.Utdanningsplan del 1 og 2</p> <p>(1) Utdanningsplanen består av to deler: en generell del og en programspesifikk del. Den generelle delen synliggjør retter og plikter mellom studentene og Universitetet i Bergen. Den spesifikke delen beskriver studieprogrammet og inneholder den enkelte studentens studieløp.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) omtaler institusjonens ansvar for å informere, veilede, følge opp og tilrettelegge for studentene, som beskrevet i UiBs sørviserklæring b) omtaler og viser til de lover, forskrifter og plandokumenter studenten plikter å være kjent med, som denne forskriften, 	<ul style="list-style-type: none"> b) kva for emne studenten tar sikte på å fullføre; semester, rekkefølge, orientering om framgangsmåte ved endring av utdanningsplanen og val av ikkje-obligatoriske emne, c) tidlegare utdanning som skal inngå i graden, d) eventuell planlagt utveksling, e) tilvisingar til regelverk som studenten skal kjenne til og følge, inkludert denne forskrifta, fakultetet sine reglar, sørviserklæringar, og studieplanen og f) orientering om verknaden av manglande oppfølging av utdanningsplanen, jf. § 4-5. <p>(4) Fakultetet skal varsle alle studentar som har eit etterslep på 30 studiepoeng eller meir om at utdanningsplanen må oppdaterast. Varselet skal sendast ut på eit fast tidspunkt kvart år. Fakultetet og studenten skal i fellesskap avgjere kva for endringar som må gjerast.</p>
--	--

utfyllende regler ved fakultetet, sørviserklæringen og studieplanen for studieprogrammet

- c) omtaler studentens forpliktelse til å holde seg oppdatert om endringer i samme regelverk og institusjonens forpliktelse til å informere om dette
- d) omtaler studentens forpliktelse til å oppdatere og bekrefte utdanningsplanen hvert semester innen registreringsfristen, med informasjon om hvilke emner og emnegrupper studenten tar sikte på å fullføre, til hvilken tid og i hvilken rekkefølge
- e) gir informasjon om framgangsmåten ved behov for endring av utdanningsplanen
- f) omtaler studentens plikt til å benytte seg av universitetets informasjonskanaler, e-post og institusjonens læringsplattform
- g) gir retningslinjer for studentenes forventede arbeidsmengde
- h) omtaler forventning til studentenes deltagelse i studiekvalitetsfremmende tiltak, som evaluering av undervisning og lignende
- i) omtaler konsekvenser av at studenten ikke oppfyller kravene i utdanningsplanen, jf. § 4-8.

(3) Utdanningsplanens individuelle, programspezifiske del, Del 2,

- a) viser navnet på studieprogrammet studenten er tatt opp til
- b) angir normert studietid for studieprogrammet
- c) viser hvilke emner og emnegrupper studenten tar sikte på å fullføre inneværende semester eller studieår, hvilke emner som er obligatoriske for programmet, hvilket semester de skal tas og i hvilken rekkefølge, samt andre obligatoriske krav. Dersom deler av studiet skal tas i utlandet, skal det angis særskilt i utdanningsplanen for vedkommende semester
- d) viser framgangsmåten ved valg av emner som ikke er obligatoriske
- e) viser individuelle tilpasninger i studieløpet; som halv studieprogresjon, godkjent utdanning fra andre læresteder.

<p>§ 4-3.Studiestart, ny student</p> <p>(1) En student må ved starten av det første semesteret i sitt studieprogram, det vil si ved studiestart, oppfylle følgende betingelser der dette er fastsatt for studieprogrammet:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) delta på eventuelle obligatoriske orienteringsmøter b) levere dokumentasjon dersom det er påkrevd. <p>(2) En student må i det første semesteret av sitt studieprogram oppfylle følgende betingelser innen 1. september for høstsemesteret og 1. februar for vårsemesteret:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) betale semesteravgift i samsvar med lov og forskrift om studentsamskipnader, og eventuelt annen fastsatt avgift b) bekrefte utdanningsplan, med undervisningsopptak og vurderingsmelding for første semester. <p>(3) Hvis betingelsene ved studiestart ikke oppfylles mister studenten sin studieplass.</p>	<p>[Denne føresegna er delvis lemma inn i § 4-3 (2), og delvis ikkje vidareført. Pliktene følger anten av opptaket, eller så er dei felles for alle studentar, og ikkje berre dei nye]</p>
<p>§ 4-3-1.Utsatt studiestart</p> <p>(1) Fakultetet kan etter søknad innvilge utsatt studiestart. Det kan settes vilkår for slik utsettelse. Fakultetet kan gi utfyllende regler. Dette er likevel ikke til hinder for at fakultetene kan delegerer saksforberedelse og avgjørelse til andre organer, herunder til Studieadministrativ avdeling.</p> <p>(2) Det innvilges som hovedregel ikke utsatt studiestart ved opptak til</p>	<p>§ 5-1 Søknad</p> <p>(1) Fakultetet handsamar søknader om:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) permisjon, b) pause frå studia, c) deltidsstudium, d) utsett studiestart,

<p>2-årige masterstudier. Fakultetet kan gi utfyllende regler.</p>	<p>e) andre endringer i studieprogresjonen jamført med utdanningsplanen, f) tilrettelegging av studia, g) gyldig fråvær og h) godkjenning av tidlegare utdanning og realkompetanse.</p> <p>(2) Fakultetet kan vedta utfyllende regler om deltidsstudium og utsett studiestart.</p> <p>(3) Avgjersle etter første avsnitt bokstav d, og bokstav f og g som gjeld saleksamen, kan delegerast til Studieavdelinga.</p>
<p>§ 4-4. Krav ved semesterstart, alle studenter</p> <p>§ 4-4-1. Betaling av semesteravgift hvert semester</p> <p>(1) Alle studenter må innen 1. september i høstsemesteret og 1. februar i vårsemesteret</p> <p>a) betale semesteravgift, i samsvar med lov og forskrift om studentsamskipnader, eller forevise dokumentasjon på at semesteravgift er betalt ved annen institusjon.</p> <p>b) betale eventuell annen fastsatt avgift, i samsvar med forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler.</p> <p>Dette gjelder også for studenter som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oppholder seg ved et annet lærested som ledd i et utvekslingsprogram, • har permisjon fra sitt studieprogram for å studere emner utenfor dette programmet, • har foreldrepermisjon og som ønsker å følge undervisning og/eller avlegge eksamen eller å benytte velferdstjenester. Se § 4-4-2. <p>(2) Kravet om å betale semesteravgift gjelder uavhengig av om</p>	<p>§ 4-4 Semesteravgift</p> <p>(1) Plikta til å betale semesteravgift følger av Forskrift om studentsamskipnader § 17.</p> <p>(2) Alle skal betale semesteravgift i dei semestera dei er eksamensmelde. Det same gjeld studentar som er tekne opp på studieprogram som er normert til 15 studiepoeng eller meir per semester, sjølv om dei ikkje er eksamensmelde.</p> <p>(3) Første avsnitt gjeld ikkje:</p> <p>a) for innvekslingsstudentar som etter avtale er fritekne frå semesteravgifta, b) for tilsette som tar emne med nær tilknytning til stillinga, inkludert pedagogisk opplæring, eller c) dersom fritak frå semesteravgift går fram av emneskildringa eller anna regelverk.</p>

<p>studenten har fått anledning til å påbegynne vurdering før fristen har gått ut eller ikke.</p> <p>§ 4-4-2.Unntak fra krav om betaling av semesteravgift</p> <p>(1) Studenter som er i permisjon, skal som hovedregel ikke betale semesteravgift.</p> <p>(2) Innvekslingsstudenter som deltar i et utvekslingsprogram som Universitetet i Bergen er part i, skal som hovedregel ikke betale semesteravgift.</p> <p>(3) Studenter som er i foreldrepermisjon og som ikke ønsker å avlegge eksamen eller benytte velferdstjenester, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-5, skal som hovedregel ikke betale semesteravgift.</p>	<p>(4) Fritak etter tredje avsnitt gjeld berre når det er klarert med samskipnaden.</p> <p>(5) Studentar som er tekne opp til studium normert til under 15 studiepoeng per semester, kan velje om dei vil betale semesteravgift dei semestera dei ikkje er eksamensmelde.</p> <p>(6) Studentar i permisjon etter § 5-2 kan velje om dei vil betale semesteravgift. Eksamensmelde studentar må betale semesteravgift sjølv om dei har permisjon.</p>
<p>§ 4-4-3.Oppdatering og bekreftelse av utdanningsplanen hvert semester</p> <p>(1) Alle studenter plikter å oppdatere og bekrefte sin utdanningsplan, med undervisningsmelding og vurderingsmelding for semesteret innen 1. september i høstsemesteret og 1. februar i vårsemesteret. Dette gjelder også studenter i foreldrepermisjon som ønsker å følge undervisning og/eller avlegge eksamen.</p> <p>(2) Studenter som oppholder seg utenlands i samsvar med utdanningsplanen, skal bekrefte denne, også om oppholdet varer kortere enn et helt semester.</p> <p>§ 4-5.Endringer i utdanningsplan; studieprogresjon</p> <p>Studenten kan søke om endringer i utdanningsplanen. Fakultetet fastsetter frist for slik søknad. Søknaden skal som hovedregel innvilges, dersom studieplanen gir rom for det. Det skal normalt legges vekt på å unngå at den samlede studietiden fram mot avsluttet</p>	<p>Sjå § 4-3 (2) bokstav d.</p>

<p>grad eller program blir forlenget i forhold til den opprinnelige planen. Fakultetet kan bestemme at egenmelding skal brukes i stedet for søknad.</p>	
<p>§ 4-5-1.Deltidsstudier</p> <p>Deltid må ordinært tilsvare 50 % studieprogresjon av normal studieprogresjon. Studenter som ønsker å studere på deltid må innen 1. september om høsten og 1. februar om våren sende søknad til fakultetet om deltidsopplegg. Studenter som får behov for å studere på deltid etter den fastsatte fristen, må sende søknaden snarest mulig etter at behovet oppsto.</p> <p>Innvilget deltid skal korrigeres i utdanningsplanen.</p>	<p>Sjå § 5-1 (1) bokstav c, og (2).</p> <p>[Nærare reglar blir delegert til fakulteta. Femti prosent studieprogresjon passar ikkje for alle studieprogram]</p>
<p>§ 4-6.Manglende progresjon i henhold til utdanningsplan</p> <p>(1) Fakultetet skal snarest mulig ta kontakt med alle studenter som ved utgangen av et høstsemester står til rest med 30 studiepoeng eller mer i forhold til den progresjonen som utdanningsplanen angir, og varsle at den ikke lenger kan legges til grunn for videre studier. Varsel skal sendes senest 1. mars. Fakultetet og studenten skal deretter i fellesskap komme fram til hvilke endringer som må gjøres i utdanningsplanen for at den skal være gyldig.</p> <p>(2) For studenter på integrerte masterprogram og masterprogram som bygger på grunnutdanning i medisin eller odontologi, kan fakultetet fastsette særregler når masteroppgaven ikke er innlevert til den tiden som er fastsatt i utdanningsplanen. Herunder kan fakultetet bestemme at retten til å studere på programmet bortfaller helt.</p> <p>(3) Fakultetet kan i utfyllende regler bestemme at utdanningsplanen skal tas opp til tvungen revisjon ved manglende progresjon på toårige masterprogram. Dersom studenten ved utgangen av et semester står</p>	<p><i>Tap av studierett som følge av manglende progresjon er regulert i § 4-5 (1) bokstav d og e, i tillegg til avsnitt (2) og (3) i same føresegn:</i></p> <p>§ 4-5 Tap av studierett</p> <p>(1) Fakultetet kan trekke tilbake studieretten dersom studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ikkje oppfyller krava etter § 4-3 (2) eller § 4-4, b) gir melding om at hen ønsker å avslutte studiet, c) får opptak til eit anna studieprogram ved UiB, og det ikkje er gode faglege grunnar til at fleire studierettar finst parallelt, d) ikkje består noko studiepoenggivande emne i to semester på rad, e) på slutten av studieåret har eit etterslep på meir enn halvparten av normert progresjon for studieprogrammet, f) har gjort maksimalt tal eksamensforsøk i obligatoriske emne utan bestått resultat eller

<p>til rest med 30 studiepoeng eller mer, kan fakultetet vedta at retten til å studere på programmet bortfaller helt</p> <p>(4) Dersom en student ikke medvirker til å fastsette en ny gyldig utdanningsplan eller ikke medvirker til gjennomføring av denne, bortfaller retten til å studere på studieprogrammet, jf. § 4-8.</p> <p>(5) Fakultetet kan fastsette egne regler. Fakultet for kunst, musikk og design kan fastsette andre regler.</p> <p>(6) Reglene i paragrafen her gjelder ikke for studenter som er tatt opp på årsstudium.</p>	<p>g) har fullført studieprogrammet eller emnet som opptaket gjeld.</p> <p>(2) Vedtak etter bokstavene d og e i første avsnitt skal ta omsyn til innvilga permisjonar, pausar, deltidsstudium og gyldig frávær til eksamen eller obligatoriske aktivitetar, og vedtak om utestenging. Fakultetet kan alltid trekke tilbake studieretten for studenter som ikkje har produsert studiepoeng dei siste seks semestera, med mindre studenten har hatt permisjon i heile perioden, jf. § 5-2.</p> <p>(3) For kliniske og utøvande/skapande studieprogram kan fakultetet i studieplanen og/eller utfyllande reglar fastsette at studieretten kan trekkast tilbake dersom studenten er meir enn to år forsinka samanlikna med normal progresjon.</p> <p>(4) Den sentrale klagenemnda kan vedta utestenging og dermed midlertidig tap av studieretten, jf. universitets- og høgskulelova §§ 4-7 (1) og (2) og 4-8 (3).</p> <p><i>Tap av studierett som følge av manglande gyldig utdanningsplan følger av § 4-5 (1) bokstav a, jf. § 4-3 (2) bokstav d.</i></p> <p>§ 4-3 Forventingane og pliktene til studenten</p> <p>(1) Studenten er forventa å:</p> <ol style="list-style-type: none"> oppfylle krav til akademisk redegheheit og integritet, delta i undervisinga, aktivt medverke i sin eigen studiekvardag og den akademiske fellesskapen, setje seg inn universitetet sine reglar og retningslinjer, halde seg oppdatert på kunngjeringar på program- og emnesidene på UiB sine digitale læringsplattformer, og på epostar frå universitetet og aktivt medverke i student- og universitetsdemokratiet.
---	--

	<p>(2) Studenten pliktar å:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) delta i eventuelt obligatorisk studiestartsmøte, b) semesterregistrere seg, c) betale eventuell studieavgift og d) kvart semester oppdatere og stadfeste utdanningsplanen. <p>(3) Fristen for andre avsnitt bokstav b og d er høvesvis 1. september og 1. februar.</p> <p>(4) Brot på pliktene i andre avsnitt kan føre til tap av studieretten, sjå § 4-5.</p> <p>(5) Studenten må stille med berbar datamaskin til bruk i undervising og eksamen.</p>
<p>§ 4-7.Permisjon</p> <p>(1) Permisjon for kortere periode enn ett semester innvilges ikke. For deltidsstudier, se § 4-5-1.</p> <p>(2) Studenter på bachelorstudier kan i løpet av studietiden ha permisjon i inntil ett år uten å oppgi noen grunn. Studenten må melde fra om dette senest ved utløpet av frist for bekreftelse av utdanningsplan, jf. § 4-4-3.</p> <p>(3) Øvrige studenter, og bachelorstudenter som har hatt ett års fravær, må innen frist for bekreftelse av utdanningsplan, søke fakultetet om permisjon. For studenter på toårige masterprogram må permisjonssøknad foreligge innen fristene fakultetet bestemmer.</p> <p>(4) Fakultetet kan etter søknad innvilge permisjon dersom det foreligger viktige velferdsgrunner, tvungen verneplikt eller tyngende verv i studentpolitiske organer og lignende. Ved fødsel skal permisjon innvilges i samsvar med universitets- og høyskolelovens § 4-5. Det</p>	<p>§ 5-2 Permisjon</p> <p>(1) Studentar har rett til permisjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) i høve svangerskap, fødsel og omsorg til barn i samsvar med universitets- og høgskulelova § 4-3 d, b) ved sjukdom som ikkje gjer det mogeleg å halde fram studia, c) dersom sambuar mv. eller barn er alvorleg sjuke, d) i høve utføring av tenesteplikt etter forsvarslova § 17, e) i høve verv i studentpolitiske organ og andre tyngande politiske verv eller f) når andre særskilde forhold talar for, til dømes toppidrett. <p>(2) Permisjon inneber at den ytre ramma for studieretten blir utvida i tid tilsvarende som permisjon, medan studieretten blir haldt ved like. Permisjonar blir innvilga for eitt eller to semester om gongen.</p>

<p>gjelder ingen frist for slike søknader.</p> <p>(5) Det skal vedlegges dokumentasjon for permisjonsgrunnlaget, som sykmelding eller terminbekreftelse.</p> <p>(6) For studenter på 2-årige masterprogram kan permisjon innvilges av faglige hensyn. Permisjonssøknad kan avslås dersom det er fare for at studentens arbeid med masteroppgaven/masterprosjektet kan bli vesentlig forsinket, og dette ikke står i rimelig forhold til grunnlaget for søknaden. Søknad på grunnlag av lønnet eller ulønnet arbeid vil som hovedregel ikke bli innvilget. Unntak kan gjøres dersom det er tale om et studierelatert praksisopplegg. Slike permisjoner innvilges maksimalt for ett semester.</p> <p>(7) Fakultetet kan gi utfyllende regler om permisjon for studenter på profesjonsstudier, integrerte- og toårige masterstudier.</p> <p>(8) Studenter som er i permisjon skal ikke bekrefte utdanningsplanen. Den må likevel justeres for permisjonsperioden, normalt i samråd med studenten.</p> <p>(9) For betaling av semesteravgift se § 4-4-1 og § 4-4-3.</p>	<p>(3) Etter permisjonen har studenten rett til å ta opp att studia der hen slapp, så langt det gjer seg gjere. Utdanningsplanen skal oppdaterast for å ta høgde for permisjonen.</p> <p>(4) Søknad om permisjon må meldast til fakultetet så snart råd, og skal dokumenterast på høveleg måte.</p> <p>(5) For permisjonssøknader etter første avsnitt bokstav a til c inneber dokumentasjonsplikta fråsegn frå lege, eller anna helsepersonell som nemnd i Forskrift om unntak frå legeerklæringsvilkåret. Dokumentasjon knytt til permisjonssøknad etter bokstav b og c skal gjere greie for helsetilstanden og stadfeste at gjennomføringa av studia er umogleg eller urimeleg å vente.</p> <p>§ 5-3 Pause frå studia</p> <p>(1) Studentar på bachelorprogram, integrerte masterprogram og profesjonsstudia har rett til pause frå studia utan grunngeving i to semester.</p> <p>(2) Pause inneber at studieretten knytt til det aktuelle studieprogrammet blir suspendert. Pause blir innvilga for eitt eller to semester om gongen og studieretten blir utvida tilsvarande i tid.</p> <p>(3) Fakultetet kan i utfyllande reglar vedta at:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) inntil 60 studiepoeng må vere oppnådde før studenten får pause frå studia og b) retten til pause frå studia ikkje gjeld dei fire siste semestera på integrert masterprogram <p>(4) Retten til pause frå studia gjeld ikkje for studentar på studieprogram i utøvande og skapande kunst, musikk og design.</p> <p>(5) Søknadsfristen for søknader etter denne føresegna er ved fristen</p>
---	---

	for semesterregistrering.
<p>§ 4-8. Terminering av utdanningsplan</p> <p>(1) Dersom studenten unnlater å oppfylle sine plikter med hensyn til bekreftelse og oppdatering av utdanningsplan, jf. § 4-1 – § 4-7, kan ikke utdanningsplanen lenger legges til grunn for kontrakten med institusjonen og vil bli terminert. Retten til å studere vil da opphøre.</p> <p>(2) Retten til å studere vil også opphøre dersom:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) studenten melder at han eller hun ønsker å avslutte studiet. b) studenten får opptak ved et annet studium ved Universitetet i Bergen, jf. § 4-2 nr. 3 c) studenten i to semester på rad ikke oppnår noen studiepoeng, med mindre det følger av innvilget permisjon eller annet grunnlag d) studenten har benyttet maksimalt antall vurderingsforsøk uten å ha bestått et emne/en studieenhet som er obligatorisk for studieprogrammet e) utdanningsplanens maksimale gyldighetsperiode er over, jf. § 4-2 (3) f) studenten har fullført utdanningsplanen og har oppnådd grad, jf. § 8-1. <p>(3) Fakultetet avgjør søknad om gjenåpning av terminerte utdanningsplaner, og dermed retten til å studere.</p>	<p>[Sjå kommentar til § 4-6]</p>
<p>§ 4-9. Adgang til vurdering for personer uten opptak til studier ved Universitetet i Bergen</p> <p>(1) En person som ikke har opptak til noe studium ved Universitetet i Bergen, og som ønsker å fremstille seg til vurdering i et emne uten undervisningsopptak må:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ha generell studiekompetanse eller realkompetanse for emnet. 	<p>§ 7-3 Rett til eksamen</p> <p>(1) Studenten har rett til eksamen i emne hen har meldt seg til, dersom hen har etterlevd pliktene i § 4-3 (2), og har fått godkjent alle obligatoriske undervisningsaktiviteter, jf. § 6-6.</p> <p>(2) Fakulteta kan vedta utfyllende reglar om tvungen eksamensmelding i emne som etter utdanningsplanen skal fullførast</p>

<p>b) fylle eventuelle spesielle opptakskrav og andre forkunnskapskrav for emnet.</p> <p>c) oppfylle de faglige krav som gjelder for å bli vurdert i emnet.</p> <p>d) innen fastsatt frist søke om adgang til å fremstille seg, og betale fastsatt gebyr.</p> <p>(2) Fakultetet avgjør søknad om adgang til vurdering for personer uten opptak til studier.</p> <p>(3) Det er som hovedregel ikke mulig å søke om refusjon for deler av gebyret ved trekk til vurdering.</p>	<p>på eit bestemt tidspunkt. Det same gjeld studentar på vidareutdanningsemne.</p> <p>(3) Alle har rett til eksamen som privatist i eit emne som ikkje har obligatoriske undervisningsaktivitetar eller studieavgift, så lenge vedkomande oppfyller opptakskrava.</p> <p>(4) Studentane sine rettar og pliktar i dette kapitlet gjeld tilsvarande for privatistar der dei passar. Fakulteta vedtar avgift for privatistar.</p>
<p>§ 5-1.Studieåret</p> <p>(1) Det akademiske år åpnes av rektor i august hvert år. Dette markerer også den offisielle starten av studieåret.</p> <p>(2) Studieåret er normalt 10 måneder og er delt inn i et høst- og et vårsemester. I løpet av et semester skal undervisning og ordinær vurdering være avviklet. Dette gjelder ikke for sensur.</p> <p>Innenfor en slik normalordning kan fakultetet i utfyllende regler fastsette ulike undervisningsterminer for studieprogrammene.</p> <p>(3) Det skal ikke avvikles undervisning eller vurdering mellom 24. desember og 1. januar. Helligdager som kan falle i månedene mars, april, mai og juni samt 1. og 17. mai, innebærer årlige tilpasninger av undervisnings- og vurderingsopplegget. Fagkritisk dag og faglig-pedagogisk dag er også undervisnings- og vurderingsfri.</p> <p>(4) Det kan avvikles undervisning og vurdering mellom semestrene dersom særlige grunner tilsier dette, som at kurset</p> <p>a) er nødvendig for å begynne på/kvalifisere for ordinær undervisning</p>	<p>§ 6-1 Studieåret</p> <p>(1) Studieåret er på ti måneder og delt inn i eit haust- og eit vårsemester.</p> <p>(2) Undervisning og eksamen i eit emne skal gjennomførast innanfor det semesteret det høyrer til. Fakultetet kan gjere unntak i studieplanar for studieprogram der undervisninga er organisert i bolkar.</p> <p>(3) Det er undervisnings- og eksamensfri</p> <p>a) frå 23. desember til 2. januar</p> <p>b) på heilagdag.</p> <p>(4) Det kan gjerast unntak frå tredje avsnitt for konsertar, utstillingar, tokt, feltarbeid, praksis og liknande, inkludert førebuingar.</p> <p>(5) Heimeeksamen skal normalt ikkje gå over heilagdag. Dersom heimeeksamen går over heilagdag, skal lengda forlengast tilsvarande.</p> <p>(6) Det er undervisnings- og eksamensfri mellom semestera, med mindre faglege omsyn talar for det motsette. Likevel slik at desse</p>

<ul style="list-style-type: none"> b) er et feltkurs, obligatorisk utenlandsopphold eller praksisopphold som inngår i studieprogram eller emne og som av faglige årsaker må avholdes mellom semestrene c) inngår i en sommerskole d) er et etter- og videreutdanningstilbud. 	<p>aktivitetene kan gjennomføres mellom semestera:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) undervisning og eksamen i samband med forkurs som kvalifiserer for studieprogram, b) språkkurs, c) feltarbeid, d) praksis, e) videreutdanning og f) kontinuasjonseksamenar, jf. § 5-6 (2). <p>(7) Litteraturlister og timeplanar for emna skal publiserast på universitetet sine nettsider innan 1. juli for haustsemesteret og 1. desember for vårsemesteret.</p>
<p>§ 5-2.Undervisningssted</p> <p>(1) Undervisningsstedet er Universitetet i Bergen, herunder Universitetet i Bergens datanettverk, sykehusene med universitetsundervisning, forskningsstasjoner, forskningsfartøy eller forskningsinstitusjoner som er tilknyttet til eller har avtale med universitetet.</p> <p>(2) Det enkelte fakultet kan for enkelte emner fastsette annet undervisningssted i emnebeskrivelsen.</p>	<p>§ 6-3 Undervisningsstad</p> <p>(1) Undervisninga skal anten finne stad i universitetet sine lokale, sjukehusa og andre tilknytte institusjonar, forskingsstasjonar og forskingsfartøy, eller på universitetet sine digitale læringsplattformer.</p> <p>(2) Fakultetet kan vedta unntak frå første avsnitt i anten emneskildringa eller i studieplanen dersom unntaket er fagleg grunnlagt. Praksis blir gjennomført på praksisstaden; feltarbeid blir gjennomført i felt.</p>
<p>§ 5-3.Undervisningstilbud</p> <p>(1) Timeplaner med informasjon om tid og sted for gjennomføring av undervisningsaktivitetene, samt litteraturlister, skal være tilgjengelig på uib.no og institusjonens læringsplattform senest 1. desember/1. juni.</p> <p>(2) Fakultetet fastsetter undervisningstilbudets omfang.</p> <p>(3) Undervisningstilbudets omfang kan innebære begrenset kapasitet</p>	<p>For regel om timeplanar, sjå kommentaren til § 5-1, ovanfor. Dette er no regulert i ny forskrift § 6-1 (7).</p> <p>§ 6-2 Generelt om undervisninga</p> <p>(1) Undervisninga ved Universitetet skal vere forskingsbasert. Ho skal vere eigna for at studentane tileignar seg det forventa læringsutbyttet.</p>

<p>med hensyn til adgangen til undervisning. Fakultetet fastsetter i utfyllende regler rangeringsregler ved undervisningsopptak.</p> <p>(4) Fakultetet kan i studieplanen fastsette at det ordinært ikke er adgang til gjentak av undervisningsaktivitet med begrenset kapasitet tilhørende studieprogrammet eller emnet.</p> <p>(5) Fakultetet kan avlyse undervisningen i et emne dersom det melder seg for få søkere/påmeldte til emnet. Fakultetet skal sørge for at studenter som har emnet som obligatorisk emne likevel har anledning til å fullføre studieløpet sitt på normert tid.</p>	<p>(2) Undervisninga kan avlysast i emne med for få studentar. Fakultetet skal sjå til at slik avlysing ikkje verkar inn på høvet til å fullføre studieprogrammet på normert tid.</p>
<p>§ 5-4.Undervisningsopptak, melding til og fremmøte til undervisning</p> <p>(1) Studenten har plikt til å sette seg inn i, og følge, de eventuelle krav og frister som gjelder for undervisningsmelding til det enkelte emnet.</p> <p>(2) Adgangen til undervisning i et emne kan reguleres på en eller flere av følgende måter:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ved undervisningsopptak b) ved undervisningsmelding c) ved obligatorisk oppmøte. <p>(3) Om begrensninger med hensyn til emner eller studieenheter som en student kan søke/få undervisningsopptak til, eller melde seg til, se § 5-3.</p>	<p>§ 6-5 Tilgang til undervisning</p> <p>(1) Undervisninga ved Universitetet i Bergen er i utgangspunktet offentlig.</p> <p>(2) Undervisningslokala og UiB sine digitale læringsplattformer skal vere universelt utforma, jf. likestillings- og diskrimineringsloven §§ 17 og 18.</p> <p>(3) Høvet til å følge undervisninga i eit emne kan avgrensast heilt eller delvis til studentar som er tatt opp på eit studieprogram eller eit einskild emne, dersom det er naudsynt på grunn av undervisninga sin art, eller det er fastsett studieavgift for emnet.</p> <p>(4) Fakultetet kan setje tak på talet på studentar på eit emne dersom faglege, pedagogiske eller organisatoriske grunnar tilseier det. Slike avgrensingar skal gå fram i emneskildringa. Fakultetet vedtar utfyllande reglar om rangering av studentar.</p> <p>(5) Fakultetet kan vedta andre avgrensingar av tilgangen til undervisning for studentar som:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tidlegare har følgd undervisninga og er innanfor perioden skildra

	<p>i § 6-6 (3),</p> <p>b) har bestått resultat i emnet eller</p> <p>c) allereie har fått rettleiing i emne som gjeld bachelor- eller masterprosjekt.</p>
<p>§ 5-5.Obligatorisk undervisningsaktivitet</p> <p>(1) Obligatorisk undervisningsaktivitet er ikke karaktertellende, men må være godkjent i henhold til emnebeskrivelsen for at studenten skal kunne fremstille seg til vurdering.</p> <p>(2) Det enkelte fakultet fastsetter krav for obligatorisk deltagelse eller obligatorisk undervisningsaktivitet i emnebeskrivelsen og/eller studieprogrambeskrivelsen.</p> <p>(3) En godkjent obligatorisk undervisningsaktivitet er gyldig i to semester etter godkjenningen, med mindre emnebeskrivelsen angir en annen gyldighetsperiode.</p> <p>(4) Obligatorisk undervisningsaktivitet som er godkjent kan ordinært ikke gjennomføres på nytt innenfor gyldighetsperioden.</p> <p>(5) For studenter som deltar på et emne som tidligere er bestått, kan fakultetet bestemme i utfyllende regler at studenten ikke har rett til å motta veiledning e.l., eventuelt at retten skal reduseres i forhold til det som ellers tilbys.</p> <p>Ved Det juridiske fakultet er gyldig vurderingsmelding i emnet på selve vurderingstidspunktet det aktuelle semesteret, et vilkår for å få godkjent obligatoriske arbeidskrav.</p> <p>(6) Ikke-godkjent undervisningsaktivitet med gyldig fravær gir rett til ny undervisningsaktivitet så snart det er praktisk mulig og øvrige regler ikke er til hinder for dette.</p>	<p>§ 6-6 Obligatorisk undervisningsaktivitet</p> <p>(1) Obligatoriske undervisningsaktivitetar er alle dei aktivitetane som i emneskildringa er sett som vilkår for eksamen.</p> <p>(2) Obligatoriske aktivitetar verkar ikkje inn på karakterfastsetjinga i emnet, men må bli godkjente for at studenten har høve til å ta eksamen, jf. § 7-3 (1).</p> <p>(3) Godkjente obligatoriske aktivitetar er gyldige i tre semester, med mindre emneskildringa definerer ein annan periode. Fakultetet kan i emneskildringa fastsetje at fleire obligatoriske aktivitetar skal vurderast som ein heilskap, slik at dei alle må vere godkjente for å vere gyldige etter denne føresegna.</p> <p>[Sjå også § 5-6 i ny forskrift om rettar ved gyldig fråvær]</p>

<p>(7) Det skal stilles de samme krav til dokumentasjon av gyldig fravær fra obligatorisk undervisningsaktivitet som til dokumentasjon av gyldig fravær til vurdering. Det enkelte fakultet kan likevel godta egenmelding ved fravær fra obligatorisk aktivitet hvor det fremstår som rimelig.</p> <p>(8) Obligatorisk undervisningsaktivitet som ikke blir godkjent og der det ikke foreligger dokumentasjon på gyldig fravær, jf. pkt. 6 over, kan gjennomføres på ny, med mindre det er særskilt fastsatt i emnebeskrivelsen at dette ikke er tillatt.</p>	
<p>§ 5-6. Tilrettelagt undervisning</p> <p>(1) En student som på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonsnedsettelse, ikke har tilnærmet likeverdig utbytte av undervisningen som andre studenter, kan søke om tilrettelagt undervisning.</p> <p>(2) Tilretteleggingen skal ikke redusere de faglige kravene, men rettes mot studentens mulighet til å oppnå læringsutbyttet i emnet og programmet. Tiltak for tilrettelegging skal vurderes opp mot formålet, og mot institusjonens ressurser, jf. universitets- og høyskolelovens regler om tilrettelegging. Søknad rettes til fakultetet før semesterstart, eller snarest mulig etter at behovet oppsto.</p> <p>Om tilrettelegging ved vurdering se § 6-13.</p> <p>Om deltidsstudier se § 4-5-1.</p>	<p>§ 5-4 Tilrettelegging av undervisning og eksamen</p> <p>(1) Studentar med funksjonsnedsetjing eller andre særskilte behov har rett til eigna individuell tilrettelegging av lærestad, undervisning, læremidlar og eksamen i samsvar med universitets- og høyskulelova § 4-3 c.</p> <p>(2) Føremålet med tilretteleggingstiltaka er at studentane får same høve til å gjennomføre studia, og at dei blir prøvd likt. Universitetet skal gjennom dialog og rettleiing forsøke å finne eigna tiltak.</p> <p>(3) Universitetet skal ikkje innvilge tilretteleggingstiltak som inneber reduksjon av faglege krav.</p> <p>(4) Universitetet skal ikkje avslå eit tiltak av økonomiske eller administrative omsyn, med mindre det aktuelle tiltaket inneber ein uforholdsmessig byrde for universitetet.</p> <p>(5) Ein student som krev tilrettelegging av undervisning eller eksamen må søke fakultetet så tidleg som råd. Behovet skal dokumenterast på høveleg måte, og dette inneber som hovudregel fråsegn frå helsepersonell eller annan ekspertise.</p> <p>(6) Studentar med langvarige funksjonsnedsetjingar eller særskilte</p>

	<p>behov treng som hovudregel ikkje legge ved dokumentasjon til kvar søknad.</p>
<p>§ 5-7.Undervisningsspråk</p> <p>(1) Som hovedregel skal undervisningen på begynneremner (emner med 100-nummer) være på norsk. Fakultetet kan vedta en språkplan for undervisningen, og kan herunder fastsette kriterier for når hovedregelen her kan fravikes.</p> <p>(2) Det skal for hvert emne, på alle nivåer, fastsettes om undervisningen skal foregå på norsk eller engelsk. Denne bestemmelsen kan fravikes dersom alle studentene som deltar på emnet er registrert med norsk eller engelsk som morsmål eller førstespråk eller dersom det av faglige grunner er mest tilrådelig å bruke undervisere som ikke behersker norsk.</p> <p>(3) For emner i fremmedspråk eller i nordisk språk kan det fastsettes i studieplanen og/eller emnebeskrivelsen at undervisningen skal holdes på norsk, engelsk eller et annet språk.</p>	<p>§ 6-4 Undervisningsspråk</p> <p>Undervisinga på obligatoriske emne på eit bachelorprogram skal som hovudregel vere på norsk. Unntak krev fagleg grunngeving og må vere i tråd med universitetet sine språkpolitiske retningslinjer.</p>
<p>§ 6-1.Allment om vurdering</p> <p>(1) Rett til å bli vurdert i et emne har studenter som:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) har betalt semesteravgift, bekreftet utdanningsplanen og vurderingsmeldt seg innen den fastsatte fristen, og b) har deltatt i eventuell obligatorisk undervisning i samsvar med studieplanen eller emnebeskrivelsen, og c) har oppfylt eventuelle andre obligatoriske arbeidskrav fastsatt i studieplanen eller emnebeskrivelsen. d) Besvarelser som leveres som obligatoriske arbeider eller til 	<p>§ 7-3 Rett til eksamen</p> <p>(1) Studenten har rett til eksamen i emne hen har meldt seg til, dersom hen har etterlevd pliktene i § 4-3 (2), og har fått godkjent alle obligatoriske undervisningsaktiviteter, jf. § 6-6.</p> <p>(2) Fakulteta kan vedta utfyllande reglar om tvungen eksamensmelding i emne som etter utdanningsplanen skal fullførast på eit bestemt tidspunkt. Det same gjeld studentar på vidareutdanningsemne.</p> <p>(3) Alle har rett til eksamen som privatist i eit emne som ikkje har</p>

<p>vurdering, skal ikke ha vært levert tidligere i samme eller andre emner, heller ikke utenfor UiB, uten at det er særskilt avtalt.</p> <p>Om gyldighet av obligatoriske arbeidskrav se § 5-5.</p> <p>(2) Når det tilbys undervisning i et emne, tilbys vurdering samme semester. Hvis et emne går over flere semestre, tilbys det vurdering i siste semester. Vurdering kan også tilbys ett eller flere etterfølgende semestre.</p> <p>(3) Som hovedregel skal et emne fullføres i det semesteret studenten følger undervisning i emnet i samsvar med utdanningsplanen, studieplanen eller emnebeskrivelsen.</p> <p>(4) Fakultetet kan bestemme at studenter som ikke har bestått et emne på det tidspunktet utdanningsplanen fastsetter at emnet skal være fullført og bestått, har plikt til å gå opp til vurdering på ny til den tiden fakultetet fastsetter (tvungen oppmelding).</p> <p>(5) Det juridiske fakultet kan gi regler for mastergradsstudiet i rettsvitenskap som avviker fra 1. ledd ovenfor. Studenter på femårig masterprogram i rettsvitenskap kan frivillig gjenta eksamen på inntil fire beståtte emner på første til fjerde studieår. Studenter på toårig masterprogram i rettsvitenskap kan frivillig gjenta eksamen på ett bestått emne fra sitt første studieår.</p> <p>(6) Studentene skal ha tilgang på egen bærbar datamaskin for bruk i undervisning og vurdering.</p>	<p>obligatoriske undervisningsaktiviteter eller studieavgift, så lenge vedkomande oppfyller opptakskrava.</p> <p>(4) Studentane sine rettar og pliktar i dette kapittelet gjeld tilsvarande for privatistar der dei passsar. Fakulteta vedtar avgift for privatistar.</p>
<p>§ 6-2.Vurderingsformer og vurderingsordninger</p> <p>§ 6-2-1.Vurderingsformer</p> <p>(1) Vurdering ved Universitetet i Bergen skal være upartisk og faglig betryggende, og samtidig fremme meningsfullt samsvar mellom læring, undervisning og vurdering. Fakultetene avgjør hvilke</p>	<p>§ 7-2 Form</p> <p>(1) Fakultetet fastset eksamensforma i emneskildringa. Eksamensoppgåva skal utformast med utgangspunkt i læringsutbyttet i emnet.</p>

<p>vurderingsformer som kan benyttes for å sikre dette.</p> <p>(2) Det kan bestemmes at en vurderingsform skal brukes alene eller i kombinasjon med andre. Det skal bestemmes i studieplanen eller i emnebeskrivelsen hvilke av disse vurderingsformene som skal inngå som deler i vurderingsordningen for et emne. Hvis vurderingsformen kan eller skal foregå som gruppevurdering må dette fastsettes i studieplanen.</p> <p>§ 6-2-2.Særskilt om skriftlig skoleeksamen</p> <p>(1) Skriftlig skoleeksamen er normalt en skriftlig prøve som avholdes i lokaler anvist av institusjonen, og under tilsyn av personer utpekt av institusjonen. Skriftlig skoleeksamen skal som hovedregel avvikles digitalt, men kan også avvikles med penn og papir.</p> <p>(2) Om praktisk gjennomføring av skriftlig skoleeksamen se § 6-12, for hjelpemidler og kilder se § 6-5.</p> <p>§ 6-2-3.Særskilt om muntlig eksamen</p> <p>(1) Muntlig eksamen, som også kan omfatte presentasjon og lignende, gis enten som selvstendig vurderingsform, som selvstendig vektet vurderingsdel med karakterfastsetting, eller som justerende muntlig prøve, jf. § 7-9.</p> <p>(2) Med justerende muntlig prøve menes en muntlig prøve som ifølge studieplanen eller emnebeskrivelsen har en særlig tett sammenheng med et forutgående skriftlig arbeid, så som mastergradsoppgave, større skriftlige skoleeksamener, mappe, hjemmeeksamen eller lignende.</p> <p>(3) Det kan bestemmes i studieplanen eller emnebeskrivelsen at bare et utvalg av studentene skal innkalles til muntlig. I slike tilfeller skal utvalget gjøres enten</p> <p>a) tilfeldig, ved at en forhåndsbestemt andel av kandidatene</p>	<p>(2) Eksamen kan vere éin del, eller vere oppbygd av fleire delar (deleksamen). I sistnemnde tilfelle skal delane vere vekta etter ein på førehand fastsett brøk.</p> <p>(3) Mappevurdering er samansett av fleire arbeid. Sensuren kan gjerast på grunnlag av heile mappa eller utvalde arbeid. Emneskildringa skal fastsetje korleis eit eventuelt utval av arbeida skal gjerast.</p> <p>(4) Alle eksamensarbeid kan supplerast med ein justerande munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen for alle eller eit utval av studentane. Justerande eksamen inneber at studenten blir prøvd etter at ein førebels karakter er sett, med høve til å bli justert opp eller ned med éin karakter.</p> <p>(5) Ei mappevurdering har ikkje bestått resultat om ikkje alle arbeida er leverte. Det same gjeld for delane i ein deleksamen. Fakultetet kan vedta utfyllande reglar som gir unntak frå dette, til dømes ved gyldig fråvær knytt til ein del eller eit arbeid.</p>
--	---

- velges ved loddtrekning, eller
- b) etter sensorenes skjønn, ved at de av kandidatene som man særlig er i tvil om karaktersettingen for, kalles inn, eller
 - c) ved at de kandidatene som selv har gitt melding om at de ønsker det, kalles inn.

(4) For kandidater som ikke kalles inn til muntlig, settes karakteren på grunnlag av de øvrige vurderingsdelene alene. Det skal i slike tilfeller fastsettes vektingsregler i studieplanen eller emnebeskrivelsen for karaktersetting både med og uten muntlig.

(5) Fakultetet selv kan for kliniske prøver gjøre unntak fra regelen om at muntlige eksamener skal være offentlige, jf. univl. § 3-9 (3).

§ 6-2-4.Særskilt om hjemmeeksamen

(1) Hjemmeeksamen er normalt et skriftlig arbeid, der tema er fastsatt av grunnenheten, og som skal utarbeides innen en frist fastsatt av grunnenheten.

(2) Om hjelpemidler og kilder se § 6-5.

§ 6-2-5.Særskilt om mappevurdering

(1) Mappevurdering er det når ett eller flere arbeider, herunder aktivitet eller prestasjon, leveres/utføres i løpet av den tiden emnet pågår eller samlet mot slutten av emnet. Innholdet i mappen vurderes som en helhet. Prosess og progresjon kan inngå i denne vurderingen.

(2) Ved mappevurdering skal det emnebeskrivelsen gis regler om forhold som nevnt i punkt a)–d) nedenfor. Det som er nevnt i punkt e)–i) fastsettes i emnebeskrivelsen eller i en særskilt plan som skal foreligge samtidig som undervisningsplanen:

- a) hva mappen skal inneholde og hva som skal inngå i vurderingsgrunnlaget

<ul style="list-style-type: none"> b) arten og omfanget av de enkelte arbeidene c) hvordan prosess og progresjon skal inngå i vurderingsgrunnlaget for mappen som helhet d) rekkefølge for innlevering av de enkelte arbeidene, ev. om studenten selv kan velge rekkefølgen e) veiledningens form og omfang f) innleveringsfrist for de enkelte arbeidene g) hvordan de enkelte arbeider skal leveres/utføres, herunder om det er tillatt eller påbudt at ett eller flere arbeider blir utført av flere studenter i fellesskap h) hvordan valget skal foregå dersom bare utvalgte arbeider skal danne grunnlag for karakteren i) hvilke kriterier som gjelder for vurdering av arbeidene som inngår i vurderingsgrunnlaget og av mappen som helhet. <p>(3) For mappevurdering ved Fakultet for kunst, musikk og design kan fakultetet fastsette andre regler enn i (1) og (2) ovenfor.</p> <p>(4) Om hjelpemidler og kilder se § 6-5.</p>	
<p>§ 6-2-6.Særskilt om gruppevurdering</p> <p>(1) Når en vurderingsform gjennomføres som gruppevurdering får alle studentene i gruppen samme sensurvedtak.</p> <p>(2) For klage se § 7-4 og § 7-5. Særskilt om klage på gruppevurdering, se § 7-5 (3).</p>	<p>§ 7-6 Individuell eksamen eller gruppeeksamen</p> <p>(1) Eksamen kan vere individuell eller i form av eit gruppearbeid.</p> <p>(2) Ved gruppearbeid er utgangspunktet at sensuren er felles for studentane i gruppa. Fakultetet kan i emneskildringa fastsetje individuell vurdering av gruppearbeid.</p>
<p>§ 6-2-7.Særskilt om bacheloroppgaven</p> <p>Fakultetet kan gi utfyllende regler om utarbeidelse, veiledning og levering av bacheloroppgaven.</p>	<p>§ 6-7 Særskild om bachelor- og masteremne</p> <p>(1) Studenten har rett til rettleiing i samband med bachelor- og masterprosjekt.</p>

<p>§ 6-2-8.Særskilt om masteroppgaven/masterprosjektet</p> <p>(1) Alle masterstudenter skal inngå en veiledningskontrakt. Denne fastsetter antall veiledningstimer en student har rett på i løpet av masterstudiet.</p> <p>(2) Ved innlevering av masteroppgave/masterprosjekt for andre gang vil studenten ikke ha krav på å motta veiledning dersom studentens veiledningsressurser er uttømte.</p> <p>(3) Masteroppgaven/masterprosjektet skal som hovedregel leveres elektronisk.</p> <p>(4) Fakultetet kan gi andre regler om utarbeidelse, veiledning og levering av masteroppgaven/masterprosjektet.</p>	<p>(2) Fakultetet regulerer forma og omfanget av rettleiing i samband med bachelor- og masterprosjekt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) eigen kontrakt mellom rettleiar, student og representant for fakultetet, og/eller b) studieplanen og emneskildringa.
<p>§ 6-3.Flere vurderingsdeler</p> <p>Et emne som består av flere vurderingsdeler er ikke bestått før alle delene er bestått. Alle vurderingsdeler må som hovedregel avlegges samme semester. Ved stryk i en eller flere vurderingsdeler må normalt alle deler tas på nytt ved et eventuelt nytt vurderingsforsøk.</p> <p>Fakultetet kan gi utfyllende regler.</p>	<p>Sjå kommentar til § 6-2 følgende, ovanfor (ny forskrift § 7-2 (5)).</p>
<p>§ 6-4.Målform og språk i oppgavetekster og besvarelser</p> <p>§ 6-4-1.Målform og språk i oppgavetekster</p> <p>(1) Oppgaver utformes etter behov på norsk og/eller engelsk, eller på andre språk i samsvar med emnebeskrivelsen.</p>	<p>§ 7-7 Språk</p> <p>(1) Eksamensoppgåva skal givast på undervisingspråket. Dersom det er fleire undervisingspråk, skal språket til eksamensoppgåva regulerast i emneskildringa.</p> <p>(2) Eksamensoppgåver på norsk skal ligge føre på både nynorsk og</p>

<p>(2) Oppgaver som blir gitt på norsk, skal foreligge på bokmål eller nynorsk i samsvar med den målformen studenten har valgt ved oppmelding til vurdering. Unntak kan forekomme i overensstemmelse med forskrift om målform i eksamensoppgaver.</p> <p>(3) Dersom undervisningen er gitt på engelsk, skal også oppgaven foreligge på engelsk.</p> <p>(4) For emner knyttet til det enkelte studieprogram i språk, inkludert nordisk, kan fakultetet fastsette regler om språk og målform i oppgaver.</p> <p>§ 6-4-2.Språk i besvareelser</p> <p>(1) Besvareelser kan leveres på svensk eller dansk som alternativ til norsk. Dersom ikke noe annet er særskilt fastsatt, kan besvarelsen skrives på engelsk.</p> <p>(2) For emner knyttet til det enkelte studieprogram i språk, inkludert nordisk, kan fakultetet fastsette regler om språk og målform i besvareelser.</p>	<p>bokmål.</p> <p>(3) Eksamenssvaret skal leverast på same språk som eksamensoppgåva. Eksamenssvar som kan leverast på norsk kan også leverast på svensk eller dansk. Fakultetet kan vedta i emneskildringa at det også er høve til å svare på engelsk og/eller norsk.</p> <p>(4) Fakultetet kan i emneskildringa vedta at heile eller delar av eit eksamenssvar må leverast på eit bestemt språk. Fråvik frå første og andre avsnitt krev fagleg grunngiving og må vere i tråd med universitetet sine språkpolitiske retningslinjer.</p> <p>(5) Føresegna gjeld så langt ho høver for munnlege, praktiske, utøvande og/eller skapande eksamenar.</p>
<p>§ 6-5.Bruk av hjelpemidler og kilder</p> <p>§ 6-5-1.Allment om hjelpemidler og kilder</p> <p>(1) Fakultet fastsetter hvilke hjelpemidler som er tillatt brukt og regler for gjennomføring av eventuell kontroll av disse.</p> <p>(2) En student må kjenne til hvilke regler som gjelder i tilknytning til bruk av hjelpemidler og kilder til den enkelte vurdering og hva som ansees som fusk/forsøk på fusk i tilknytning til bruk av hjelpemidler og kilder, se § 9-1.</p> <p>§ 6-5-2.Særskilt om hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen</p> <p>(1) En student må kjenne til hvilke regler som gjelder for og hvilke</p>	<p>§ 7-4 Gjennomføring av eksamen</p> <p>(1) Så langt reglane høver med eksamensforma pliktar studentane å:</p> <ol style="list-style-type: none"> svare i samsvar med dei formelle krava til eksamenen som står i eksamensoppgåva og emneskildringa, følge eksamensreglementet til fakultetet, ikkje nytte anna enn lovlege hjelpemiddel, legitimere seg på eigna måte, levere eksamenssvaret innanfor fristen og ikkje forstyrre andre og å rette seg etter meldingar frå eksamensvaktene.

<p>hjelpemidler som eventuelt kan benyttes til den enkelte skriftlige skoleeksamen. Studenten må også kjenne til hvordan fakultetet eventuelt foretar kontroll av tillatte hjelpemidler, samt hva som ansees som fusk/forsøk på fusk i tilknytning til bruk av hjelpemidler, jf. § 6-12 og § 9-1.</p> <p>(2) Dersom det angis i emnebeskrivelsen, kan studenter benytte ikke-ensyklopediske ordbøker. Ordbøkene må være kontrollerbare, dvs på engelsk eller skandinavisk språk. Ordbøkene skal leveres inn på forhånd og godkjennes av fakultetet. Fakultetet kan gi utfyllende regler.</p>	<p>(2) Fakultetet sjølv kan vedta utfyllende reglar for gjennomføringa av eksamen («eksamensreglement»). Studentane skal informerast om eksamensreglementa, og desse skal også vere lett tilgjengelege.</p> <p>(3) Studentane skal få 15 minutt til å ordne tekniske aspekt ved leveringa på alle digitale saleksamenar («teknisk tid»), til dømes opplasting av dokument.</p>
<p>§ 6-6. Når en vurdering begynner og slutter</p> <p>(1) En vurdering anses påbegynt</p> <ol style="list-style-type: none"> ved skriftlig skoleeksamen: Straks eksamensoppgaven er utlevert. Dersom det er bestemt for vedkommende eksamen at det skal være forhåndskontroll av tillatte hjelpemidler, jf. § 6-5, anses kontrollen som en del av eksamen. ved hjemmeksamen: På det tidspunktet som grunnenheten har oppgitt at eksamensoppgaven kan avhentes, nedlastes eller lignende. ved mappevurdering, produksjoner, eller annen løpende vurdering: Ved utløpet av innleveringsfristen for det første av arbeidene som inngår i vurderingen. Dette gjelder også om det i studieplanen eller emnebeskrivelsen er fastsatt at studenten selv kan velge hvilke(t) av arbeidene som skal danne grunnlag for karakteren. ved andre vurderingsformer: Når det aktuelle emnet, den aktuelle praksisperioden etc. er påbegynt, eller når det er angitt i studieplanen eller emnebeskrivelsen. 	<p>§ 8-3 Avbroten eksamen</p> <p>(1) Eksamen er avbroten dersom den er starta, og arbeidet ikkje vert levert innanfor fristen. Det same gjeld dersom eksamenen består av fleire delar og studenten ikkje leverer, møter opp, eller liknande på éin eller fleire av dei.</p> <p>(2) Fakultetet kan i eksamensregelementet og/eller eksamensoppgåva vedta at brot på formelle krav til eksamen (ordgrenser mv.) skal reknast som ikkje levert.</p> <p>(3) <i>Eksamen startar når:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>oppgåva er utlevert eller ved førehandskontroll av hjelpemidlar for saleksamen,</i> <i>oppgåva er tilgjengeleg for studentane ved heimeeksamen eller</i> <i>den første oppgåva er tilgjengeleg for studentane ved mappevurdering</i> <p>(4) <i>For andre eksamensformer startar eksamen på det tidspunkt som</i></p>

<p>(2) Vurderingen slutter på den tiden fakultetet har bestemt. Ved vurderinger som pågår over flere dager, skal helligdager og offentlige høytidsdager ikke regnes med i perioden.</p>	<p>er bestemt i emneskildringa eller i studieplanen.</p> <p>§ 6-1 (5): Heimeeksamen skal normalt ikkje gå over heilagdag. Dersom heimeeksamen går over heilagdag, skal lengda forlengast tilsvarande.</p>
<p>§ 6-7. Annullering av vurderingsmelding</p> <p>(1) Fakultetet avgjør om det skal være adgang for studenten til å annullere en oppmelding til vurdering. Dersom det gis adgang til å annullere oppmeldingen, er fristen 14 dager før vurderingen påbegynnes. Fakultetet kan gi utfyllende regler.</p> <p>(2) En student som ikke har annullert vurderingsmeldingen innen fristen har benyttet et vurderingsforsøk, se § 6-8.</p> <p>(3) Ved vurdering uten annulleringsordning teller ikke manglende oppmøte/innlevering som forsøk, hvis ikke annet er bestemt i fakultetets utfyllende regler.</p> <p>(4) Om gyldig fravær til vurdering, se § 6-10.</p> <p>(5) Om antall vurderingsforsøk, se § 6-8.</p>	<p>§ 8-2 Teljande forsøk</p> <p>(1) Studenten bruker eit eksamensforsøk dersom hen:</p> <ol style="list-style-type: none"> gjennomfører eksamen, uavhengig av om resultatet blir bestått, avbryt eksamen, ikkje møter til eksamen, <i>trekker seg etter fristen</i> eller fuskar eller forsøker å fuske <p>(2) Gyldig fravær tel ikkje som eksamensforsøk, jf. § 5-6 (5).</p> <p>(3) Trekkfristen til eksamen er 14 dagar. Fakultetet kan i utfyllande reglar vedta at det ikkje skal vere høve til å trekke eksamensmelding, eller ein annan frist.</p>
<p>§ 6-8. Antall vurderingsforsøk</p> <p>(1) Ved Universitetet i Bergen gjelder det ordinært en øvre grense på tre vurderingsforsøk for det enkelte emne.</p> <p>Begrensningen i antallet vurderingsforsøk gjelder også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning.</p>	<p>Sjå kommentar til § 6-7 (ny forskrift § 8-2).</p> <p>§ 8-1 Talet på forsøk</p> <p>(1) Studentar har tre eksamensforsøk i kvart emne. Avgrensinga gjeld sjølv om emnet har skifta namn eller emnekode, og sjølv om studenten har fått nytt opptak.</p> <p>(2) Bachelor- og masterprosjekt utan bestått resultat kan leverast på nytt éin gong. Bachelor- og masterprosjekt med bestått resultat kan</p>

<p>Dette gjelder også for personer uten opptak til studier ved Universitetet i Bergen som ønsker å stille seg til vurdering, jf. § 4-9, samt studenter har fått nytt opptak. Det gjelder også om emnet skal inngå i et annet program enn det programmet studenten hadde studierett til ved tidligere forsøk. Når en eksamen blir annullert som følge av fusk, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-7, første ledd, regnes det som et tellende vurderingsforsøk.</p> <p>(2) Avbrudd/manglende oppmøte eller innlevering som skyldes sykdom eller annet gyldig fravær, teller ikke som vurderingsforsøk.</p> <p>Om gyldig fravær, se § 6-10.</p> <p>(3) Fakultetet avgjør søknad om dispensasjon med hensyn til antall vurderingsforsøk og hva som må avlegges på nytt når vurdering tidligere er bestått, jf. § 6-3.</p> <p>(4) En masteroppgave/et masterprosjekt kan etter søknad leveres på nytt én gang når oppgaven/prosjektet fremstår som ny eller så omarbeidet at den kan vurderes som en ny oppgave/et nytt prosjekt. Det skal fastsettes en ny frist for innlevering av oppgaven/prosjektet. Dersom ny oppgave/nytt prosjekt vurderes som tilstrekkelig faglig omarbeidet, vil ny sensur kunne gjennomføres. Fakultetet kan gi andre regler. Det kan gis tilsvarende regler for bacheloroppgaver.</p> <p>(5) Når en eksamen blir annullert som følge av fusk, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-7 (1), regnes det som et tellende vurderingsforsøk.</p>	<p>ikkje leverast på nytt.</p> <p>(3) Fakultetet kan i emneskildringa eller i utfyllande regelverk vedta at det ikkje er høve til meir enn to eksamensforsøk i emne som</p> <ul style="list-style-type: none"> a) inneber praksis, b) inneber feltarbeid, c) inneber tokt eller d) er utøvande eller skapande. <p>(4) Fakultetet:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kan i utfyllande reglar vedta unntak frå hovudregelen om tre forsøk for studentar som allereie har bestått resultat i emnet, b) kan gjere unntak i einskildtilfelle etter søknad frå studenten, c) skal fastsetje innleveringsfrist for ny levering av bachelor- og masterprosjekt utan bestått resultat etter andre avsnitt. Fristen kan ikkje vere kortare enn tre månader frå sensuren er kunngjort og ikkje lengre enn eitt år frå den opphavlege fristen og d) skal etter søknad tillate ny levering av bachelor- og masterprosjekt etter utestenging som følge av fusk, med mindre fusket er av ein karakter som gjer det umogleg. Fakultetet skal sjå til at fusket er retta opp. Studenten kan ikkje levere før etter utestengingsperioden er over, jf. universitets- og høgskulelova § 4-8 (3).
<p>§ 6-9. Avbrutt vurdering</p> <p>(1) En student som har påbegynt en vurdering etter § 6-6 ansees å ha avbrutt denne om besvarelse ikke leveres innen fastsatt frist. En avbrutt vurdering teller som et vurderingsforsøk, jf. § 6-8.</p>	<p>Sjå kommentar til § 6-7 (ny forskrift § 8-2).</p>

<p>(2) Avbrudd i løpet av en skriftlig skoleeksamen skal meldes skriftlig til hovedvakten ved eksamen.</p> <p>(3) Avbrudd under muntlig eksamen skal meldes skriftlig til eksaminator før den muntlige eksamenen er avsluttet.</p>	
<p>§ 6-10. Gyldig fravær</p> <p>§ 6-10-1. Definisjon av gyldig fravær</p> <p>(1) Hvis en student ikke møter til eller avbryter en vurdering etter at fristen for å annullere vurderingsmeldingen etter § 6-7 er gått ut, anses følgende forhold som gyldig fravær:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) egen sykdom og barns sykdom, med de begrensningene som går fram av arbeidsmiljøloven § 12-9 b) dødsfall i nær familie eller hos andre studenten har et nært forhold til, dersom dødsfallet skjer innen to uker før eksamen, se § 6-6 c) begravelse eller bisettelse, jf. foregående punkt d) pålegg fra offentlig myndighet om at studenten plikter å møte fram et annet sted når vurderingen finner sted e) forhold utenfor studentens kontroll som gjør det sterkt urimelig å kreve at studenten gjennomfører en vurdering. <p>§ 6-10-2. Krav til dokumentasjon av gyldig fravær</p> <p>(1) Sykdom skal dokumenteres med attest fra lege eller annen sakkyndig, herunder psykolog.</p> <p>(2) Attesten må dokumentere at studenten av helsemessige årsaker ikke har kunnet gjennomføre den aktuelle vurderingen, og må spesifisere at den gjelder dagene/periodene som er nevnt i punkt a)–d):</p>	<p>§ 5-5 Gyldig fravær</p> <p>(1) Fravær som skuldast desse forholda er gyldig:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) eigen sjukdom som gjer gjennomføringa av undervising eller eksamen umogleg eller urimeleg å krevje, b) sjukdom hjå barn som studenten har omsorg for, innanfor dei avgrensingane som følger av arbeidsmiljøloven § 12-9, c) dødsfall i nær familie eller hjå andre studenten har eit nært forhold til, for ein periode på inntil to veker frå dødsfallet, d) gravferd ol. til personar i nær familie eller som studenten har eit nært forhold til, e) lovpålagt oppmøte annan stad og f) andre forhold som gjer det heilt urimeleg å krevje at studenten gjennomfører. <p>(2) Grunnlag for gyldig fravær må dokumenterast på eigna måte. Sjukdom ol. skal dokumenterast med erklæring frå lege, eller anna helsepersonell som nemnd i Forskrift om unntak frå legeerklæringsvilkåret. Dokumentasjonen skal gjere greie for sjukdomen, kva dagar som er vurderte, og stadfeste at gjennomføringa av undervising eller eksamen var umogleg eller urimeleg å vente.</p> <p>(3) Dokumentasjon for gyldig fravær skal leverast så snart som råd, og seinast to veker etter at den obligatoriske undervisningsaktiviteten</p>

- a) dagen for den aktuelle skriftlige eller muntlige skoleeksamen
- b) en eller flere dager i eksamensperioden ved flere eksamensdager
- c) i perioden for hjemmeksamen, semesteroppgave eller tilsvarende
- d) for mappevurdering: hvilke dager studenten har vært syk.

I tillegg må attest ved manglende frammøte til eller avbrudd av skriftlig skoleeksamen være utstedt før eller på den aktuelle eksamensdag, eller senest første virkedag etter.

3) Ved dødsfall, begravelse eller bisettelse må studenten oppgi hvem som er gått bort og hvilken relasjon studenten hadde til avdøde. For øvrig kreves ikke dokumentasjon.

(4) Andre forhold som påberopes som gyldig fravær må dokumenteres.

§ 6-10-3.Frist for innlevering av dokumentasjon

Legeattest eller tilsvarende dokumentasjon må leveres fakultetet snarest og senest en uke etter at vurderingen er avsluttet. Om når en vurdering ansees påbegynt se § 6-6.

§ 6-11.Ny vurdering

Studenter som har gyldig fravær etter § 6-10-1 ved avsluttende skriftlig skoleeksamen i undervisningssemesteret, har rett til ett nytt forsøk tidligst mulig i påfølgende semester, og senest i mars for vårsemesteret og i oktober for høstsemesteret. Fraværsgrunnen skal dokumenteres som beskrevet i § 6-10-2. Se § 6-10-3 for frister. Fakultetet kan gi utfyllende regler om søknadsprosedyren ved ny vurdering.

eller eksamenen vart avslutta.

§ 5-6 Rettar ved gyldig frávær

(1) Studentar med gyldig frávær frå obligatorisk undervisningsaktivitet har rett til ny gjennomføring før eksamen i emnet, dersom det er praktisk mogleg og ikkje inneber ein uforholdsmessig byrde for fakultetet.

(2) Studentar med gyldig frávær frå førre vanlege eksamen i eit emne har rett til ny eksamen (kontinuasjoneksamen). Kontinuasjoneksamen skal haldast så tidleg som råd og har som føremål at studenten kan oppretthalde studieprogresjonen trass i sjukdom mv.

(3) Kontinuasjoneksamen kan innebære utsett leveringsfrist, ny eksamensdato og andre tiltak som sikrar føremålet.

(4) Fakultetet fastset nærare reglar om kontinuasjoneksamen i utfyllande reglar og/eller emneskildringa. Fakultetet kan vedta at kontinuasjoneksamen skal skje på eit bestemt tidspunkt for einskilde studieprogram og emne, dersom omsynet til studentane sin samla progresjon talar for det. Fakultetet kan vedta at retten til kontinuasjoneksamen etter andre avsnitt ikkje gjeld for studentar som allereie har bestått resultat i emnet.

(5) Gyldig frávær til eksamen tel ikkje som forsøk, jf. § 8-2.

<p>Det juridiske fakultet kan gi regler som avviker fra dette.</p>	
<p>§ 6-12.Om praktisk gjennomføring av skriftlig skoleeksamen</p> <p>(1) Studentene plikter å rette seg etter de anvisningene som gis av hovedvakten i eksamenslokalet. Overtredelse kan medføre bortvisning fra eksamenslokalet.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Gyldig legitimasjon må medbringes alle eksamensdager. Dersom dette mangler, kan fakultetet bestemme at besvarelsen skal avvises. b) Vesker o.l. som er medbragt til eksamenslokalet må innleveres før oppgaven deles ut. c) Mobiltelefon, musikkspillere, smartklokker og annet elektronisk utstyr med eller uten sender som ikke er tillatte hjelpemidler, kan ikke tas med til eksamensbordet. Slikt elektronisk utstyr må være avslått og levert inn sammen med vesker og lignende. Om tillatte hjelpemidler, se § 6-5. d) Det skal være ro og orden i eksamenslokalet slik at ingen blir forstyrret i sitt arbeide med oppgaven. e) Studentene kan arbeide med oppgaven innenfor den oppsatte tiden. Ved skoleeksamener utført med penn og papir gis det i tillegg 15 minutter til å klargjøre/ordne papirene for innlevering. f) Fakultetet gir retningslinjer for eventuell gjennomføring av faglærers eller annen lærers tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig eksamen. g) Det skal påses at lokalene så langt som mulig har en nøytral utforming. <p>(2) Overtredelse av reglene her kan bli ansett som fusk eller forsøk på</p>	<p>Sjå kommentar til § 6-5, ny forskrift § 7-4</p>

<p>fusk og kan medføre annullering og utestenging i henhold til universitets- og høyskolelovens § 4-7 og § 4-8, se § 9-1.</p>	
<p>§ 6-13.Særskilt tilrettelegging ved vurdering</p> <p>§ 6-13-1.Tilrettelegging</p> <p>(1) En student som på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonsnedsettelse ikke har tilnærmet likeverdig mulighet til å gjennomføre en vurdering på vanlig måte som andre studenter, kan søke om tilrettelegging av vurderingen.</p> <p>(2) Tilretteleggingen skal ha som formål å oppveie de ulemper sykdommen, skaden eller annen funksjonsnedsettelse medfører, samtidig som det sikres at studentene prøves likt. Faglige krav skal ikke reduseres og tiltak for tilrettelegging skal vurderes opp mot formålet, og mot institusjonens ressurser, jf. universitets- og høyskolelovens regler om tilrettelegging.</p> <p>Tilrettelegging kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) utvidet eksamenstid ved skoleeksamen b) utsatt innleveringsfrist ved hjemmeeksamen og lignende prøveformer c) anledning til lengre pauser, eventuelt med mulighet til å hvile d) skriftlig eksamen i stedet for muntlig e) muntlig eksamen i stedet for skriftlig f) eget eksamenslokale g) bruk av datamaskin eller andre tekniske hjelpemidler med støtte for rettskriving, talesyntese o.a., eller bruk av penn og papir. h) skrivehjelp, døvetolk eller annen praktisk hjelp 	<p>Sjå kommentar til § 5-6, ny forskrift § 5-4.</p>

- i) overføring av oppgavene til punktskrift eller forstørret skrift
- j) høytlesning av oppgaveteksten
- k) høytlesning av besvarelsen for korrektur.

(3) Dersom det innvilges bruk av datamaskin som særskilt tilrettelegging, kan det bestemmes at kandidatene ikke skal ha anledning til å bruke programmer for korrektur av rettskriving, grammatikk m.m.

(4) Kandidaten skal bes ta stilling til om sensor skal informeres om at kandidaten har dysleksi.

(5) Studenter som ammer kan søke om tid til å amme i forbindelse med skriftlig skoleeksamen.

§ 6-13-2.Søknadsfrist

Fristen for å søke om tilrettelegging er samtidig med fristen for vurderingsmelding. Fristen kan fravikes dersom funksjonsnedsettelsen oppstår etter fristens utløp, eller hvis andre særlige grunner tilsier det.

§ 6-13-3.Krav til dokumentasjon

Behovet for tilrettelegging må dokumenteres ved attest fra lege eller annen sakkyndig, herunder psykolog. Attesten skal inneholde de opplysningene som er nødvendige for å avgjøre hvilke(n) tilrettelegging(er) som nødvendig(e), og skal ellers utformes i tråd med helsepersonellovens § 15. Behovet må dokumenteres på nytt hver gang studenten melder seg til vurdering. For sykdom, skade eller funksjonsnedsettelse som er kronisk eller permanent kan det gjøres unntak fra dette.

§ 6-13-4.Søknadsbehandling

<p>Studieadministrativ avdeling behandler søknader om tilrettelegging av vurdering i samråd med fakultetet. Fakultetet behandler søknader om tilrettelegging av andre vurderingsformer enn skoleeksamen.</p>	
<p>§ 6-14.Sted for vurdering</p> <p>(1) Sted for vurdering er Universitetet i Bergen, herunder Universitetet i Bergens datanettverk og sykehusene med universitetsundervisning.</p> <p>(2) Fakultetet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon mht. fastsatt sted for vurdering. Søknad om dette må være mottatt senest fire uker før vurderingen skal påbegynne.</p> <p>(3) Fakultetet kan i emnebeskrivelsen fastsette annet sted for vurdering.</p>	<p>Denne føresegna har ikkje eit motstykke i den nye forskrifta.</p>
<p>§ 7-1.Karaktersystem</p> <p>(1) Enhver vurdering skal føre fram til et vurderingsuttrykk (karakter). Karakteren skal angis på en av to måter; enten</p> <p>Som 'Bestått' eller 'Ikke bestått', på engelsk 'Pass/Fail', eller</p> <p>Som en bokstav, etter skalaen A, B, C, D, E, F.</p> <p>Grensen mellom bestått og ikke bestått kan settes høyere enn grensen mellom E og F der en kun benytter uttrykkene bestått/ikke bestått og ikke den graderte skalaen.</p> <p>(2) Når universitets- og høyskolelovens karakterskala bestått/ikke bestått benyttes, skal dette være et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen.</p> <p>(3) De ulike karakterene skal gis etter følgende allmenne, kvalitative</p>	<p>§ 9-2 Vurderingsuttrykka</p> <p>(1) Sensuren får uttrykk anten ved ugradert vurderingsuttrykk (bestått/ikkje bestått) eller gradert vurderingsuttrykk (A-F).</p> <p>(2) Bestått resultat med ugradert vurderingsuttrykk vil seie at studenten har nådd læringsutbyttet i emnet.</p> <p>(3) Ei ugradert vurdering blir markert med «bestått» eller «ikkje bestått». På bokmål «bestått» og «ikke bestått», og engelsk «pass» og «fail».</p> <p>(4) Bestått resultat etter gradert vurderingsuttrykk blir uttrykt med karakterane A til E. Ikkje bestått blir uttrykt med bokstaven F. Nemning og vurderingskriterier følger Universitets- og høgskulerådet sine kvalitative skildringar.</p> <p>A. Framifrå prestasjon som skil seg klart ut. Kandidaten syner sær s god vurderingsevne og stor av grad av sjølvstende.</p>

<p>kriterier:</p> <p>Bokmål:</p> <p>Symbol Betegnelse Generell, kvalitativ, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</p> <p>A Fremragende Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.</p> <p>B Meget god Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.</p> <p>C God Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.</p> <p>D Nokså god En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.</p> <p>E Tilstrekkelig Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.</p> <p>F Ikke bestått Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.</p> <p>Nynorsk:</p> <p>Symbol Nemning Generell, kvalitativ, ikkje fagspesifikk omtale av vurderingskriterium</p> <p>A Framifrå Framifrå prestasjon som skil seg klart ut. Kandidaten syner sær s god vurderingsevne og stor av grad av</p>	<p>B. Mykje god prestasjon. Kandidaten syner mykje god vurderingsevne og sjølvstende.</p> <p>C. Jamt god prestasjon som er tilfredsstillande på dei fleste områda. Kandidaten syner god vurderingsevne og sjølvstende på dei viktigaste områda.</p> <p>D. Akseptabel prestasjon med nokre vesentlege manglar. Kandidaten syner ein viss grad av vurderingsevne og sjølvstende.</p> <p>E. Prestasjonen tilfredsstiller minimumskrava, men heller ikkje meir. Kandidaten syner lita vurderingsevne og lite sjølvstende</p> <p>F. Prestasjon som ikkje tilfredsstiller dei faglege minimumskrava. Kandidaten syner både manglande vurderingsevne og sjølvstende.</p>
---	---

<p>sjølvstende.</p> <p>B Mykje god Mykje god prestasjon. Kandidaten syner mykje god vurderingsevne og sjølvstende.</p> <p>C God Jamt god prestasjon som er tilfredsstillande på dei fleste områda. Kandidaten syner god vurderingsevne og sjølvstende på dei viktigaste områda.</p> <p>D Nokså god Akseptabel prestasjon med nokre vesentlege manglar. Kandidaten syner ein viss grad av vurderingsevne og sjølvstende.</p> <p>E Tilstreккеleg Prestasjonen tilfredsstillar minimumskrava, men heller ikkje meir. Kandidaten syner lita vurderingsevne og lite sjølvstende.</p> <p>F Ikkje greidd Prestasjon som ikkje tilfredsstillar dei faglege minimumskrava. Kandidaten syner både manglande vurderingsevne og sjølvstende.</p> <p>Engelsk:</p> <p>Symbol Description General, qualitative, non-subject specific description of the assessment valuation criteria</p> <p>A Excellent An excellent performance, clearly outstanding. The candidate demonstrates excellent judgement and a high degree of independent thinking.</p> <p>B Very good A very good performance. The candidate demonstrates sound judgement and a very good degree of independent thinking.</p> <p>C Good A good performance in most areas. The candidate demonstrates a reasonable degree of judgement and independent</p>	
---	--

<p>thinking in the most important areas.</p> <p>D Satisfactory A satisfactory performance, but with significant shortcomings. The candidate demonstrates a limited degree of judgement and independent thinking.</p> <p>E Sufficient A performance that meets the minimum criteria, but no more. The candidate demonstrates a very limited degree of judgement and independent thinking.</p> <p>F Fail A performance that does not meet the minimum academic criteria. The candidate demonstrates an absence of both judgement and independent thinking.</p> <p>Karakterbeskrivelsene følger UHRs generelle kvalitative beskrivelser.</p>	
<p>§ 7-2.Sensur</p> <p>(1) En student som har levert besvarelse eller avsluttet muntlig eksamen, kan ikke unndra seg sensur.</p> <p>(2) Dersom en student gjennomfører vurdering i samme emne flere ganger, vil den beste karakteren gjelde.</p> <p>(3) Vurderingskriteriene som benyttes ved sensuren bør i størst mulig grad være tilgjengelige for studentene. Dersom det blir utarbeidet retningslinjer til bruk for sensor(ene) ved den enkelte vurdering, skal disse være tilgjengelige for enhver etter at sensurvedtaket er kunngjort.</p> <p>(4) Dersom en skriftlig eksamensbesvarelse er skrevet så utydelig at det volder betydelige vanskeligheter ved sensuren, kan det kreves at kandidaten framskaffer en leselig avskrift av besvarelsen. Fristen for dette skal normalt være innen utgangen av andre arbeidsdag etter at</p>	<p>§ 9-1 Generelt om sensur</p> <p>(1) Fakultetet skal sørge for at studentane vert vurderte på ein upartisk og fagleg trygg måte. Sensor skal vurdere eksamenssvaret ut frå dei delane av læringsutbyttet som eksamensoppgåva legg opp til.</p> <p><i>(2) Studenten kan ikkje trekke tilbake eksamenssvaret etter gjennomføring.</i></p> <p>(3) Sensuren blir kunngjort på Studentweb. Kunngjeringa skal informere om retten til å få grunngiving og til å klage, jf. universitets- og høgskulelova §§ 5-2 og 5-3, og fristane som gjeld. For eksamensformene nemnde i § 7-5 blir sensuren gitt munnleg og med ein gong.</p> <p>(4) Sensuren skal vere anonym så langt det er fagleg og praktisk mogleg.</p> <p><i>(5) Fakultetet skal sørge for at det vert laga sensorretteiing for alle</i></p>

<p>kravet har kommet fram til kandidaten.</p>	<p><i>eksamenar, og at ho blir gjort kjent for studentane. Sensorretteiinga blir utforma på det språket emneansvarleg vel.</i></p> <p><i>(6) Sensor kan krevje at studentar som har levert uleselege handskrivne eksamenssvar, skal levere ein leseleg kopi. Fristen skal normalt vere to dagar.</i></p>
<p>§ 7-2-1.Sensurfrist</p> <p>(1) Den alminnelige sensurfristen er tre uker, forstått som 21 kalenderdager, jf. universitets- og høyskolelovens § 3-9 (4), første punktum.</p> <p>(2) Når sensurfristen løper ut på en hellig- eller høytidsdag, forlenges fristen tilsvarende.</p> <p>(3) Dersom sensuren blir forsinket i forhold til den lovbestemte fristen på tre uker etter universitets- og høyskoleloven § 3-9 (4) eller den datoen som er gjort kjent for studentene, skal dette kunngjøres med opplysning om ny dato for sensur.</p>	<p>§ 9-5 Sensurfristar</p> <p>(1) Vanleg sensurfrist er første kvardag tre veker etter vurderinga blei avslutta, i samsvar med universitets- og høgskulelova § 3-9 (4).</p> <p>(2) Studenten skal få melding om forseinkingar i sensuren og om vedtak om forlenga sensurfrist av universitetsstyret.</p> <p>(3) Klagesensur skal handsamast utan ugrunna opphald. På emne med mange sensurklagar har fakultetet høve til å vente med å sende eksamenssvara til klagesensorane til klagefristen har gått ut for å sikre lik handsaming av klagane. Klage på formelle feil som kan få følger for fleire eller alle sensurklagane skal reknast som grunna opphald.</p>
<p>§ 7-2-2.Protokoll</p> <p>(1) Det skal føres protokoll for all sensur, også klagesensur. Alle sensorene skal skrive under protokollen. Underskriftene skal foreligge digitalt. Digital signatur må tilfredsstillе krav som fremgår av § 8 og § 9 i lov om elektronisk signatur.</p> <p>(2) Universitetsdirektøren kan gi nærmere regler.</p>	<p>§ 9-10 Protokoll</p> <p>All sensur skal protokollførast og sensuren skal bli godkjent av alle sensorane.</p>
<p>§ 7-3.Sensor</p>	<p>§ 9-8 Sensorane</p>

<p>§ 7-3-1.Allment om sensor</p> <p>(1) Sensor er enhver som deltar i bedømmelse av studentens prestasjoner i henhold til karakterskalaen beskrevet i § 7-1.</p> <p>(2) Fakultet oppnevner sensorer. Virketid er normalt 2 år.</p> <p>(3) Sensorer kan være interne eller eksterne. Eksterne sensorer hentes utenfor institusjonen.</p> <p>(4) Ekstern sensor kan enten bedømme studenters enkeltprestasjoner eller vurdere et studieprogram eller deler av dette, som programsensor. Nærmere regler om bruken av programsensor går fram av retningslinjer for programsensor ved UiB, fastsatt av universitetsstyret 24. september 2009.</p> <p>(5) Fakultet skal ha ordninger for sensorveiledning ved alle eksamener. Fakultet kan også bruke nivåkontroll eller andre tiltak som har til formål å sikre upartisk og faglig betryggende prøving.</p> <p>§ 7-3-2.Krav til antall sensorer</p> <p>(1) Masteroppgaver</p> <p>Ved bedømmelse av masteroppgave er det krav om minst to sensorer, hvorav den ene må være ekstern. Fakultet kan i utfyllende regler bestemme at veileder ikke kan være medlem av kommisjonen.</p> <p>(2) Klage</p> <p>Ved ny sensurering etter universitets- og høyskoleloven § 5-2 og § 5-3, er det krav om minst to sensorer, hvorav den ene må være ekstern.</p> <p>(3) Muntlig eksamen</p> <p>Ved muntlig eksamen skal det være minst to sensorer, hvorav den ene normalt skal være ekstern. Dersom ingen av sensorene er eksterne, må vurderingsordningen godkjennes særskilt av fakultetet,</p>	<p>(1) Fakultet utnemner sensorar.</p> <p>(2) I desse tilfella krevst det minst to sensorar:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) eksamenar som åleine utgjer 15 studiepoeng, b) munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen der minst ein av sensorane som regel skal vere eksterne, c) sensur av bacheloroppgåve og liknande, d) sensur av masterprosjekt, der minst ein av sensorane må vere ekstern og e) klagesensur, der minst ein av sensorane må vere ekstern. <p>(3) Fakultet kan i utfyllande reglar setje eigne reglar for talet på sensorar, så lenge dei er strengare enn første avsnitt. Dersom det ikkje er ekstern sensor på munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen, må ordninga godkjennast av fakultetet basert på ekstern fagfelle si evaluering av vurderingsordninga.</p> <p>(4) Som ekstern sensor etter andre avsnitt reknar ein den som ikkje er tilsett i hovud- eller bistilling ved UiB på sensurtidspunktet og som heller ikkje har deltatt i undervisninga på emnet det aktuelle semesteret.</p>
--	--

<p>basert på programsensors evaluering av vurderingsordningen.</p> <p>Fakultetet kan i utfyllende regler gjøre unntak fra dette for visse typer løpende vurderinger hvor et slikt krav er særlig vanskelig å praktisere.</p> <p>(4) Andre vurderingsformer</p> <p>For øvrig kan fakultetet fastsette antallet sensorer og bruk av ekstern sensor ved den enkelte vurdering i utfyllende regler.</p>	
<p>§ 7-4.Kunngjøring av sensur, frist for begrunnelse og klage</p> <p>(1) Kunngjøring av sensur skjer på Studentweb. Eventuell kunngjøring av sensur ved oppslag på universitetets område kan skje først etter at sensuren er publisert på Studentweb.</p> <p>(2) Ved kunngjøring av sensur føres det kun opp student/kandidatnummer og karakter.</p> <p>(3) Ved kunngjøringen skal det opplyses om retten til å kreve begrunnelse for karakterfastsettelsen, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-3, retten til å klage på karakteren, jf. universitets- og høyskolelovens § 5-3, og retten til å klage på formelle feil ved eksamen, jf. lovens § 5-2.</p> <p>(4) Det skal videre opplyses om hvilke frister som gjelder for begrunnelse og klage, utgangspunkt for fristberegning, hvor studenten skal henvende seg for å få begrunnelsen og til hvem klagen skal rettes, samt at kandidatene har krav på kopi av sine besvarelser dersom de ikke allerede har fått det, jf. forvaltningslovens § 18.</p> <p>(5) Klagefristen er tre uker.</p>	<p>Sjå kommentar til § 7-2 ovanfor, ny forskrift § 9-1 (3)</p>

§ 7-5. Begrunnelse og klage

(1) Studenten har rett til å få begrunnelse for den fastsatte karakteren, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-3, nr. 1 og nr. 2. Studenten har på samme vilkår rett til å få begrunnelse for klagesensur.

(2) Krav om begrunnelse for å klage over karakterfastsettelsen samt klage på formelle feil ved eksamen, skal sendes til fakultetet. Dersom saken skal oversendes fra fakultetet til Den sentrale klagenemnd, skal fakultetets oversendingsbrev til klagenemnda sendes i kopi til klageren.

(3) Fakultetet avgjør om begrunnelser skal gis skriftlig eller muntlig.

(4) Ved gruppevurdering har hver enkelt student rett til å klage over sensuren. De øvrige studentene som har deltatt i gruppen, skal varsles om alle innkomne klager. Dersom karakteren blir endret etter klagebehandlingen, gjelder endringen kun for de(n) som har framsatt klage.

(5) Når en vurdering er en kombinasjon av en muntlig og en skriftlig del, kan den muntlige delen ikke påklages, mens den skriftlige delen kan påklages. Dersom karakteren på den skriftlige delen endres, skal det avholdes ny muntlig prøve til fastsetting av endelig karakter, jf. UH-loven § 3-9 (5).

§ 7-6. Begrensninger i klageretten

(1) For klagebehandlingen vises til reglene i universitets- og høyskoleloven § 5-3, nr. 1 og nr. 2.

(2) Klage over vurdering av enkeltarbeider som inngår i en mappevurdering eller annen løpende vurdering, kan som hovedregel først fremmes når det samlede resultatet fra emnet er kunngjort. Fakultetet kan i emnebeskrivelsen fastsette at klageprosedyre kan finne sted allerede etter separat prøve når resultatet er til hinder for

§ 9-6 Grunngiving

(1) Studenten har rett til å få grunngiving for karakterfastsettinga jf. [universitets- og høyskulelova § 5-3](#). Retten til grunngiving gjeld tilsvarande for klagesensur.

(2) Fristen for å be om grunngiving for sensuren er éi veke etter kunngjeringa. Fakultetet kan avgjere om grunngivinga skal vere skriftleg eller munnleg, og vedta ordningar for dette. For eksamensformene nemnde i § 7-3 må studenten be om grunngiving straks hen har fått karakteren.

§ 9-7 Klage på karakter og formelle feil

(1) Studenten kan klage på karakterfastsettinga på den vanlege sensuren, dersom arbeidet lar seg etterprøve. Ved klage skal det gjerast ny sensur («klagesensur»). Klageretten og klagesensuren er individuell, også ved gruppearbeid. Studenten kan klage på formelle feil ved alle eksamenar.

(2) Fristen for å klage på karakterfastsetjinga er tre veker frå kunngjeringa. Det same gjeld klage på formelle feil ved eksamen. Dersom studenten har bede om grunngiving for sensuren, startar klagefristen når grunngiving er gitt. Dersom studenten klagar på karakterfastsetjinga, startar fristen for å klage på formelle feil først etter at sensurklagen er ferdig handsama.

(3) Ved deleksamen gjeld klageretten først når endeleg karakter er fastsett. Fakultetet kan gjere unntak i utfyllande reglar dersom studentane sin studieprogresjon elles vil kunne hindrast.

<p>videre studieprogresjon i semesteret.</p>	
<p>§ 7-7. Anonymitet ved sensur, begrunnelse, og klage over karakterfastsettingen</p> <p>(1) Kandidatens anonymitet ved sensur og må sikres så langt det er faglig eller praktisk mulig.</p> <p>(2) Ved begrunnelse og/eller klage over karakterfastsettingen skal anonymitet sikres dersom dette er praktisk mulig.</p> <p>(3) Ved klagesensur skal den påklagde karakteren, eksamenskandidatens begrunnelse for klagen eller eventuell skriftlig begrunnelse for den påklagde karakteren ikke gjøres kjent for klagesensorene. Universitetsdirektøren gir nærmere retningslinjer for hva slags informasjon som skal eller kan gjøres kjent for klagesensorene.</p> <p>(4) Dersom klagesensorene har endret karakteren med to karaktertrinn eller mer i forhold til den påklagde karakteren, skal fakultetet gjøre en ny vurdering før den endelige karakteren blir fastsatt.</p>	<p>§ 9-1 Generelt om sensur</p> <p>(1) Fakultetet skal sørge for at studentane vert vurderte på ein upartisk og fagleg trygg måte. Sensor skal vurdere eksamenssvaret ut frå dei delane av læringsutbyttet som eksamensoppgåva legg opp til.</p> <p>(2) Studenten kan ikkje trekke tilbake eksamenssvaret etter gjennomføring.</p> <p>(3) Sensuren blir kunngjort på Studentweb. Kunngjeringa skal informere om retten til å få grunngiving og til å klage, jf. universitets- og høgskulelova §§ 5-2 og 5-3, og fristane som gjeld. For eksamensformene nemnde i § 7-5 blir sensuren gitt munnleg og med ein gong.</p> <p>(4) Sensuren skal vere anonym så langt det er fagleg og praktisk mogleg.</p> <p>(5) Fakultetet skal sørge for at det vert laga sensorrettleiing for alle eksamenar, og at ho blir gjort kjent for studentane. Sensorrettleiinga blir utforma på det språket emneansvarleg vel.</p> <p>(6) Sensor kan krevje at studentar som har levert uleselege handskrivne eksamenssvar, skal levere ein leseleg kopi. Fristen skal normalt vere to dagar.</p> <p>§ 9-9 Særskilt om klagesensur</p> <p>(1) Ved klagesensur bør klagesensorane få ein revidert sensorrettleiing der den emneansvarlege gjer greie for erfaringane frå den opphavlege sensurrunden.</p> <p>(2) Dersom det er fråvik på to karakterar eller meir mellom vanleg</p>

	<p>senur og klagesensuren, skal fakultetet gjere ei ny vurdering, jf. uhl. § 5-3 (6). I denne deltek ein av dei opphavlege sensorane, ein av klagesensorane og ein tredje sensor utpeika av fakultetet.</p>
<p>§ 7-8. Beregning av bokstavkarakterer ved karaktergiving</p> <p>(1) Utrekningen av karakteren ved karaktergiving i et emne med flere deler, skjer etter den forhåndsfastsatte vekten for hver vurderingsdel. Vekten skal angis i studieplanen eller emnebeskrivelsen som en brøk eller prosentandel av den samlede karakteren.</p> <p>For beregning av samlet karakterer fastsettes en tallverdi for bokstavkarakterene, slik at A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Karakteren beregnes med én desimal. Etter ordinære avrundingsregler foretas avrundning til helt tall, som gir bokstavkarakter i samsvar med tallverdien.</p> <p>(2) For utregningen av gjennomsnittskarakteren i en emnegruppe/spesialisering/hovedkarakter, må karakteren fra de enkelte emnene inngå i forhold til emnenes studiepoengantall. For beregning av gjennomsnitt av bokstavkarakterer må det fastsettes tallverdier for bokstavkarakterene, slik at A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.</p>	<p>§ 9-3 Karakterfastsetjing ved eksamen som har fleire delar</p> <p>Ved deleksamen tar ein utgangspunkt i talverdiane A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. For kvar delkarakterar blir talet multiplisert med teljaren i vektingsbrøken. Produkta blir så summerte og delt på nemnaren (i vektingsbrøken). Dette blir så avrunda etter vanlege reglar.</p> <p>§ 9-4 Gjennomsnittskarakter</p> <p>Når universitetet knyt rettsverknader til gjennomsnittskarakterar tar ein utgangspunkt i talverdiane A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. For kvar karakter blir talet multiplisert med talet på studiepoeng. Produkta blir så summerte og delt på det samla talet på studiepoeng. Emne med ugradert vurderingsuttrykk skal ikkje teljast med.</p>
<p>§ 7-9. Justerende muntlig</p> <p>(1) Justerende muntlig prøve kan justere karakteren på bestått resultat som er satt på et forutgående skriftlig arbeid opp eller ned med en karakter. Karakteren på det skriftlige arbeidet skal være protokollert.</p> <p>(2) Ved manglende frammøte til justerende muntlig prøve, anses studenten å ha avbrutt vurderingen i hele emnet, jf. § 6-9.</p> <p>(3) Ved justerende muntlig prøve skal kandidaten hovedsakelig prøves i tema som er behandlet i det forutgående skriftlige arbeidet.</p>	<p>[Sjå ny forskrift § 7-2 (4)]</p>

<p>§ 8-1. Vitnemål</p> <p>(1) Utdanningsplanen er grunnlag for vitnemål. Vitnemål for oppnådd grad utstedes når kravene i utdanningsplanen er fullført.</p> <p>(2) Vitnemål for oppnådd grad skal opplyse om grunnlaget for tildeling av graden. Kun de emner som inngår i graden, skal fremkomme på vitnemålet.</p> <p>(3) Ved oppnådd bachelorgrad, jf. § 2-2, utstedes vitnemål som angir hvilket studieprogram som er fullført og ved hvilket fakultet studieprogrammet er fullført. Spesialisering og eventuell studieretning skal angis på vitnemålet med mindre den fremkommer i studieprogrammets tittel.</p> <p>(4) Ved oppnådd mastergrad, jf. § 2-3, utstedes vitnemål som angir hvilket studieprogram som er fullført og ved hvilket fakultet studieprogrammet er fullført, i tillegg til eventuell studieretning.</p> <p>(5) Vitnemålet skal inneholde generell informasjon om graden, studieprogrammets målsetting, innhold og organisering samt beskrivelse av læringsutbytte.</p> <p>(6) Dersom utdanningen er gitt i samarbeid med andre institusjoner skal dette fremgå av vitnemålet.</p> <p>Ved felles studieprogram utstedes vitnemål for fullført grad av den institusjonen som har opprettet studieprogrammet.</p> <p>(7) Universitetsdirektøren kan i nærmere regler til § 8-1 fastsette bestemmelser om utformingen av vitnemål.</p> <p>(8) Fakultetet selv utsteder vitnemål, og det enkelte vitnemålet utstedes bare én gang. I særlige tilfeller kan fakultetet ved tap av vitnemål utstede duplikat. Universitetet selv utsteder et vitnemål for en</p>	<p>§ 12-1 Vitnemål</p> <p>(1) Fakultetet sjølv lagar vitnemålet når grada er oppnådd, det vil seie når krava i studieplanen er oppfylte og karakterane er endelege.</p> <p>(2) Vitnemålet blir gjort tilgjengeleg for studenten digitalt. Studenten kan ein gong få vitnemål på papir, når det er naudsynt for arbeid eller vidare studium.</p> <p>(3) Vitnemålet skal utformast på nynorsk eller bokmål, eller på engelsk for engelskspråklege studieprogram.</p> <p>§ 12-2 Utforminga av vitnemålet</p> <p>(1) Vitnemålet skal innehalde:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) personalia, b) generell informasjon om studieprogrammet: Læringsutbyteskildring, innhald, organisering og målsetjing, c) namna, emnekodane, talet på studiepoeng, karakter og karakterfordeling, og når bestått resultat vart oppnådd for alle emne frå UiB som er grunnlag for grada, d) eventuelle delar som er godkjende i samsvar med §§ 5-7 til 5-9, e) skildring av karaktersystemet og f) Diploma Supplement, i tråd med retningslinjer frå NOKUT <p>(2) Vitnemålet skal elles utformast i tråd med Universitetsstyret sine retningslinjer.</p>
---	--

<p>fellesgrad.</p> <p>(9) Vitnemål utstedes enten på bokmål eller på nynorsk og for engelskspråklige studieprogrammer på engelsk. Universitetet i Bergen oversetter ikke vitnemål.</p> <p>(10) Vitnemål utstedes som hovedregel etter at klagefristen for de emnene som inngår i grunnlaget for graden har gått ut og eventuell klagebehandling er ferdig.</p> <p>(11) Vitnemål utstedes ikke ved mangelfull eller uriktig dokumentasjon, jf. § 4-1-5.</p> <p>§ 8-2.Diploma Supplement</p> <p>(1) Et eget vitnemålstillegg på engelsk (Diploma Supplement) gir en nærmere beskrivelse av kandidatens utdanning og av høgere norsk utdanningssystem. Tillegget følger vitnemålet og er kun gyldig sammen med dette.</p>	
<p>§ 8-3.Karakterutskrift</p> <p>(1) Alle som har avlagt studiepoeng ved Universitetet i Bergen kan be om karakterutskrift.</p> <p>(2) Karakterutskrifter skal inneholde en oversikt over alle emner en person har bestått ved Universitetet i Bergen eller i et studieprogram.</p> <p>(3) Karakterutskrifter utstedes på nynorsk/bokmål eller engelsk.</p> <p>(4) Karakterutskrifter utstedes digitalt. For studenter som kan dokumentere behov for det, kan det utstedes karakterutskrifter på papir.</p>	<p>§ 12-3 Karakterutskrift</p> <p>(1) Alle som har oppnådd bestått resultat i eit emne ved universitetet, kan be om karakterutskrift på nynorsk, bokmål eller engelsk.</p> <p>(2) Karakterutskrifta skal innehalde anten alle emne personen har bestått resultat for ved universitetet, eller alle emne i eit einskild studieprogram.</p> <p>(3) Karakterutskrifta skal innehalde:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) personalia, b) namna, emnekodane, talet på studiepoeng, karakter og karakterfordeling, og tidspunktet det bestått resultatet vart oppnådd og c) ei skildring av karaktersystemet

	(4) Karakterutskrifta blir gjort tilgjengeleg digitalt. Personar med dokumentert behov for karakterutskrift på papir skal få det.
<p>§ 8-4. Autorisasjon for helsepersonell</p> <p>Universitetet i Bergen sender etter bestemte rutiner melding om oppnådde grader innenfor helsefagene, henholdsvis cand.med., cand.psych., master i farmasi, master i odontologi, master i klinisk ernæring, klinisk master i manuell terapi og bachelor i tannpleie, til Helsedirektoratet.</p>	<p>§ 12-4 Autorisasjon av helsepersonell</p> <p>Universitetet gir melding til Helsedirektoratet om oppnådde grader innanfor aktuelle helse- og sosialfag.</p>
<p>§ 9-1. Fusk eller forsøk på fusk</p> <p>(1) Overtredelse av regelen i universitets- og høyskolelovens § 4-7, vil kunne bli vurdert som fusk eller forsøk på fusk.</p> <p>(2) Forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse vil kunne føre til annullering av den aktuelle eksamen, prøve eller kurs, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-7 nr. 1, ev. også til utestengelse fra universitetet i inntil to semestre, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-8. nr. 3.</p> <p>(3) Sak om annullering eller utestengelse avgjøres av Den sentrale klagenemnden. Klageinstans er det nasjonale klageorganet Felles klagenemnd, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-1 nr. 7, jf. forskrift 10. oktober 2005 nr. 1192 om felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 4-7 til § 4-10.</p>	<p>[Føresegna er ikkje vidareført, for dette er berre ei gjentakning av lova. Dette skal vurderast på nytt etter at departementet har lagt fram forslag til ny universitets- og høyskulelov.</p>